

روزنامه سیاسی، اجتماعی و فرهنگی صبح ایران
پنجشنبه ۲۰ مرداد ۱۴۰۴ - ۲۷ صفر ۱۴۴۷
سال بیست و هفتم - شماره ۲۲۸۳ - ۱۶ صفحه
قیمت: ۱۰۰۰۰ تومان

پیام‌های تسلیت رهبان معظم انقلاب
به مناسبت درگذشت حجت‌الاسلام نعیم آبادی،
محمود فرشچیان و احمد توکلی

فرشچیان ستاره درخشانی در آسمان هنر ایرانی بود

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای در پیامی درگذشت هنرمند برجسته و نام‌آور جناب آقای محمود فرشچیان را تسلیت گفتند. در پیام رهبر انقلاب آمده است: هنرمند برجسته و نام‌آور جناب آقای محمود فرشچیان، ستاره درخشانی در آسمان هنر ایرانی بود. تعهد و دینداری، گوهر ارزنده او را در خدمت معارف و دلبستگی‌های مذهبی به کار گرفت و آثار جاودانه‌ای به یادگار گذاشت. رحمت و رضوان خدا بر او باد. به خاندان او و دوستان و شاگردانش و به جامعه هنری کشور تسلیت عرض می‌کنم/ اسیدعلی خامنه‌ای ۲۹ مرداد ۱۴۰۴

تلاش حجت‌الاسلام نعیم آبادی در امور دینی در خور تحسین بود

رهبر انقلاب همچنین در پیام جداگانه‌ای درگذشت حجت‌الاسلام والمسلمین نعیم آبادی، عضو مجلس خبرگان را تسلیت گفتند. در این پیام آمده است: درگذشت عالم مجاهد جناب حجت‌الاسلام نعیم آبادی رحمه‌الله‌علیه را به خاندان گرامی و دوستان و ارادتمندان ایشان تسلیت عرض می‌کنم. تلاش گسترده آن مرحوم و برخی از کسانشان در تعلیم و تبلیغ امور دینی در خور تحسین و تمجید بود. رحمت خدا بر وی.

احمد توکلی برادری مبارز مؤمن و صادق بود

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای در پیامی درگذشت مجاهد فعال و مبارز مؤمن و صادق، جناب آقای احمد توکلی را تسلیت گفتند. در پیام رهبر انقلاب آمده است: درگذشت برادر مبارز مؤمن و صادق جناب آقای احمد توکلی رحمه‌الله‌علیه را به خانواده گرامی و دوستان و همکاران ایشان تسلیت عرض می‌کنم. تلاش‌های صادقانه این مجاهد فعال در مجلس و دولت و دیگر مراکز انقلاب برای آشنایان وی و فراموش نشدنی است. رحمت و رضوان الهی بر او باد.

یادداشت سیاسی
مصطفی قربانی

تغییر از کدام مسیر؟

در بیانیه جبهه اصلاحات که می‌توان آن را با بحث ضرورت «تغییر پارادایم حکمرانی» که برخی نخبگان سیاسی این جریان مطرح می‌کنند، همراهی داشت، جبهه اصلاحات با تأکید بر یکسری گزاره‌های تقریباً ثابت، مسیر تغییر خواهی و تحقق دکنترین توسعه و آبادانی در ایران را به طور عمده ناخوبه گره‌کشایی در روابط خارجی کشور می‌داند. منطقی آن بود که در این شرایط، نخبگان جبهه اصلاحات و صادرکنندگان بیانیه مذکور، با کنار گذاشتن برخی داعیه‌ها که غلط بودن آنها به‌ویژه در طول جنگ تحمیلی ۱۲ روزه اثبات شد، در مسیر اجتماع و همبستگی ملی کام‌بردانند | صفحه ۲

یادداشت اقتصادی
وحید عظیمی | دبیر گروه اقتصادی

تلنگری به وجدان جمعی

«سهام کشاورزی که از هفت سالگی در کنار پدرش در مزرعه کار کرده و در ۸۰سالگی بدون بیمه و پشتوانه‌ای از دنیا می‌رود، از بودجه‌های عمومی کشور چیست؟» این پرسش را یکی از نمایندگان مجلس شورای اسلامی مطرح کرده است؛ سؤالی ساده اما عمیق که همچون زنگ خطری، نظام اقتصادی و اجتماعی ما را به چالش می‌کشد. این سؤالات نقدی جدی به ساختار توزیع بودجه و مصداقی برای ضروری بودن بازنگری در سیاستگذاری‌ها با رویکرد عدالت اجتماعی است | صفحه ۴

یادداشت حوادث
حسین فصیحی | دبیر گروه حوادث

تهدید چندوجهی برای اقتصاد کشور

اقدامات پلیس در شناسایی و توقیف خودروهای حامل باک اضافه یا غیراستاندارد، کشف کارگاه‌های تولید باک‌های غیرمجاز و بازداشت قاچاقچیان، اثر قابل توجهی بر کاهش جریان غیرقانونی سوخت داشته است. موفقیت طرح‌های مقابله با قاچاق سوخت بدون همکاری نزدیک وزارت نفت، پلیس، دادستانی‌ها و سازمان‌های نظارتی امکان‌پذیر نیست | صفحه ۱۴

عراقچی: هیچ‌یک از دو ابزار جنگ و دیپلماسی، قداست ذاتی ندارند
و هیچ‌کدام نیز پلیدی ذاتی ندارند. هم مذاکره و هم جنگ، هر دو ابزارهای
هستند که حکومت‌ها برای رسیدن به اهداف خود انتخاب می‌کنند

جنگ ممکن است از دیپلماسی کم‌هزینه‌تر باشد

نزدیک شدن عراقچی به الگوی رئالیستی

بررسی تطبیقی دیدگاه وزیر خارجه ایران
با کارل فون کلاوویتس، وینستون چرچیل و هنری کیسینجر

وزیر امور خارجه در یک موضع‌گیری کم‌سابقه، شاید هم بی‌سابقه گفته که در سیاست خارجی کشورها، مذاکره و دیپلماسی راه‌هایی کم‌هزینه‌تر و کم‌خطرتر هستند، اما گاهی اوقات، هزینه آنها از جنگ هم بیشتر می‌شود و بالعکس، «جنگ کردن، گاهی از مذاکره‌ای که منجر به تسلیم شود، کم‌هزینه‌تر است»، موضعی که در آن، طنین کلام سیاستمدارانی مانند چرچیل و کیسینجر، چشم‌انداز دیدگاه‌های کلاوویتس نظر به پرداز معروف جنگ و صلح و رویکرد رئالیست‌هایی مانند هانس مورگنتا و کنت والتز نمایان است، کسانی که همگی صریح یا ضمنی معتقد بودند که امتیازدهی دیپلماتیک از موضع ضعف، می‌تواند به «صلحی پرهزینه‌تر از جنگ» منجر شود | صفحه ۱۵

جبهه‌گیری اصلاح طلبان علیه جبهه اصلاحات!

هر ساعت یکی از اصلاح طلبان معروف علیه بیانیه اخیر جبهه اصلاحات - کلاً و محتوایی یا فقط ناظر به زمان انتشار یا فایده انتشار - موضع‌گیری می‌کند. این بیانیه را واقعاً چه کسی نوشته و چه کسی آن را کاملاً گردن می‌گیرد؟ شاید از هوش مصنوعی برای نوشتن آن کمک گرفته‌اند و این امکان هم با توجه به خمودی سال‌های اخیر این جبهه، فقط بیانیه را بر اساس هویت سه دهه پیش این جبهه که دنبال براندازی بودند، تنظیم کرده است! | صفحه ۲

با حضور رؤسای جمهوری دو کشور

ایران و بلاروس ۱۲ سند همکاری امضا کردند

سفر رسمی دکتر مسعود پزاشکیان، رئیس‌جمهور کشورمان به بلاروس در قالب دیداری رسمی و سازنده، فصل جدیدی در روابط دو جانبه دو کشور باز کرد. این سفر که به دعوت رئیس‌جمهور بلاروس، آقای الکساندر لوکاشنکو، انجام شد، در محل کاخ ریاست جمهوری بلاروس با استقبال رسمی همراه بود و با امضای ۱۲ سند همکاری در حوزه‌های مختلف سیاسی، اقتصادی، فرهنگی و حقوقی به صورت رسمی وارد مرحله جدیدی شد. دکتر مسعود پزاشکیان، رئیس‌جمهور کشورمان در دیدار دو جانبه با لوکاشنکو ضمن

کاشانه

پرونده ویژه «جوان»
به مناسبت ۳۰مرداد روز جهانی مسجد
مسجد خانه همه مردم است
● مجوبه قربانی - نیره‌ساری | خبرنگاران گروه سبک زندگی | صفحات ۸، ۹، ۱۰

سیدناصر میرمحمدیان:
احیای مساجد فقط با استقلال و مردم‌محوری محقق می‌شود

علی ملاتوری:
امام جماعت مدیر و توانمند مسجد را پویا و پر مخاطب می‌کند

قدرت‌الله حرآبادی:
امام با تعبیر «مسجد سنگر است» جامع‌ترین تعریف را ارائه دادند

شهباز خردکیش:
مسجدی موفق است که با همدلی و همفکری اهالی محله اداره شود

«نه به تصادف» جان هزاران مسافر را نجات داد

● غلامرضا مسکنی | خبرنگار گروه حوادث

سردار سید تیمور حسینی، رئیس پلیس راهور فرآجا: پویش «نه به تصادف» در نوروز که با دستور رئیس‌جمهور و همراهی وزارت بهداشت و رسانه‌ها شکل گرفت، توانست آمار جانباختگان را به‌طور محسوسی کاهش دهد. از این پس هر راننده‌ای که مرتکب یک تخلف حادثه‌ساز مانند سرعت یا سبقت

در نشست خبری هفته بزرگداشت حکیم بوعلی سینا مطرح شد عقلانیت سینایی می‌تواند نجاتمان دهد

اگر بررسیده شود که این بزرگداشت این‌سینا امروز به چه کار ما می‌آید، شاید ضروری باشد بگوییم که ما با مسئله‌ای اساسی در سطح کلان فرهنگی مواجه هستیم. این مسئله سه مؤلفه اصلی دارد که شامل اخلاق، دین و معنویت است. جامعه‌ساز امروز با این سه پرسش اساسی روبه‌رو است که دین ما چگونه باید باشد، اخلاق ما چگونه باید تعریف شود و اخیراً نیز

سود بیمه معلمان در جیب مؤسسات آموزشی

● بهساگر بنی | خبرنگار گروه اجتماعی

بیمه کامل ۳۰ روزه) معلمان مدارس غیردولتی، در نگاه اول اتفاقی خوشحال‌کننده بود، هم برای جامعه‌ای که سال‌هاست در انتظار عدالت آموزشی است و هم برای معلمانی که برای رسیدن به ابتدایی‌ترین حقوق خود، فریاد زده و پاسخی نگرفته‌اند. اما این خوشحالی، چندان دوام نیاورد، چرا که خیلی زود مشخص شد برخی مؤسسات آموزشی (شاید نه همه)، هزینه این بیمه را از جیب دیگران تأمین می‌کنند؛ بخشی را از خانواده‌ها، با افزایش شهریه و بخشی را از خود معلمان، با کسر از حقوقشان

خانواده کجای کار این سینما است؟

همین حالا در سینمای ایران یک فیلم به اصطلاح اجتماعی در حال اکران است که تماشای آن برای خانواده‌ها ابتدا مناسب نیست. ابتدال فیلم پیرپرسر البته در سینمای ایران موضوع تازه‌ای نیست. تقریباً اغلب فیلم‌های کم‌دی و به اصطلاح اجتماعی حتی حشو نمایش خانگی کشور مشحون از از جاعات لفظی و تصویری غیر اخلاقی است و همه این آثار نیز مجوز اکران می‌گیرند. مشکل اصلی این است که خانواده و قشر کودک و نوجوان ایرانی از داشتن محصولات سالم بی‌بهره‌اند و هیچ مدیر سینمایی در دولت‌ها برای غلبه تولید آثار خانوادگی برنامه‌ریزی نکرده و گامی بر نداشته است

رستمیان و گل خندان بر نری شدند

روز گذشته ملی پوشان میکس تیانجه بادی ۱۰ متر موفق به کسب مدال برنز شدند. هانی رستمیان و وحید گل خندان در خط آتش ایستادند و با ۵۷۸ امتیاز راهی دیدار رده‌بندی شدند. این دو تیرانداز کشورمان برای کسب مدال برنز به مصاف تیم ویتنام رفتند و با برتری ۱۶ بر ۱۸ امتیاز را از آن خود کردند

گزارش یک همسازگرندی

بیمه کامل (۳۰ روزه) معلمان مدارس غیردولتی، در نگاه‌اول اتفاقی خوشحال‌کننده‌بود؛هم‌برای‌جامعه‌ای که سال‌هاست در انتظار عدالت آموزشی است و هم برای معلمانی که برای رسیدن به ابتدایی‌ترین حقوق خود، فریاد زده و پاسخی نگرفته‌اند. اما این خوشحالی، چندان دوام‌نیآورد، چراکه خیلی‌زود مشخص شد برخی مؤسسات آموزشی (شاید نه همه)، هزینهٔ این بیمه را از جیب دیگران تأمین می‌کنند؛ بخشی را از خانواده‌ها، با افزایش شهریه و بخشی را از خود معلمان، با کسر از حقوقشان. ■■■

رئیس سازمان مدارس غیردولتی جندی پیش در گفت‌وگو با «جوان»، درباره هزینه اجرای مصوبه «۳۰ ساعته‌شدن ساعت تدریس معلمان» صراحتاً گفت: «مدارس غیردولتی مشارکتی هستند؛ یعنی خانواده‌ها در تأمین هزینه‌ها نقش دارند.» همین مفهوم «مشارکتی» حالا به دستوازی برای انتقال بار مالی به خانواده‌ها تبدیل شده‌است اما این تمام ماجرا نیست. برخی مدارس حتی با افزایش کدگشائته‌اند و به معلمان اعلام کرده‌اند که سهم بیمه از حقوق خود آنها کسر خواهد شد؛ یعنی همان هزینه‌ای که قانوناً باید برعهده کارفرما باشد، حالا به دوش معلمی افتاده که پیش از این نیز از حقوق مکفی، بی‌بهره بوده‌است.

سوءاستفاده با حقوق ناچیز

عمده معلمان مدارس غیردولتی، سال‌هاست با ناامیدی، پای تخته ایستاده و درس داده‌اند. آنها که دستمزیشان بسیار کم است باید با همین رقم در یافتنی از عهده اجاره‌خانه و دیگر هزینه‌های زندگی برآیند و با بی‌ثباتی شهر و بی‌عدالتی هم‌دست و پنجه نرم کنند. تعدادی از آنها، با وجود سابقه بالا، همچنان درگیر ابتدایی‌ترین حقوق صنفی‌شان هستند. خانم محمدی با سابقه بیش از ۱۰ سال تدریس در گفت‌وگو با «جوان»، روایت تلخی را بیان می‌کند: «متأسفانه به دلیل نبود شغل مناسب، از ما سوءاستفاده می‌شود. مجبوریم با حقوقی بین ۵ تا ۷ میلیون تومان تدریس کنیم، آن هم بدون هیچ حقوقی در زمان تعطیل. این در حالی است که اجاره‌خانه و هزینه‌های زندگی ما در کمرمان را شکسته‌است. ما هر سال با این امدادامه می‌دهیم که شاید آموزش و پرورش یا سازمان مدارس غیردولتی جانان‌ش در به‌دربیا بدو وضعیت‌مان را سامان دهد، اما انگار نه گوش شنوایی هست، نه اراده‌ای برای اصلاح.»

او ادامه می‌دهد: «بسیاری از همکاران ما سابقه کاری بیش از ۱۰ سال، با هنوز با همین حقوق ناچیز کار می‌کنند، در حالی که انگیزه‌ای برای ادامه‌ندارند. کاش مسئولان فقط یکبار با خودشان فکر کنند که چطور می‌شود با ۵ یا ۶ میلیون تومان زندگی کرد؟»

این معلم سا گلایه از سیاست‌های جذب نیرو در مدارس آموزش و پرورش می‌گوید: «در حالی که معلمان با حقوق پایین‌تر از معلمان با کمبودم‌هاوجند، مسئولان حاضرند از معلمان بازنشسته‌استفاده‌کنند، اما نیروی جوان و فعال مدارس غیردولتی را نمی‌بینند. ما هم دیده می‌شویم، نه شنیده. فقط باید بدون هیچ اعتراضی تدریس کنیم. با حقوق ناچیزی که به ما می‌دهند، دست و پنجه نرم کنیم.»

مدارس به شرایط بهتر

در مدارس غیردولتی، بیمه بودن گاهی به معنای تحمل بی‌عدالتی‌هایی است که حتی در قوانین کار هم جای ندارد. برخی معلمان می‌گویند قراردادهای یک‌ساله‌ای با آنها نوشته می‌شود که هیچ‌اعتباری ندارد، چراکه سه‌ماهه در سال رای باید بدون حقوق و بیمه بگذراند.

زها چیدری

ذخایر دارویی و تجهیزات پزشکی یکی از استراتژیک‌ترین ذخایری است که حفظ آن اهمیت حیاتی دارد. حالا آنطور که رئیس سازمان غذا و دارو می‌گوید این سازمان در حوزه ذخایر استراتژیک دارو و تجهیزات پزشکی حدود ۷۰۰ میلیون دلار از صندوق توسعه و پیشرفت در یافت کرده‌است تا بتواند ذخایر مطمئن ایجاد کند. طبق تأکید پیرصالحی این مبلغ سه‌تنهایی کافی نیست به همین خاطر هم سازمان غذا و دارو مجبور شده از میان داروهای بیش از ۵۰۰ قلم‌دارو بیش از ۴۰۰ قلم تجهیزات پزشکی را انتخاب کند تا ذخیره‌سازی فقط برای داروها و تجهیزات ضروری و حیاتی انجام شود. تحویل داروها از هفته‌گذشته آغاز شده و برنامه‌ریزی برای ذخیره‌سازی سه‌ماهه داروهای حیاتی و بیش از یک‌ماه و نیم برای داروها و تجهیزات ضروری انجام شده‌است. وی همچنین کمبودهای دارویی را ناشی از تحریم‌های دانست و تأکید کرد: «کمبودهای دارویی نسبت به سال گذشته ۴۰ درصد کمتر شده‌است.» ■■■

دارو و پس از آن تجهیزات پزشکی یکی از مهم‌ترین بخش‌های مرتبط با سلامت است، به گونه‌ای که خیلی وقت‌ها دارو از نان شب هم واجب‌تر است. به همین خاطر هم ذخایر استراتژیک سازمان دارو از حساس‌ترین موضوعاتی است که باید به عنوان اولویت در نظر گرفته شود.

ذخیره داروها و تجهیزات حیاتی

مهدی پیرصالحی، رئیس سازمان غذا و دارو در حاشیه در نشست خبری با تأکید بر دریافت حدود ۷۰۰ میلیون

جامعه

سراسر اجتماعی ۸۵۲۳۰۶۰

گزارش «جوان» از گلایه معلمان غیردولتی درباره اجرای بیمه ۳۰ روزه و دیگر مشکلاتشان

سودبیمه معلمان در جیب مؤسسات آموزشی

یک‌ساله امضا می‌کنیم، اما سه‌ماه از سال، هیچ حقوقی نداریم. بیمه هم در کار نیست. انگار فقط باید کار کنیم و دم‌زنیم، چراکه هیچ‌کس مسئولیت این بی‌قانونی را نمی‌پذیرد. نه عیدی داریم، نه مزایا، نه حتی حق استفاده از امکاناتی که برای معلمان در نظر گرفته شده‌است.»

او به فشارهای روانی و بر خوردهای ناعدالانه والدین نیز اشاره می‌کند: «والدینی که شهریه داده‌اند، فکر می‌کنند حق دارند هر طور دلشان خواست با ما رفتار کنند. ما باید همیشه مودب و ساکت باشیم، حتی اگر حق ما باشد. متأسفانه این فشارها گاهی به قدری زیاد می‌شود که دیگر حتی نمی‌توانیم نظیر بدهیم یا تصمیم بگیریم. فقط باید اطاعت کنیم.»

این معلم با اشاره به تأثیرات جسمی و روانی این شرایط ادامه می‌دهد: «به خاطر فشار مالی و استرس، دچار دیسک گردن و کمر شدم. حتی علائم آلزایم دارم. اسامال هم مانند سایر سال‌های دیگر، منتظر ماهرما برسد، شاید اوضاع بهتر شود.»

۱۰ سال تدریس، بدون امنیت شغلی

در نظام آموزشی‌ای که باید ستون‌های توسعه و عدالت را بنا کند، معلمانی هستند که با چندین سال سابقه تدریس هنوز نمی‌دانند چه جایگاهی در نظام آموزش و پرورش کشور دارند؛ بی‌حقوق کافی و بدون آینده‌ای شغلی مطمئن. البته هر ساله وعده‌هایی برای بهبود شرایط به آنها داده می‌شود؛ وعده‌هایی که عمدتاً محقق نشده‌است. با کسر سربندی یکی از معلمان با سابقه در مدارس غیردولتی است و در این رابطه می‌گوید: «هر تابستان به ما وعده می‌دهند که اسامال وضعیت بیمه و حقوق بهتر می‌شود، اما این وعده‌ها و واقعیت تبدیل نمی‌شود.»

او با اشاره به تأثیرات این وضعیت بر زندگی شخصی‌اش بیان می‌کند: «۳۸ سال دارم، اما هنوز نتوانسته‌ام ازدواج کنم، چراکه با این حقوق نمی‌توانم از عهده زندگی خودم بربیایم چه برسد هزینه‌های یک نفر دیگر! زندگی احساسی من کم‌من نیرویی هستم برای درآمدزایی برخی مؤسسات و مدیران مدارس غیردولتی.»

این معلم از شکاف عمیق میان شهریه‌های نجومی و حقوق ناچیز معلمان برده‌بر می‌دارد: «مدارس شهریه‌های

روزنامه جوان | شماره ۲۳۸۲

جوان

اجازه گرفتن شاگرد خصوصی هم نداشتیم؛ می‌گفتند باید در مدرسه بر گزار شود و سهم آموزشگاه را بدهیم.»
او از رفتارهای تحقیرآمیز مدرسه نیز گلایه می‌کند: «صحنه‌ها قطع کردند و گفتند خودتان پول بگذارید و بیاورید. با تمام این سختی‌ها ادامه دادم، تا اینکه سال گذشته بار دار شدم. وقتی مرخص خواستم، معاون مدرسه گفت باید قبل از اقسامد به با داری با مدرسه هماهنگ می‌کردم! آخرین هم شد حرف؟! بعد از زایمان هم گفتند که دیگر من رانمی‌خواهند!»

اما این پایان ماجرا نبود. مدرسه جدیدی که او را پذیرفت، سابقه‌اش را نادیده گرفت: «مدرسه جدید گفت سابقه‌ام را قبول ندارد و من نیرویی صفر کیلومتر محسوب می‌شوم. حقوق برای سال جدید ۶ میلیون تعیین شد. تازه این مدرسه هم فقط هشت ماه در سال بیمه می‌دهد و اردیبهشت باید ترک کار زنیم.»

و حالا، با فشارهای جدید مواجه است: «مدرسه گفته باید کتاچیه آموزشی تألیف کنیم تا با نام خودشان چاپ شود. می‌گویند مدرسه غیرانتفاعی باید چیزی بیشتر از دولتی‌ها داشته باشد. عیدی در کار نیست و اگر لازم باشد، پنج‌شنبه‌ها هم باید کلاس جبرانی برگزار کنیم.»

مرهمی که زخم تازه شد

در میان روایت‌های تلخ معلمان، اظهارات رسمی مسئولان نیز جای تأمل دارد. جندی پیش احمد محمودزاده، رئیس سازمان مدارس و مراکز غیردولتی وزارت آموزش و پرورش، در گفت‌وگویی با رسانه‌ها اعلام کرد: «تصمیم گرفتیم که بیمه معلمان مدارس غیردولتی به‌صورت کامل و ۳۰ روزه محاسبه شود. بر این اساس، اگر معلمی کمتر از ۲۰ ساعت در هفته در مدرسه حضور داشته باشد، بیمه‌اش به همان میزان محاسبه خواهد شد. برای تأمین منابع مالی این طرح، بخشی از هزینه‌ها در شهریه دانش‌آموزان دیده شده‌است. اصلاً یکی از دلایل افزایش یکبار پرداخت می‌شود. اگر هم شکایت کنیم به مناطق مسئولان برسد و برای بهبود وضعیت معیشتی و شغلی معلمان غیردولتی، اقدامی جدی صورت گیرد.»

قانونی که تنهاری واگذاست

در نظامی که باید علم و تخصص را حج بهد، معلمانی هستند که با مدرک دکتری، از حقوق کافی محروم هستند. یکی از این معلمان از ارومیه که نمی‌خواهد اسم او مدرسه‌ای که در آن کار می‌کند، عنوان شود، می‌گوید: «مدرک دکتری ما هم در هر سال حقوق کم به حسابم واریز می‌شود. اسامال گفته شده که بیمه‌مان ۳۰ روزه می‌شود، بیمه‌ای که مدیر مدرسه صراحتاً اعلام کرده از حقوق ۴ میلیون تومان کم می‌کند؛ یعنی از ۸ میلیون حقوق، من فقط نصف آن را خواهم گرفت! البته بر سر من منت هم گذاشته‌اند که چون عملکردم خوب بوده‌است این رقم برایم پرداخت می‌شود، و گرنه ممکن بود رقم کمتری برایم در نظر بگیرند!»

او به بخشنامه‌ی جدید اشاره می‌کند که در آن حقوق معلمان متأهل بر ۲۰ ساعت کار در هفته، باید نزدیک به ۱۴ میلیون تومان باشد. «بخشنامه آمده که باید ۱۳ میلیون و ۹۰۰ هزار تومان بدهند، اما مؤسسه‌ها میلیون‌ها تومان نظر می‌گیرند که از آن هم نصفش را برای بیمه برمی‌دارند. این یعنی قانون فقط روی کاغذ است.»

این معلم از فشارهای روانی و کاری مدارس غیردولتی نیز گلایه می‌دارد: «صبح تا ظهر باید معلم، مدیر، معاون، والدین و دانش‌آموزان جواب پس بدهیم. معلم‌های بازنشسته آموزش و پرورش که تازه مدارس غیردولتی می‌شوند، همان‌ها اول می‌گویند نمی‌توانند ادامه دهند. فشار کاری، استرس، اعصاب‌خردی، بکن‌بکن‌های بی‌پایان، بخشی از کارمان است. در این شغلی که قسمت

اختصاص ۷۰۰ میلیون دلار برای تأمین ذخایر استراتژیک دارو و تجهیزات

رئیس سازمان غذا و دارو: کمبودهای دارویی ناشی از تحریم‌هاست؛ با وجود این کمبودهای دارویی نسبت به سال گذشته ۴۰ درصد کمتر شده‌است

کشوری واکسیناسیون تعیین می‌شوند.»
طبق توضیحات وی ذخایر استراتژیک دارو و تجهیزات پزشکی شامل حدود ۵۲۰ قلم دارو و ۴۰۰ قلم تجهیزات است و در شرایط اضطراری از چند شرکت دارویی و کرده مشکلات نقدینگی و تحریم‌ها باعث کمبودهایی شده و این کمبودها با استفاده خواهد شد.

از نگاه پیرصالحی بزرگ‌ترین موفقیت کشور این است که عمده داروی کشور توسط شرکتهای داخلی تولید می‌شود و اولویت فعلی تأمین بازار داخلی است. هر چند صادرات محدود باقی مانده‌است؛ داروهای جدیدی که در سال گذشته وارد بازار جهانی شده‌بودند، در داخل تولید و عرضه شده‌اند و آمار دقیق در هفته دولت اعلام خواهد شد.

مرگ سالانه ۱/۵ میلیون نفر بر اثر تحریم‌ها

پیرصالحی همچنین با تأکید بر اهمیت فعالیت رسانه‌ها در حوزه سلامت، گفت رسانه‌ها امروز تنها ابزار اطلاع‌رسانی نیستند؛ بلکه عامل شکل‌دهی افکار عمومی به‌شمار می‌آیند. به گفته پیرصالحی، رسانه می‌تواند مردم را در مسیر درست هدایت کرده و آگاهی‌بخشی کند و هر چه سطح سواد مردم در بالاتر رود، مدیریت نظام سلامت کشور بهتر خواهد شد.

وی به تأثیر اخبار منفی اشاره کرد و گفت: «در حوزه مارکتینگ هر خبر منفی ۹ برابر بیشتر از خبر مثبت پراکنده می‌شود و اگر خبر منفی اسامال غلط باشد، اصلاح آن بسیار دشوار است.»
رئیس سازمان غذا و دارو به مشکلات ناشی از تحریم‌ها هم اشاره کرد و گفت: «تحریم‌ها به‌صورت بی‌صدا جان مردم را تهدید می‌کنند. همانطور که در یکی از به‌سنگ‌بزنند.»

گزارش

میسازگرندی

پسروی دریا در شمال تا ۶۰۰ متر هم می‌رسد

کاسپین در خطر بیابانی‌شدن

ساحل کاسپین، روزگاری جایی برای نفس کشیدن بود، جایی که میبادان، طلوع صبح را با توره‌های ماهیگیری آغاز می‌کردند، اما حالا موج‌ها، عقب‌نشینی کرده و خطر بیابانی شدن این دریا، تهدیدمان می‌کند. در بایبی که هر روز چند قدم از ما دور تر می‌شود و جای خود را به خاکی بی‌جان می‌دهد؛ خاکی که اگر فکری به حالش نشود، خیلی زود، به بیابانی از ماسه و تمک تبدیل می‌شود. ■■■

کاسپین، این گنجینه طبیعی که روزگاری به عنوان شاهرگ حیات‌سواحل شمال کشور شناخته می‌شد، این روزها در سکوتی مرگبار قرار دارد. موج‌های پرانرژی و طوفان‌هایش جای خود را به خشکی‌های گسترده‌ای داده‌اند که هر روز بیشتر در دل زمین فرو می‌روند. تا چند دهه پیش، کنار این دریاچه بزرگ، زندگی جاری بوده؛ تالاب‌ها پر آب بودند و نسیم خنک در بیاپی، امید و آرامش می‌آورد. اما، پسروی آب خنر از آن می‌کند که اگر دیر بجنبیم زندگی ساحل‌نشینان، کشاورزان منطقه و حتی هویت فرهنگی این خطه به خطر می‌افتد.

گرمایش زمین، خشکسالی‌های گسترده، سدسازی‌های بی‌رویه و مدیریت اشتباه منابع آب همه‌دست به‌دست هم داده تا در بایبی که باید نمایان‌زندگی باشد، آرام به بیابان تبدیل شود. حال اگر بی‌توجهی‌ها ادامه داشته باشد، معلوم نیست فردا روز چه بالایی بر سر این دریا خواهد آمد.

دریای کاسپین در حال عقب‌نشینی

براساس گزارش تازه، مرکز مطالعات دریای کاسپین، روند کاهش سطح آب این دریا که از اواسط دهه ۱۷۰ آغاز شده، همچنان ادامه دارد. طی سال‌های اخیر، در برخی نقاط تا ۳۰۰ متر پسروی ثبت شده و پیش‌بینی‌ها هشدار می‌دهند که این رقم می‌تواند تا ۶۰۰ متر هم برسد.

دکتر نیما فرید مجتهدی، اقلیم‌شناس، با نگاهی به تاریخ نوسانات این دریا می‌گوید: «در دهه ۵۰ شاهد پسروی بودیم، اما امروز با یک متغیر مهم روبه‌رو هستیم؛ تغییرات اقلیمی. دیگر صرفاً با عقب‌نشینی طبیعی دریا طرف نیستیم، بلکه این بار پای گرمایش زمین، خشکسالی‌های گسترده و حرط مدیریت اشتباه منابع آب هم در میان است.»
شاید عجیب باشد، اما در حوضه بالادستی کاسپین مانند روسیه و آسیای میانه، با اینکه بارش‌ها افزایش یافته، ورودی آب سه دریا کاهش پیدا کرده‌است. دلیل آن اما چیست؟ کار شناسان بر این باورند که تبخیر بیشتر (به‌دلیل گرم)، تغییر شکل بارش‌ها از برف به باران و سدسازی‌های بی‌رویه بر رودهای مثل ولگا علت آن بوده‌است. این تغییرات نه‌تنها بر دریای کاسپین اثر گذاشته بلکه تالاب‌های مانند انزلی و میاکاله هم را در معرض خطر خشکی قرار داده‌است.
دکتر مجتهدی در این رابطه می‌گوید: «وقتی تراز دریا پایین می‌آید، تالاب‌هایی مثل انزلی که از تفاعل‌شان از سطح دریا بیشتر است، آب خود را از دست می‌دهند. این یعنی فاجعه‌ای اکولوژیک در کمین ماست.»

پسروی آب تنها به خشک‌شدن سواحل ختم نمی‌شود. با گسترش نواحی ماسه‌ای و شور و وزش بادهای شمالی، این منطقه به کانون جدید گرد و خاک تبدیل خواهد شد. مناطقی که روزگاری ابریز از طرولت و سبزی بودند، ممکن است کم‌زودی با طوفان‌هایی از نمک و شن روبه‌رو شوند.

پرواضح است که اگر گونه‌های گیاهی بومی و مقاوم به شوری در این نواحی کاشته نشوند، فرسایش بادی تشدید خواهد شد. این یعنی تهدیدی مستقیم برای زندگی ساکنان شهرهای ساحلی، کشاورزی منطقه و حتی سلامت عمومی.

هنوز امید نیست؟

در برابر روند نگران‌کننده پسروی دریای کاسپین، اگر چه مهار تغییرات اقلیمی در مقیاس جهانی از اختیار ما خارج است، اما در سطح منطقه‌ای و ملی هنوز فرصت‌هایی برای کاهش اثرات این بحران و مهار پیامدهای آن وجود دارد. کارشناسان بر این باورند که احکازهای اجرایی باید از بیعت آغاز شود و با همکاری منطقه‌ای و فرهنگ‌سازی اجتماعی ادامه پیدا کند. یکی از گام‌های کلیدی، احیای پوشش گیاهی در سواحل جنوبی کاسپین است. کاشت گونه‌های بومی مقاوم به خشکی و شوری، می‌تواند به تثبیت خاک، کاهش فرسایش بادی و جلوگیری از شکل‌گیری کانون‌های گرد و غبار منجر شود؛ اتفاقی که اگر امروز رقم نخورد، فردا با پیامدهای اجتماعی و بهداشتی‌چیران‌ناپذیری همراه خواهد بود. در کنار این اقدامات، پایش مستمر سطح آب و شرایط اقلیمی حوضه آبریز کاسپین از اهمیت بالایی برخوردار است. اطلاعات دقیق و پیوسته، مبنای تصمیم‌گیری‌های علمی و مدیریتی منابع آبی خواهد بود؛ منابعی که بدون نظارت، به‌سادگی از کنترل خارج می‌شوند. همچنین در این میان، نقش گفت‌وگو هماهنگی بین کشورهای حاشیه کاسپین بسیار پررنگ است. رودخانه ولگا، که مهم‌ترین رودی آب به این دریا به‌شمار می‌رود، از سطح سدسازی و مدیریت نامتوازن در معرض کاهش شدید دبی قرار گرفته‌است. بدون اراده سیاسی و همکاری چندجانبه، امکان احیای وضعیت آبدهی این رودخانه وجود نخواهد داشت. در نهایت، فرهنگ‌سازی و آگاه‌سازی عمومی نیز یکی از ارکان اصلی مدیریت بحران است. مردم باید بدانند که پسروی کاسپین فقط یک مسئله علمی یا زیست‌محیطی نیست؛ این بحرانی است که بر اقتصاد محلی، سلامت عمومی، امنیت غذایی و حتی هویت فرهنگی ساکنان سواحل تأثیر خواهد گذاشت.

دکتر نیما فرید مجتهدی، اقلیم‌شناس، درباره این وضعیت پیش آمده هشدار می‌دهد: «پیشگیری از بیابانی‌شدن سواحل، تنها یکغدغه زیست‌محیطی نیست؛ بلکه ضرورتی اجتماعی، اقتصادی و انسانی است که اگر امروز به آن نیر نادیم، فردا خیلی دیر خواهد بود.»

فریادی که باید شنیده شود

دریای کاسپین، دیگر مانند گذشته طغیان نمی‌کند. فقط و فقط عقب‌نشینی می‌کند؛ آرام اما پیوسته. این عقب‌نشینی اگر چه با سرعت نیست، اما وقوفش از هر فاجعه‌ای، مرگبارتر است، چراکه تراک‌تدریجی بودنش، خطر به این بزرگی را پنهان می‌کند. اگر امروز اقدامی مؤثر و کارآمد نشود، فردا نه‌تنها اکوسیستم‌هایی از بین رفته‌اند، بلکه وضعیتی به مراتب سخت‌تر انتظارمان را می‌کشد. در نهایت، شاید حتی، روزی برسد که سخل آینه‌ده فقط مکس‌ها و قصبه‌های ساحل کاسپین را ببیند و بخوانند و آن وقت برسند: «مگر نمی‌دیدید که دریا دارد می‌رود؟ پس چرا کاری نکردید؟!»

امروز هنوز فرصت هست؛ فرصتی برای تصمیم‌های جسورانه، برای همصدای‌های ملی و فراملی و برای دمیدن دوباره زندگی در رگ‌های کاسپین. البته، اگر عزمی باشد، اگر بخواهیم و اگر بتوانیم.

خبرگوشانه

■ **سخنگوی قوه قضائیه** گفت: بیشترین میزان پولشویی از طریق رمزارزها در حال رخ دادن است که به شدت بر پرریسک است و می‌تواند جریان تجاری کشور را با مشکل روبه‌رو کند.

■ **معاون هماهنگی و امور مناطق شهرداری تهران** گفت: اگر تکلیف دو موضوع آسیب به خودروها و لوازم خانگی توسط دولت مشخص نشود، می‌توان ادعا کرد که کل کار در بحث آسیب‌های جنگ پایان پذیرفته‌است.

■ **معاون امور فرهنگی** کمیته امداد امام خمینی (ره) گفت: اکنون هزار و ۵۰۰ دانش‌آموز تحت حمایت این نهاد در مدارس سنیمااد و تیزهوشان تحصیل می‌کنند و با مصوبه دولت سابق، روند تحصیل دهک‌های یک تا چهارم این مدارس رایگان داد.

رئیس سازمان پزشکی قانونی کشور با تأکید بر لزوم مراجعه هموطنان به افراد متخصص برای دریافت خدمات زیبایی گفت: بخش قابل‌توجهی از برونده‌های قصور در حوزه زیبایی مربوط به پزشک‌نماها است.

تلنگری به وجدان جمعی

وحید عظیم‌نیا دبیر گروه اقتصادی

«یابیی‌نصیب‌ماندن این کشور از منابع عمومی، ظلم‌نیست؟ آیا دولت نباید سازوکاری برای حمایت از این افراد تعریف کند؟» این سوالات نقادی جدی به ساختار توزیع بودجه و مصادافی برای ضروری بودن

بازنگری در سیاستگذاری‌ها یا رویکرد عدالت اجتماعی است.

طبق اظهارات همین نماینده، ۹۲درصد از بودجه عمومی کشورمان صرف هزینه‌های جاری و اداری می‌شود، این در حالی است که کشاورزانی که غذای ما را تأمین می‌کنند، کمترین بهره را از این منابع می‌برند. این نابرابری آشکار، نشانه‌ای از یک اختلال ساختاری و نمودی عینی از بی‌توجهی به عدالت اجتماعی و کرامت انسانی است که مع‌الأسف دولت‌های رنگارنگ با شعارهای غالباً عوام‌فربانه نتوانسته‌اند آن را چاره کنند.

عدالت اجتماعی یعنی هیچ کس، از کارمند پشت میز گرفته تا کارگر و کشاورزی که زیر آفتاب کار می‌کند، نباید از حقوق اولیه خود محروم بماند، اما وضعیت کنونی کشور مسا چیز دیگری را روایت می‌کند. کشاورزانی که ستون فقرات تأمین امنیت غذایی ما هستند، در اغلب موارد از ابتدایی‌ترین حمایت‌های اجتماعی، نظیر بیمه، خدمات درمانی، بازنشستگی و دسترسی به منابع مالی محرومند. این مسئله یک چالش اقتصادی است و شوربختانه در هنگامه نقشه‌کنشی برای بودجه سالانه که در قالب سند دخل‌وخرج کشور انجام می‌شود و از آنجا که این قشر لای‌های حرفه‌ای و امتیازات هتل و ارز و آورده مادی خاصی برای برخی از آقایان ندارد، مورد بی‌مهری قرار می‌گیرند.

بودجه‌یاید آیینهای تمام‌نما از اولویت‌های کشورمان باشد، وقتی ۹۲درصد بودجه عمومی صرف حقوق و هزینه‌های جاری ادارات می‌شود و سهمی اندک یا هیچ‌برای توسعه کشاورزی باقی می‌ماند، یعنی تولید، معیشت و کشاورزی اولویت نیستند. کشاورزان بسیاری هنوز با ابزار ابتدایی و روش‌های سنتی کار می‌کنند و فقدان بیمه، کمبود وام‌های کم‌بهره و نبود زیرساخت‌های اساسی مانند سیستم‌های مدرن آبیاری، آنان را در چرخه‌ای از ناتوانی نگه داشته است. اگر یک کارمند دولتی از مزایای همچون بیمه، بازنشستگی، تسهیلات رفاهی و امنیت شغلی برخوردار است، چرا کشاورزی که تضمین امنیت غذایی کشورمان مدیون دست‌های پوینسته‌اوست، باید بدون داشتن چنین حقوقی زندگی کند؟ اگر دولت مسئول تأمین رفاه و عدالت برای همه شهروندان است، به سوالات آقای نماینده پاسخ دهد. عدالت اجتماعی در شعار معنا نمی‌یابد، باید در سازو کارهای اجرایی، بودجه‌بندی‌ها و اولویت‌گذاری‌ها تجلی یابد.

آقای نماینده‌های که این پرسش‌ها را در مجلس مطرح کرده‌اند، نکته درستی را مطرح کرده و طرح چنین سوالاتی در سطح قانونگذاری، نشانه‌ای روشن از آگاهی و دغدغه‌مندی نسبت به وضعیت مردم است، اما باید دقت کنیم که طرح سؤال، هر چند مهم است، اما کافی نیست. نمایندگان مجلس ابزارهایی بسیار فراوان از طرح پرسش در اختیار دارند و می‌توانند قانونگذاری کنند، بر عملکرد دولت نظارت داشته باشند و در جریان تصویب بودجه، اولویت‌ها را تغییر دهند. قوانینی برای حمایت از بیمه کشاورزان، تسهیل دسترسی آنان به تسهیلات مالی، اصلاح ساختارهای اداری ناکارآمد در بخش کشاورزی و شفاف‌سازی مسیر تخصیص بودجه، همگی در حیطه اختیارات مجلس شورای اسلامی است.

یکی دیگر از نکات قابل تأمل در سخنان ایسن نماینده، برهیز از متهم کردن بخش خصوصی در مشکلات کشاورزی است، واقعیت این است که در بسیاری از موارد، فعالان اقتصادی طبق همان قوانین و مقرراتی که فاعلیت می‌کنند که نهادهای رسمی کشور وضع کرده‌اند. اگر قانون ناقص یا ناکارآمد است، مقصر افراد نیستند، بلکه ساختارهای آنند که باید اصلاح شوند. آن آیین‌نامه‌هایی که مانع دسترسی کشاورزان به وام می‌شود تا قوانینی که بودجه را به سمت هزینه‌های غیرمولد سوق می‌دهد، همه قابل بازنگری و اصلاح هستند. سؤال‌های آقای نماینده مجلس، تلنگری برای وجدان جمعی است، اینکه مردم درل ساختار قانونگذاری کشورمان، هنوز کسانی هستند که صدای خاموش کشاورزان را می‌شنوند. اما این امید نیز به اقدام عملی، قانونگذاری مؤثر و اصلاح ساختارهای ناکارآمد دارد.

اگر کشاورزی را صرفاً یک فعالیت اقتصادی ببینیم، معنای امنیت ملی را فرو کاسته‌ایم. کشاورزی ضامن امنیت غذایی و امنیت غذایی، رکن امنیت ملی است، این حقیقت ساده، سال‌هاست در میان تصمیم‌گیران کشور نادیده گرفته شده است. در هیچ کدام از سه قوه، نشانی از تدوین اراده قاطع برای از تقای جایگاه کشاورزان دیده نمی‌شود، نه در تئوین بودجه‌ها، نه در اولویت‌های اجرایی و نه در ساختارهای نظارتی. قانونگذاری‌ها اغلب کلی، مبهم یا ناکارآمدند. دولت‌ها، یکی پس از دیگری، برنامه‌های کوتاهمدت و شعاری ارائه داده‌اند که دردی از روستا و کشاورز دوا نکرده است. عدالت اجتماعی در هیچ سطحی از مدیریت کشور، به‌عنوان اصل یک بنیادین عملیاتی نشده است. بزرگ‌ترین خلطی نظام اجرایی کشورمان این است که کشاورزان را تنها به‌عنوان تولیدکننده کالا و نه شهروندانی با حقوق برابر می‌بیند و هیچ‌گاه به این پرسش پاسخ داده نشده است که چرا یک کشاورز باید در پایان عمر، بدون بیمه، بدون پس‌انداز و بدون امیداز دنیا برود؟ آیا این واقعی نیست؟ آیا سهمی از منابع ملی ندارد؟

یکی از نهادهایی که باید در خط مقدم دفاع از کشاورزان باشد، وزارت جهاد کشاورزی است، اما تاکنون نتوانسته‌است نقش واقعی خود را ایفا کند و فراتر از آن، بسیاری از تصمیمات این وزار تخانه بیشتر از آنکه در راستای ارتقای معیشت و تولید کشاورزان باشد، آنها را گرفتار کرده است. این در حالی است وزارت جهاد کشاورزی باید چشم، گوش و زبان کشاورزان در بنده دولت باشد، اما در عمل، بسیاری از مسائل این قشرز زمینکش حتی به گوش مدیران بالادستی این وزار تخانه هم نمی‌رسد. کشاورزان، نه صدایی در تصمیم‌گیری‌ها و نه جایی در اولویت‌بندی منابع دارند. بی‌توجهی به توسعه روستاها، نبود حمایت از کشاورزی پایدار، عدم مدیریت مؤثر بر بازار محصولات و ناتوانی در طراحی نظام بیمه‌ای فراگیر، همه از نشانه‌های ضعف نهادی و ساختاری در این وزار تخانه است.

در سوی دیگر، مسئولیتی بی‌توجهی به عدالت اجتماعی فقط متوجه یک وزار تخانه نیست. قوای سه‌گانه، امم از دولت، مجلس و قوه قضائیه، در برابر بی‌عدالتی‌هایی که سال‌هاست به کشاورزان تحمیل می‌شود، مسئولند. عدالت اجتماعی یک پییکرو واحد است که ساخت‌های گوناگونی از آموزش و سلامت گرفته تا معیشت و امنیت شغلی دارند و نمی‌توان تنها با چند اقدام نمایشی، بار عدالت را به دوش کشید، به هر روی نباید نجابت و سکوت کشاورزان، دولت‌مدان را به اشتباه بیندازد. این مردم شریف، اگرچه اهل فریاد و مطالبه‌گری خیابانی نیستند، اما حقی دارند که سال‌هاست نادیده گرفته شده است. نجابت نباید پنهان‌ها برای بی‌تفاوتی باشد. وزارت جهاد کشاورزی و سایر نهادهای حکومتی، مسئولیت واقعی خود را در قبال عدالت و کرامت انسانی بپذیرند. همچنان منتظر پاسخ این پرسش هستیم که «سهم یک کشاورز که از هفت سالگی با پدرش در مزرعه کشاورزی می‌کند و در ۸۰سالگی بدون بیمه از دنیا می‌رود، از بودجه‌های عمومی کشور چیست؟»

گزارش یک

بهناز قاسمی

قیمت بنزین معمولی گران نمی‌شود

وزیر نفت: واردات بنزین سوپر هیچ تأثیری در سهمیه‌های ۶۰ لیتر هزار و ۵۰۰ تومانی و ۱۰۰ لیتر ۳هزار تومانی با کارت سوخت جایگاه‌ها ندارد

هر گاه نام بنزین به میسان می‌آید، اولین نکته‌ای که به ذهن مردم می‌رسد، بحث گران شدن سوخت و تأثیر آن بر گرانی قیمت کالا و خدمات است چرا که هر گاه قیمت فر آورده‌های سوختی افزایش پیدا کرده تا مدت‌ها کشور با بحران مواجه شده است که آخرین نمونه آن در آبان ۱۳۹۸ اتفاق افتاد. اکنون این روزها نه گرانی بنزین سهمیه‌ای بلکه بحث واردات بنزین سوپر و عرضه آن در ماه آینده مطرح است که به گفته وزیر نفت احتمالاً قیمت آن ۵۰ هزار تومان باشد، البته محسن رفیقتاج برای راحت شدن خیال مردم تأکید کرده است که واردات بنزین سوپر هیچ تأثیری در سهمیه‌های ۶۰ لیتر هزار و ۵۰۰ تومانی و ۱۰۰ لیتر ۳هزار تومانی با کارت سوخت جایگاه‌ها ندارد. ■ ■ ■

از اواسط دهه ۶۰مسئله بنزین (قیمت و نحوه عرضه) دغدغه‌ای بزرگ برای مردم شده بود که هر سال و در طول ۲۰سال گذشته به شیوه‌های مختلف در انتظارات عمومی و سیاستگذاری‌های کلان و البته متنوع و متضاد دولتی خودنمایی کرده است؛ زمانی عرضه کوپنی بنزین، زمانی دیگر عرضه آزاد توأم با افزایش تدریجی قیمت، زمانی تثبیت قیمت با هدف پوپولیستی طرح تنفس، زمانی هم سهمیه‌بندی همراه با عرضه چندترخه و در سهمیه‌بندی بنزین به قیمت‌نمایی بارانه‌ای در قالب طرح هدفمندی بارانه‌ها. هدف غایب در همه این طرح‌ها و زنون‌خطاها ساماندهی نظام اقتصادی و تجاری بنزین در ایران بوده است؛ طرح‌هایی که با هزینه کلان و بالااجرا شده و با توجه به روند تصاعدی افزایش مصرف دستاوردی جز نارضایتی پایدار در حوزه مصرف و افزایش هزینه‌های تولید و عرضه بنزین نداشتند و حاشیه سود بخش خصوصی تعیین

خواهد شد. این رقم، با توجه به هزینه خرید، حمل‌ونقل و سایر هزینه‌ها، ممکن است به بیش از ۱۵هزار تومان در هر لیتر برسد. این طرح در قالب یک خدمت اختیاری عرضه می‌شود و

واردات بنزین به ویژه بنزین سوپر یکی از مهم‌ترین موضوعاتی است که در چند ماه اخیر مطرح شده و در اس اخیر حوزه انرژی قرار دارد و از سوی دیگر بحث واردات بنزین سوپر از طریق بخش خصوصی یکی از مهم‌ترین اقداماتی بوده که از ابتدای سال چندین بار از سوی وزیر نفت مطرح شده و البته هر بار به بهانه‌های مختلف انجام نشده و در تعویق افتاده است، البته بررسی‌های میدانی از چندین پمپ بنزین حاکی از آن است که به زودی بنزین سوپر در جایگاه‌های سوخت عرضه می‌شود.

بسیاری از مصرف کنندگان اعلام می‌کنند

که خودروی آنها به دلیل عدم دریافت بنزین با کیفیت با مشکل مواجه شده و از طرف دیگر دریافت سوخت با کیفیت حق مصرف کنندگان است و طبیعی است که آنها سوخت با کیفیت دریافت کنند.

در همین زمینه یکی از مصرف کنندگان بنزین سوپر می‌گوید: من برای وسیله نقلیه خود در چند سال گذشته فقط از بنزین سوپر استفاده می‌کردم که در آن بازه زمانی هیچ مشکلی نداشت اما از زمانی که از سوخت بنزین معمولی استفاده می‌کنم، همواره با مشکل مواجه هستم که امیدواریم با واردات بنزین سوپر بتوانیم مجدداً سوخت با کیفیت تر استفاده کنیم. همین موارد باعث شد که اخیراً محسن پاک‌نژاد، وزیر نفت اعلام کند به زودی بنزین سوپر از طریق بخش خصوصی وارد کشور می‌شود. بنزین سوپر ویژه در جایگاه‌های خاص و به‌صورت آزاد عرضه می‌شود و قیمت آن براساس هزینه تمام‌شده و حاشیه سود بخش خصوصی تعیین

اقتصاد

سرویس اقتصادی۰۶۰۸۸۵۲۴

|پنج‌شنبه ۳۰ مرداد ۱۴۰۴| ۲۲ صفر ۱۴۴۷|

سرویس اقتصادی۰۶۰۸۸۵۲۴

سرویس اقتصادی۰۶۰۸۸۵۲۴

سرویس اقتصادی۰۶۰۸۸۵۲۴

سرویس اقتصادی۰۶۰۸۸۵۲۴

سرویس اقتصادی۰۶۰۸۸۵۲۴

سرویس اقتصادی۰۶۰۸۸۵۲۴

سرویس اقتصادی۰۶۰۸۸۵۲۴

سرویس اقتصادی۰۶۰۸۸۵۲۴

سرویس اقتصادی۰۶۰۸۸۵۲۴

سرویس اقتصادی۰۶۰۸۸۵۲۴

سرویس اقتصادی۰۶۰۸۸۵۲۴

سرویس اقتصادی۰۶۰۸۸۵۲۴

سرویس اقتصادی۰۶۰۸۸۵۲۴

سرویس اقتصادی۰۶۰۸۸۵۲۴

سرویس اقتصادی۰۶۰۸۸۵۲۴

سرویس اقتصادی۰۶۰۸۸۵۲۴

سرویس اقتصادی۰۶۰۸۸۵۲۴

سرویس اقتصادی۰۶۰۸۸۵۲۴

سرویس اقتصادی۰۶۰۸۸۵۲۴

سرویس اقتصادی۰۶۰۸۸۵۲۴

سرویس اقتصادی۰۶۰۸۸۵۲۴

سرویس اقتصادی۰۶۰۸۸۵۲۴

سرویس اقتصادی۰۶۰۸۸۵۲۴

سرویس اقتصادی۰۶۰۸۸۵۲۴

سرویس اقتصادی۰۶۰۸۸۵۲۴

سرویس اقتصادی۰۶۰۸۸۵۲۴

سرویس اقتصادی۰۶۰۸۸۵۲۴

سرویس اقتصادی۰۶۰۸۸۵۲۴

سرویس اقتصادی۰۶۰۸۸۵۲۴

سرویس اقتصادی۰۶۰۸۸۵۲۴

سرویس اقتصادی۰۶۰۸۸۵۲۴

سرویس اقتصادی۰۶۰۸۸۵۲۴

سرویس اقتصادی۰۶۰۸۸۵۲۴

سرویس اقتصادی۰۶۰۸۸۵۲۴

سرویس اقتصادی۰۶۰۸۸۵۲۴

سرویس اقتصادی۰۶۰۸۸۵۲۴

سرویس اقتصادی۰۶۰۸۸۵۲۴

سرویس اقتصادی۰۶۰۸۸۵۲۴

سرویس اقتصادی۰۶۰۸۸۵۲۴

سرویس اقتصادی۰۶۰۸۸۵۲۴

سرویس اقتصادی۰۶۰۸۸۵۲۴

سرویس اقتصادی۰۶۰۸۸۵۲۴

سرویس اقتصادی۰۶۰۸۸۵۲۴

سرویس اقتصادی۰۶۰۸۸۵۲۴

سرویس اقتصادی۰۶۰۸۸۵۲۴

سرویس اقتصادی۰۶۰۸۸۵۲۴

سرویس اقتصادی۰۶۰۸۸۵۲۴

سرویس اقتصادی۰۶۰۸۸۵۲۴

سرویس اقتصادی۰۶۰۸۸۵۲۴

سرویس اقتصادی۰۶۰۸۸۵۲۴

سرویس اقتصادی۰۶۰۸۸۵۲۴

سرویس اقتصادی۰۶۰۸۸۵۲۴

سرویس اقتصادی۰۶۰۸۸۵۲۴

سرویس اقتصادی۰۶۰۸۸۵۲۴

سرویس اقتصادی۰۶۰۸۸۵۲۴

سرویس اقتصادی۰۶۰۸۸۵۲۴

سرویس اقتصادی۰۶۰۸۸۵۲۴

سرویس اقتصادی۰۶۰۸۸۵۲۴

سرویس اقتصادی۰۶۰۸۸۵۲۴

سرویس اقتصادی۰۶۰۸۸۵۲۴

سرویس اقتصادی۰۶۰۸۸۵۲۴

سرویس اقتصادی۰۶۰۸۸۵۲۴

سرویس اقتصادی۰۶۰۸۸۵۲۴

سرویس اقتصادی۰۶۰۸۸۵۲۴

سرویس اقتصادی۰۶۰۸۸۵۲۴

سرویس اقتصادی۰۶۰۸۸۵۲۴

سرویس اقتصادی۰۶۰۸۸۵۲۴

سرویس اقتصادی۰۶۰۸۸۵۲۴

سرویس اقتصادی۰۶۰۸۸۵۲۴

سرویس اقتصادی۰۶۰۸۸۵۲۴

سرویس اقتصادی۰۶۰۸۸۵۲۴

سرویس اقتصادی۰۶۰۸۸۵۲۴

سرویس اقتصادی۰۶۰۸۸۵۲۴

سرویس اقتصادی۰۶۰۸۸۵۲۴

سرویس اقتصادی۰۶۰۸۸۵۲۴

سرویس اقتصادی۰۶۰۸۸۵۲۴

سرویس اقتصادی۰۶۰۸۸۵۲۴

سرویس اقتصادی۰۶۰۸۸۵۲۴

سرویس اقتصادی۰۶۰۸۸۵۲۴

سرویس اقتصادی۰۶۰۸۸۵۲۴

سرویس اقتصادی۰۶۰۸۸۵۲۴

سرویس اقتصادی۰۶۰۸۸۵۲۴

سرویس اقتصادی۰۶۰۸۸۵۲۴

سرویس اقتصادی۰۶۰۸۸۵۲۴

سرویس اقتصادی۰۶۰۸۸۵۲۴

سرویس اقتصادی۰۶۰۸۸۵۲۴

سرویس اقتصادی۰۶۰۸۸۵۲۴

سرویس اقتصادی۰۶۰۸۸۵۲۴

گزارش

زینب زرین

جهش تا ۸۰ هزار مگاواتی

صدور پروانه‌های نیرو و گاه‌های تجدیدپذیر

طی ۱۱ ماه گذشته صدور پروانه‌های احداث نیروگاه‌های تجدیدپذیر در کشورمان به سقف ۸۰هزار مگاوات رسیده است؛ رقمی که نسبت به حدود ۱۵هزار مگاوات پیش از دولت فعلی، رشد سه تا چهار برابری را نشان می‌دهد. این تحول، نشانه‌ای روشن از رویکرد تازه‌ای است که سیاستگذاران انرژی کشور در پیش گرفته‌اند. یکی از ارکان اصلی این جهش، تمرکز ویژه بر انرژی خورشیدی است. با شکل‌گیری همکاری میان نهادهای اجرایی، از وزار تخانه‌ها گرفته تا شرکت‌های برق منطقه‌ای و استانداری‌ها، بستر مناسبی برای توسعه این نیروگاه‌ها فراهم شده است. ■ ■ ■

واگذاری اختیارات به سطوح استانی باعث شده است بسیاری از پروژه‌ها با سرعت بیشتری پیش روند و روند اخذ مجوزها از دیوان سالاری فرساینده خارج شود.

نکته قابل توجه دیگر، تسهیل در واگذاری زمین به سرمایه‌گذاران علاقه‌مند است. در برخی استان‌ها، صدور پروانه‌ها از سرعت اجرای پروژه‌ها جلوزه و در برخی دریافت‌کنندگان مجوز هیچ اقدامی در جهت ساخت نیروگاه نکرده‌اند. برای حل این مشکل، تصمیم گرفته شده است پروانه‌هایی که بیش از شش ماه بدون پیشرفت باقی مانده‌اند، لغو و به متقاضیان جدید واگذار شوند. در یکی از تاز بهین اقدامات، قراردادی برای احداث هزار ۲۰۰ مگاوات نیروگاه خورشیدی با سرمایه‌گذاری بالغ بر ۴۳۰ میلیون دلار از سوی بخش خصوصی به امضا رسید.

این پروژه که قرار است تا پیش از یک مصرف برق سال آینده وارد مدار شود، به کاهش فشار بر شبکه برق کمک می‌کند و گامی بزرگ در راستای کاهش وابستگی به سوخت‌های فسیلی خواهد بود.

مدل سرمایه‌گذاری این پروژه نیز قابل توجه است. ۵۰درصد از سرمایه مورد نیاز از سوی شرکت توسعه‌دهنده تأمین می‌شود و ۵۰درصد دیگر

از منابع سازمان انرژی‌های تجدیدپذیر. این مدل مشارکت عمومی - خصوصی می‌تواند الگویی برای پروژه‌های آتی در حوزه انرژی پاک باشد. علاوه بر آن، بخشی از منابع مالی این پروژه از طریق صندوق توسعه ملی تأمین خواهد شد.

برای احداث هزار ۲۰۰ مگاوات نیروگاه خورشیدی با سرمایه‌گذاری بالغ بر ۴۳۰ میلیون دلار از سوی بخش خصوصی به امضا رسید. تسهیلات این صندوق بهره‌مند شوند و بازار داخت این تسهیلات نیز از محل درآمد فروش برق از طریق بورس انرژی با قراردادهای مستقیم با صنایع انجام می‌گیرد.

بر اساس برنامه‌ریزی‌های صورت گرفته، ظرفیت نیروگاه‌های تجدیدپذیر کشور تا پایان سال جاری به ۷هزار مگاوات خواهد رسید.

این هدف با تکیه بر پروژه‌های در حال اجرا، امضای قراردادهای جدید و

استفاده از ظرفیت بالای ایران در زمینه انرژی خورشیدی - با بیش از ۲۰۰ روز آفتابی در بسیاری از مناطق کشور - مزیتی راهبردی به شمار

می‌رود که می‌تواند جایگاه کشور را در منطقه ارتقا دهد.

اخیراً فراخوانی برای احداث ۷هزار مگاوات نیروگاه خورشیدی جدید با

مشارکت صنفاوق توسعه ملی منتشر شده است.

طبق این فراخوان، متقاضیان حقوقی که قرار داد احداث نیروگاه خورشیدی با ظرفیت سه مگاوات و بالاتر دارند، می‌توانند تا پایان هفته جاری ثبت‌نام کنند. این فرصت، امکان ورود گسترده‌تر بخش خصوصی

به بازار انرژی‌های تجدیدپذیر را فراهم می‌کند و می‌تواند گامی عملی در راستای تحقق اهداف توسعه پایدار باشد.

یکی از شرکت‌های سرمایه‌گذار فعال در این حوزه، اعلام کرده که تاکنون ۱۰۰ مگاوات نیروگاه خورشیدی در کشور راهاندازی کرده است

و در روزهای آینده این عدد به ۲۵۰ مگاوات خواهد رسید.

این شرکت با واردات تجهیزات مورد نیاز برای احداث ۲۰۰ مگاوات

نیروگاه جدید، پروژه خود را جلوتر از برنامه زمانبندی پیش می‌برد.

هدف گذاری این مجموعه، رسیدن به ظرفیت ۴هزار مگاوات در سال

آینده است. در چنین شرکت‌هایی با توان مالی و اجرایی بالا به

پروژه‌های تجدیدپذیر، به تحقق اهداف انرژی کمک می‌کند و موجب

استغال‌زایی، رونق اقتصادی و انتقال دانش فنی در کشور می‌شود.

توسعه انرژی‌های تجدیدپذیر به‌ویژه خورشیدی، مزایای متعددی

برای کشورمان به همراه دارد. در بعد زیست‌محیطی، کاهش مصرف

آبی کشور - که در نیروگاه‌های حرارتی به شدت مورد استفاده قرار

می‌گیرد- به مدیریت بهتر منابع طبیعی کمک می‌کند. از منظر

اقتصادی نیز سرمایه‌گذاری در این حوزه باعث ایجاد فرصت‌های شغلی

مستقیم و غیر مستقیم می‌شود؛ از مهندسی و ساخت گرفته تا نگهداری

و خدماتی، همچنین صادرات برق پاک به کشورهای همسایه

می‌تواند در آینده به منبع درآمدی پایدار برای کشور تبدیل شود.

مجموعه اقدامات انجام‌شده در یک سال اخیر، نشان‌دهنده تغییر

رویکرد جدی در سیاستگذاری انرژی کشور است.

اگرچه مسیر پیش‌رو همچنان با چالش‌هایی از جمله تأمین مالی، جذب

سرمایه‌گذار و توسعه زیرساخت‌ها همراه است، اما با وجود حمایت‌های

قانونی، تسهیل مقررات و مشارکت بخش خصوصی، آینده روشنی برای

صنعت انرژی تجدیدپذیر ایران ترسیم شده است.

با تداوم این روند، ایران‌مان می‌تواند به کاهش شگاف انرژی در داخل

دست یابد و در سطح منطقه‌ای نیز به یکی از بازیگران اصلی انرژی‌های

پاک تبدیل شود. در شرایطی که جهان به سوی کاهش کربن و عبور از

انرژی‌های آلاینده حرکت می‌کند، شتاب گرفتن توسعه نیروگاه‌های

خورشیدی و بادی در ایران پاسخی هوشمندانه به نیازهای فرای کشور است.

این صفحه پیام‌ها، متن‌ها، عکس‌نوشت‌ها و خبرهای کوتاه منتشر شده در فضای مجازی را بازنشر می‌دهد. تلاش بر این است که دیدگاه‌ها و نظرات کاربران اندیشمند شبکه‌های اجتماعی در عرصه مکتوب هم دیده شود.

کانال آیت‌الله‌العظمی جواد آملی در فضای مجازی

وقتی مجبوری جلوی دوربین شهر هاتو بندی بره

کاربر یاس در فضای مجازی با درج این عکس از ملاقات اخیر زلنسکی و ترامپ در کاخ سفید نوشت:وقتی هسته‌ای و موشکی روبروی بره‌مجبوری جلو دوربین و میلیاردها انسان، شهرهای کشور تو هم بندی بره.

درد و بیلات تو سر همه فرخ‌نژادها
صفحه مهران رجبی در فضای مجازی با درج این تصویر نوشت: آقای جان کیوسکا! در بیلات شما بخوره تو سر همه فرخ‌نژادها.

اروپا دارد می‌میرد

سیدمحمد مرندی با درج این تصویر که سرنان کشورهای اروپایی را مقابل ترامپ نشان می‌دهد، توییت کرد: اروپا دارد می‌میرد.

بدیم بره!

علی‌اصغر محرم‌زاده توییت کرد: اصلاح‌طلب‌ها که همیشه رقبای‌شان را به گفتن حرف‌های تکراری و جمود منتهم می‌کنند؛ سه‌دهه است که فقط یک حرف را تکرار می‌کنند؛ بدیم بره!

بین تعطیلین و بعدا تعطیلین

امین میمندیان توییت کرد: زمستون شروع کردن پنج‌شنبه‌ها رو به خاطر بی‌گازی تعطیل کردن، الامم چهارشنبه‌ها رو به خاطر بی‌ای تعطیل میکنن. موندنه سه‌شنبه‌ها به خاطر بی‌برقی تعطیل بشه و دوشنبه‌ها به خاطر آلودگی هوا. شنبه یک‌شنبه هم باشه بین تعطیلین.

پنج‌شنبه ۳۰ مرداد ۱۴۰۴ | ۲۷ صفر ۱۴۴۷||| گاه‌برابران |||روزنامه جوان| شماره ۲۳۸۳

نگاهی آسیب‌شناسانه به مخاطب‌شناسی انحرافی سینمای ایران

خانواده کجای کار این سینما است؟

به گونه‌ای معکوس جریان داشته است.

اگر در دهه ۶۰ و با طلیعه انقلاب اسلامی سینمای ایران مشحون از فیلم‌هایی بود که کودکان و نوجوانان در آن غوطه‌ور بودند و جهان سینمای ایران را از کودکش می‌ساخت به مرور یک جریان انحرافی سینمای ایران را به تولید آثار سیاه‌اجتماعی سوق داد که تا به حال گریبان هنر هفتم را به دلیل توقیف چندساله فیلم بود و گرگ و درحالت عادی بعید بود این فیلم با استقبال قابل توجهی در ایران روبه‌رو شود. بعید است سازمان سینمایی چنین تجربیاتی را فراموش کرده باشد.

نکته دیگر درساره توقیف این آثار است. پیر پسر می‌توانست در همان دولت قبل با محدودیت اکران و درج هشدار سنی اکران شود.

مشکلی که وجود دارد این است متأسفانه برخی دوستانه که اتفاقاً نگران تأثیر فرهنگی این آثار بر جامعه‌اند مخالف اکران آثاری از این دست از طریق درج هشدار سنی و محدودیت اکران بودند و همین نگاه باعث شد تا توافیقی از آثار توقیفی ایجاد شده تا این دولت مجبور شود از آنها به مرور رفع توقیف کرده و برای خود دستوار دسازي کند.

دوستان مخالف اکران بر آن درجه‌بندی و هشدار سنی آن را یک طراحی جهت فرهنگی این آثار برآمده‌اند مخالف اکران تولید و عادی‌سازی آثاری از این دست ذیل قانون درجه‌بندی سنی می‌دانند، اما به این فکر نمی‌کنند که مخالفت با درج هشدار سنی سال‌ها منجر به ناپدید گرفتن حقوق مخاطب و از دست دادن یک سیاست محدود ساز به نفع خانواده ایرانی شده بود. اینکه باید با اتخاذ سیاست‌های دقیق فرهنگی تولید اینگونه آثار از ابتدا محدود شود، حرف درستی است، اما در مواجهه با آثار تولید شده نباید منفعلانه عمل کرد

یاد تلخ افغانستانی‌ها از امریکا

در این حال دوطرفه، پرسشم این می‌شده: مردم افغانستان از سیاست‌های امریکا چه دیده و کشیده‌اند که در وجدان جمعی چنین تا نین استخوان از امریکا بدشان می‌آید؟البته‌که پیدا کردن پاسخ این پرسش سخت نیست و با مرور ساده این دو سه دهه

وضعیت بحرانی آب در ترکیه

کانال تلگرامی ایران شهر خورشید با انتشار یک ویدئو که یک گراز شگر ترک در حال گزارس و وضعیت آب در این کشور است، نوشت: برخلاف تصور رایج که سعی می‌کنند، اعلام کنند ترکیه پر از آب است و دستکاری در آب و هوای ایران باعث خشکسالی است، اخیراً فیلم‌هایی از ترکیه بیرون آمده که نشان می‌دهد وضعیت آب در این کشور کاملاً بحرانی است. فرقی با ایران این هست که در ترکیه دولت اردوغان رسانه‌ها و سلبریتی‌ها مثل مار موم در دستاش دارد که اجازه

نمی‌دهد تا آخرین لحظه اخبار به بیرون درز کند. دوستان فراموش نکنید ترکیه یک کشور پر آب هست و اصلاً شیبه ایران نیست و این وضعیت برای چنین کشوری یک فاجعه به تمام معناس. یکی از دوستان من در ترکیه می‌گفت ما قبیل از آغاز کرونا شاهد قطع آب و برق در شهرستان‌ها و مناطق روستایی ترکیه بودیم و هستیم. تعداد فیلم‌ها زیاد هست، ولی این یکی فقط زیرنویس داشت و توانستم پیدا کنم. کافی است یک جست‌وجوی داخلی در رسانه‌های ترکیه انجام بدید.

گاه‌برابران

جای خالی عشق بر پرده سینما

صالح دلم در کانال ستاره سینما نوشت: بزرگ‌ترین و زیباترین حس در زندگی انسان و عامل انگیزه، «عشق» است و سینما آینه‌ای از زندگی انسان است که مخاطب باید بسا فیلم و شخصیت‌های آن همدات‌پنداری کند.

در سال‌های اخیر، پرده سینمای

ایران از تصویر عشق تهی شده است و گویی فیلمسازان ایرانی بویی از عشق نبرده‌اند و از ساخت ملودرام عاشقانه عاجز مانده‌اند!

از «شام آخر» تا «روپای خیس» و از «نیمه شب اتفاق افتاد» تا «لاتاری» آخرین تلاش‌های فیلمنامنویسان و کارگردانان سینما از دهه ۸۰ تا ۹۰ در جهت تصویر عشق برای مخاطبان ایرانی بوده که متأسفانه در سال‌های اخیر در کنار انبوه کم‌دلی‌های بی‌محتوا یا سیاه‌نمایی‌های خشونت‌بار ژانر نکتیت جایی برای عشق در سینمای ایران باقی نمانده است. کمبودی که با معدود تلاش‌هایی مانند سریال درخشان «تاسیان» تینا پاکروان در نمایش خانگی، با استقبال مردم روبه‌رو می‌شود تا علاقه مخاطب ایرانی را به لاو استوری نشان دهد.

به قول مهدی کریم‌ور در فیلم «پل چوبی»، «عشق یعنی حالت خوب باشه و این روزها نه حال سینمای ایران خوب است نه مخاطبان آن؛ چون عشقی در میان نیست!

«جامعه فریبکار» چیست

کانال ترجمان علوم انسانی نوشت: گاهی تنها کاری که هنگام یک تصمیم‌گیری سخت باید انجام دهیم این است که روراست باشیم؛ اهداف من چیست و چه راه‌هایی پیش پایم است؟ چه می‌شود اگر حماقت کنم؟ چه خطری دارد؟ در در فریب‌خور دگی، یا آسایش محافظت از خودم را چطور توجیه می‌کنم؟ جواب این سؤال‌ها مهم است، این پرسش‌ها ما را به هسته اخلاقی مان وصل می‌کنند: تعهدات‌مان، ترس‌های‌مان و آنچه واقعاً برای‌مان مهم است.

وقتی این تحلیل‌های سود و زیان را بدون در نظر گرفتن حماقت‌هراسی و تأثیر آن بر رفتارمان انجام می‌دهیم، ترس‌مان بیش از حد بزرگ می‌شود و ما را به تصمیم‌هایی می‌کشاند که نه عقلانی‌اند و نه در راستای ارزش‌های‌مان.

و همین لوازم محدود و سباز به سود خانواده ایرانی را نیز به کار نبرد.

اینکه بگوییم جریان‌های اقتصادی سستی جهت عادی‌سازی تولید و پیش‌انشار مبتذل سوء‌استفاده‌کنند و حاکمیت نیز با همین استدلال خانواده ایرانی را در تقابل با این انشار بدون اطلاع

و منفعلانه به نظر می‌رسد. آن بخش عاقل و محافظ‌رها کند رویکردی غیر منطقی

است، موظف است نسبت به الزام‌های اطلاع‌رسانی به خانواده‌ها درباره محتوای مبتذل برخی آثار نمایشی و درج هشدار سنی و محدودسازی زمان اکران و تعداد

سالی اقدام کند؛ ضمن اینکه توقیف این آثار قطعاً بازی در زمین جریانی است که قصد دارد از این مسائل برای خود مقابل افکار عمومی دستاور دسازي سیاسی و رسانه‌ای کرده و یا ژست طرفداری از آزادی مظلوم

نماید کند. وقتی می‌توان با سیاست‌های محدودساز در اکران و نمایش به این آثار ضرب‌بند و توجع تماشاگر انبوه را نیز به آن محسوب می‌شود باید به یک سیاست‌های طرفه‌ای که حمایت حداکثری از سینمای خانواده که کودک و نوجوان شوق اصلی آن محسوب می‌شود باید به یک سیاست راهبردی در فرهنگ و هنر کشور تبدیل شود و دولت‌ها برای آن برنامه داشته باشند. کلید حل مشکلات سینمای کشور در دست مدم‌برانی است که در کرد درستی از سن مخاطب و حریم خانواده داشته باشند و سعی کنند سینمای موسوم به مخاطب‌محور از نوع پیر پسر صرفاً در حاشیه سینما موضوعیت داشته باشد.

اگر آیت‌الله خامنه‌ای نبود

علیرضا زادر با درج این عکس در فضای مجازی نوشت: تصویر تراب تحقیر اروپایی‌هاست. همان‌ها که قاره امریکا را کشف کردند. قرار بود قاره امریکا یا آن منابع و معادن طلا و تجارت عظیم برده از افریقا، تحت استعمار اروپایی‌های چشم‌آبی باشد. ترامپ می‌توانست از اروپایی‌ها استقبالی نظیر بوئین تدارک ببیند، اما تحقیرشان کرد تا در قامت بازیگران جهانی شناخته شوند. ترامپ کاشف خودشان را تحقیر کرد.

تصویر پایین آذر ۱۳۲۳ است. تهران خودمان. کنفرانس مشهور تهران با حضور مقامات شوروی، انگلستان و امریکا. همان کنفرانسی که در ایران برگزار شد، اما به دولت و شاه ایران حتی اطلاع ندادند!

علی سهیلی تلاش کرد و بالاخره برای شاه جوان وقت گرفت تا مقامات با شاه دیدار کنند. این لحظه دیدار شاه با چرچیل است. تحقیر مان کردند حتی آن زمانی که قدرتی نبودیم و پس از رحلت امام، چند نوبت این تصاویر ذلیلانه می‌توانست در تاریخ جمهوری اسلامی ایابند

ثبت شده؛ آیت‌الله‌العظمی خامنه‌ای ایستاد و مانع شد.

در ده ستارگان قشم

شاهکارهای طبیعی سرتاسر جزیره قشم را پوشانده‌اند. صخره‌های عجیب و غریب این دره باعث می‌شوند حسن رفتن به مرخ را تجربه کنید. این دره در پنج کیلومتری روستای برکه حلف واقع شده است. از نظر علمی فراسایش خاک باعث شکل‌گیری این دره شده است. اما اهالی روستا اعتقاد دارند این دره به دلیل افتادن یک ستاره روی زمین تشکیل شده است.

مسجدی که

تبدیل به پناهگاه جوانان شد

حجت الاسلام والمسلمین سید علی اکبر میرخلیلی ۱۴ سال است که مسئولیت مسجد المهدی در نبرد جنوبی را به عهده دارد. در این سال ها، او به تکیه گاه معنوی و اجتماعی برای اهالی منطقه و به ویژه جوانان تبدیل شده است. او برای ما روایت می کند که چگونه با برنامه ریزی های دقیق و توجه به نیازهای روزمره مردم، این مسجد را به مرکزی پویا برای آموزش، مشاوره و پرورش نسل آینده و پناهگاهی برای جوانان تبدیل کرده است.

در محله نبرد جنوبی، مسجد المهدی علاوه بر اینکه محلی برای نماز است، امکانات آموزشی، مشاوره و انگیزه و امید را برای اهالی منطقه فراهم کرده است. حجت الاسلام سید علی اکبر میرخلیلی، روحانی مسجد، با آرامش و صمیمیت خاصی از دوران مسئولیت خود در این مسجد می گوید. در طول این ۱۴ سال، او نه تنها امام جماعت بوده، بلکه نقش مشاور، مربی و راهنما را برای جوانان محله نیز ایفا کرده است.

صفحه ۸

مسجد خانه همه مردم است

پرونده ویژه «جوان» به مناسبت ۳۰ مرداد روز جهانی مسجد

حجت الاسلام علی ملائوری رئیس ستاد هماهنگی کانون های فرهنگی - هنری مساجد کشور:

امام جماعت مدیر و توانمند مسجد را پویا و پر مخاطب می کند

حجت الاسلام سید ناصر میرمحمدیان، مدیر عامل بنیاد هدایت سازمان تبلیغات اسلامی:

احیای مساجد فقط با استقلال و مردم محوری محقق می شود

قدرت الله حرآبادی، استاد دانشگاه و مشاور خانواده:

امام با تعبیر «مسجد سنگر است» جامع ترین تعریف را ارائه دادند

حجت الاسلام هشیار خردکیش امام جماعت و فعال فرهنگی:

مسجدی موفق است که با همدلی و همفکری اهالی محله اداره شود

مکانی برای همه به دور از تجمل

نگاه

هر کسی که باید نمازش را بخواند، بسته می شود؟! معمولاً دلایل متولیان برای این بسته بودن آن قدر زیاد است که می توان هزاران صفحه نوشت و توضیح داد اما تلخ تر آنکه مسجدی در ظاهر در هایش باز است، ولی وقتی وارد می شویم، فضای آن به گونه ای است که ناچاریم راه بازگشت را در پیش بگیریم، چون نماز خواندن روی روزنامه ای در پیاده و بهتر از سجده روی فرش است که نمی توان رویش راه رفت! اورودی مسجد هم چنان مناطق شاهر که پر از مسجد است، اگر حتی تا قسمت زانهایش را نگاه کنی

اینجا گوشه ای از واقعیت تلخ کوچمها و خیابان های شهر ماست. حتی در دل بازار تهران، یکی از پرترددترین و تاریخی ترین مناطق شهر که پر از مسجد است، اگر یک ساعت از وقت نماز گذشته باشد، در مساجد بسته است. مساجدی که از دور زیبا و باشکوهند اما در هایش سه قفل دارند: تصویری که نشان می دهد مسجد با قفل بسته است، تصویری که نشان می دهد مسجد با قفل بسته است، تصویری که نشان می دهد مسجد با قفل بسته است. این سه قفل، مسجد را برای اقامه نماز نیست و این جمله را بارها شنیده ایم. مسجد باید کلیدی باشد که درهای تفکر، تربیت و رشد نسل

جوان را باز کند. نسلی که امروز کمتر در صفوف نماز دیده می شوند و بیشتر میانسالان و سالمندان آن را بر کرده اند. امام خمینی (ره) مسجد را «سنگر» نامیدند و این سنگر باید زنده و فعال باشد، نه مانند اتاق میهمانی که فقط در هایش برای تازه ماندن بسته است. اگر درها فقط برای سه وعده نماز باز شود، چگونه می توانیم جوانان را جذب مسجد کنیم؟

امروز بیش از همیشه به مساجدی نیاز داریم که زنده و پویا باشند. خانه هایی که دل ها را بگشایند، تربیت کننده و از تنشی از جوانان با تفکر و بصیرت بسازند. مسجدی که پیامبر (ص) و امامان ما سفرش کرده اند، جایی است برای همه، برای همه نسل ها با هر سن و هر دیدگاهی. جایی که جامعه دور هم جمع شود و تمدن اسلامی را بسازد.

این مساجد آن قدر درگیر زرق و برق شده اند که روح معنوی و آن حس و حال خوب و روحانی که باید از مسجد گرفت، حس نمی شود. حتی پیش آمده است وقتی در مراسم ختم هستیم، حواسمان بیشتر به سقف گچبری شده و نورپردازی های عجیب جلب می شود تا به فراتر یک سوره برای مرحوم یا مرحومه. نصب ریمپ برای ویلچر، آسانسور در مساجد بزرگ و ورودی های بدون پله به خصوص در قسمت زنانه ضروری است. گاهی یک شیب کوچک، خطر بزرگی برای یک سالمند می سازد. نکته دیگر که در بسیاری از مساجد تازه ساخت دیده می شود، عدم رعایت تعادل بین زیبایی و سادگی است. مسجد باید آرامش بخش باشد، نه نماد دکوراسیون و نورپردازی. مسجد قلب تپنده جامعه اسلامی است. باید میزبان همه باشد، از کودک پرانرژی تا سالمندانی با ععا.

خانه ای که باید در هایش باز باشد پیامبر رحمت (ص) بارها به حرمت خانه خدا تأکید کرده اند. ایشان فرموده اند: «فی السَّوْرَةِ مَكْتُوبٌ أَنْ یُؤْتَى فِی الْأَرْضِ الْمَسْجِدِ، فُطُوْبِ لَعْنَةُ تَطَهَّرُ فِی بَیْتِهِ ثُمَّ رَأَتْ فِی بَیْتِی، أَلَا إِنَّ عَلَی الْمَسْجِدِ كَرَامَةَ الرَّائِبِ، أَلَا

مشغول کرده است. **دشواری های ورود به خانه خدا** سالمندان ستون خانه اند. با گذر زمان، توان رفت و آمدشان کمتر می شود و دیگر سفرهای طولانی یا حضور در مکان های پر جمعیت برایشان امکان پذیر نیست، اما مسجد به خصوص نماز جماعت برایشان مثل نسیم خنکی است که روحشان را تازه می کند و حس تعلقشان به جامعه و حس مفید بودنشان را زنده نگه می دارد. حیف که معماری بسیاری از مساجد، این فرصت را از آنها گرفته است! این مشکل به ویژه برای بانوان سالمند پر رنگ تر است، چرا که در بسیاری از مساجد، بخش بانوان در طبقات بالاتر قرار دارد و راهی جز عبور از پله ها برای رسیدن به آن وجود ندارد! کنار این مشکل، ماجرای دیگری هم هست و آن «جمل گرایی در ساخت مساجد» است. کافی است به بعضی از خیابان های شهر سری بزنیم یا برای مراسم ختم به مسجدی نوساز برویم. گاهی آن قدر نمای ساختمان شیک است که در نگاه اول شک می کنیم اینجا مسجد است یا لابی یک هتل پنج ستاره! تنها کاشی کاری فیروزه ای در گوشه های آن دیوار است که ممکن است ما را مطمئن کند که اینجا مسجد است.

مادر بزرگم همیشه با شنیدن صدای اذان بی معطلی چادرش را سر می کرد و راهی مسجد می شد تا نمازش را به جماعت بخواند. این عادت را از پدر و مادرش به ارث برده بود. چند ماه پیش به دلیل شرايط جسمانی اش به خانه آمد و شد بزرگ خانه از بودنش کنار مان خوشحال بودیم، خودش هم راضی بود. فقط یک چیز آزارش می داد، اینکه نمی توانست به مسجد برود. یک دلیل به خاطر اینکه مسجدی که در نزدیکی خانه بود دو طبقه پله داشت و مادر بزرگ با آن ترازو، پدر دو کمر دردد شدید نمی توانست به آن مسجد برود، مساجد دیگر هم دور بودند. تا وقتی مادر بزرگ حرفی زده بود، ما هم به این موضوع فکر نکرده بودیم تا اینکه فهمیدیم خانواده های زیادی در این استان گیر افتاده اند. از یک طرف دلشان می خواهد پدر یا مادر سالمندشان در نماز جماعت و مراسم مذهبی شرکت کنند، از طرف دیگر نگران سلامتی شان هستند. خانم احمدی، همسایه مان هم می گفت: «پدرم عاشق مسجد رفتن است اما هر بار همراهش می روم نگرانم از پله ها بيفتند. چرا مساجد را طوری نمی سازند که برای همه قابل استفاده باشد؟!» سؤال ساده ای که ذهن بسیاری از خانواده های دارای سالمند را مشغول کرده است.

مسجد، جایی برای آغاز دوباره مسجد باید جایی باشد که به من این احساس را بدهد که هیچ گاه برای شروع دوباره دیر نیست. اینجا باید جایی باشد که نقاط ضعف و اشتباهات را ببیزیم و فرصت هایی برای اصلاح و رشد بیابیم. اگر در گذشته مسیر غلطی را انتخاب کرده ام، در مسجد باید در کنار دعا و عبادت، مشورت بگیرم و راه حل های جدید برای رسیدن به موفقیت های فردی و اجتماعی پیدا کنم. مسجد باید جایی باشد که در آن هیچ گاه احساس بی پناهی نکنم. جایی باشد که از نظر معنوی، خانوادگی و اجتماعی از آن حمایت در یافت کنم و در آن بتوانم راه حل هایی برای مشکلات و پیشرفت در زندگی پیدا کنم. مسجد باید محیطی باشد که تمام دغدغه ها و سؤالات من در آن به رسمیت شناخته شود و با کمک های معنوی و دلسوزانه بتوانم به شخصیتی بهتر و موفق تر تبدیل شوم. مسجد باید جایی باشد که بتوانم خودم باشم بدون قضاوت و محدودیت!

راهنامه ای های صحیح تربیتی دریافت کنم. وقتی نمی دانم چگونه فرزندم را تربیت کنم یا احساس می کنم که باید نحوه تعامل با همسر را اصلاح کنم، باید در مسجد پاسخ هایم را پیدا کنم. مسجد باید جایی باشد که وقتی می خواهم در مورد مسائل مالی خانواده به خصوص در مورد کنترل هزینه ها و پس انداز، نظر همسرم را تغییر دهم، پیشنهادات معنوی و منطقی برآیم ارائه دهم تا بتوانم با او در مسیر درست قرار بگیرم.

حل مسائل مالی و رسیدن به موفقیت های فردی در زندگی گاهی ممکن است احساس کنم که در مسیر مالی موفقیت نمی یابم و نمی توانم به اهداف مالی ام دست یابم. مسجد باید جایی باشد که در آن آموخته های معنوی و مشاوره های مالی دست به دست هم دهند تا من نه تنها در بعد دینی، بلکه در بعد مالی نیز راه های موفقیت و رشد را بیابم. باید جایی باشد که در آن بتوانم به راحتی چالش های اقتصادی خود را مطرح و در کنار دیگران راهنامه ای هایی برای بهبود شرایط مالی دریافت کنم.

مسجد، جایی برای آغاز دوباره مسجد باید جایی باشد که به من این احساس را بدهد که هیچ گاه برای شروع دوباره دیر نیست. اینجا باید جایی باشد که نقاط ضعف و اشتباهات را ببیزیم و فرصت هایی برای اصلاح و رشد بیابیم. اگر در گذشته مسیر غلطی را انتخاب کرده ام، در مسجد باید در کنار دعا و عبادت، مشورت بگیرم و راه حل های جدید برای رسیدن به موفقیت های فردی و اجتماعی پیدا کنم. مسجد باید جایی باشد که در آن هیچ گاه احساس بی پناهی نکنم. جایی باشد که از نظر معنوی، خانوادگی و اجتماعی از آن حمایت در یافت کنم و در آن بتوانم راه حل هایی برای مشکلات و پیشرفت در زندگی پیدا کنم. مسجد باید محیطی باشد که تمام دغدغه ها و سؤالات من در آن به رسمیت شناخته شود و با کمک های معنوی و دلسوزانه بتوانم به شخصیتی بهتر و موفق تر تبدیل شوم. مسجد باید جایی باشد که بتوانم خودم باشم بدون قضاوت و محدودیت!

راحتی از یک روحانی آگاه و متفکر راهنمایی دریافت کنم. باید جایی باشد که اگر از کسی پاسخی را نمی فهمم، بتوانم با صداقت و احترام توضیح بخواهم و هیچ گاه با نگاه های توهین آمیز یا بی اعتنایی روبه رو نشوم. **یا فاقتن راه حل برای مشکلات شخصی** مسجد باید جایی باشد که وقتی از هر طرف احساس شکست می کنم، آنجا راه حل های عملی برای مشکلاتم پیدا کنم. نه اینکه پشت درهای بسته به بیراهه های بروم که جامعه پیش رویم می گذارد. وقتی سیگار کشیدن یا اعتیاد به برخی عادات ناپسند مرا به دام خود کشیده، باید جایی باشد که بتوانم در آن از مشاوره های دینی و روانشناسی بهره مند شوم. باید جایی باشد که وقتی از مسیر زندگی خارج شده ام، بتوانم باز گشتی درست پیدا کنم و از آن پس مسیر تازه ای پیش رو داشته باشم. **تربیت فرزند و اصلاح زندگی زناشویی** مسجد باید مکانی باشد که در آن

جایی که خود واقعی ام باشم و آرام بگیرم

خودمانی

نیره ساری همیشه برای مردم نوشتیم اما این بار از زبان مردم عادی برای مسئولان و متولیان امر و روحانیون معظم می نویسیم. می نویسیم از زبان یک جوان امروزی... که به زبان ساده می گوید: مسجد باید مکانی باشد که در آن بتوانم تمام دغدغه ها و مشکلات روزمره ام را بدون ترس یا ناگرانی از قضاوت یا دیگران در میان بگذارم. در چنین مکانی می خواهم بتوانم از پدر و مادرم دلخوری و شکایتیم را بیان کنم بدون اینکه کسی به من بگوید «تو باید کاملاً مطیع باشی»، من می خواهم بدون اینکه احساس کنم انتقادم نادرست است، درد دل کنم. باید جایی باشد که وقتی دچار شک و تردیدهای دینی می شوم، بتوانم بدون ترس از نگاه های عجیب و غریب، سؤالاتم را با یک روحانی محترم در میان بگذارم و پاسخ های روشن و منطقی و به روز دریافت کنم. مسجد باید جایی باشد که احساس کنم هیچ چیزی از من پنهان نخواهد ماند. نه در مورد مفاهیم دینی، نه در مورد مشکلات شخصی و نه در مورد مسائل اجتماعی، سیاسی و اقتصادی. جایی باشد که در آن به راحتی بتوانم سؤالاتم را مطرح کنم و بدانم که پاسخ ها هر چقدر هم که شخصی و پیچیده باشند، با درک، احترام و صداقت به من داده می شوند.

پناهگاهی برای گریز از ناملیمات زندگی زمان هایی هست که از همه جا برده ام، احساس می کنم که دیگر نمی توانم ادامه دهم. در چنین لحظاتی مسجد باید همان مکانی باشد که به من آرامش بدهد و از تنهایی ام بکاهد. جایی که احساس کنم دست به دعا برداشتن، برگشتن به اصل خودم و تجدید قوا کردن در آن ممکن است. مسجد باید جایی باشد که وقتی از همه چیز ناامید شدم، در آن احساس آرامش و نزدیکی به خدا پیدا کنم و دوباره انگیزه برای ادامه راه به دست آورم.

یادگیری مسیر درست زندگی گاهی احساس می کنم در مسیر اشتباه گام بر می دارم و نمی دانم چگونه باید راه درست زندگی را پیدا کنم. مسجد باید جایی باشد که در آن نقدی دلسوزانه و حکیمانه دریافت کنم تا بتوانم به اشتباهاتم پی ببرم و در مسیر صحیح قرار بگیرم. باید جایی باشد که وقتی نمی دانم چطور با همسر یا فرزندم رفتار کنم، مشاوره های اخلاقی و معنوی به من بدهد تا روابط و زندگی بهتری داشته باشم. مسجد باید از من پدروی آگاه و خوب و همسری دلسوز و با پشتوانه بسازد.

طرح سؤالات دینی بدون ترس از قضاوت زمان هایی هست که دچار شبهات دینی می شوم و نمی دانم باید چگونه به این سؤالات پاسخ دهم. مسجد باید مکانی باشد که در آن احساس کنم هیچ سؤالی بی پاسخ نمی ماند. اینجا باید جایی باشد که حتی اگر سؤالاتی درباره حلال و حرام، احکام دین یا حتی مسائل اجتماعی داشتم، بتوانم به

مساجد تراز جامعه اسلامی چگونه باید باشند؟

مسجد خانه همه مردم است

■ مریم ربیعی*

در فرهنگ دینی ما، مسجد مهم‌ترین پایگاه تجلی ارزش‌های اسلام است. نخستین اقدام پیامبر اکرم (ص) پس از ورود به مدینه، ساخت مسجد بود. مسجد در صدر اسلام کانون عبادت، تعلیم و تربیت، فعالیت‌های سیاسی، مرکز دادخواهی و قضاوت، پایگاه نظامی، پایگاه تعاون و وحدت اجتماعی بوده و با کار کدهای جامع، سعی در رفع همه نیازهای مسلمین داشته است. کارکدهای مسجد در صدر اسلام نشان‌دهنده نگرش جامع پیامبر اکرم(ص) به مسجد به عنوان یک مرکز همه‌جانبه برای رشد روحی، اجتماعی، اقتصادی، علمی و سیاسی مسلمانان بود. در حقیقت، مسجد در آن دوران علاوه بر عبادت، به‌عنوان مرکز تصمیم‌گیری‌های کلیدی و کلان در همه عرصه‌ها عمل می‌کرد. پیامبر نه تنها برای نماز، بلکه برای مشاورت، تصمیم‌گیری اجتماعی و حتی مدیریت جنگ‌ها و تقسیم کارها به مسجد می‌رفتند. در ادامه نگاهی به کارکدهای متعدد مسجد خواهیم داشت.

■ ■ ■

■ کانون ترویج ازدواج و ازدیاد نسل

به گواه تاریخ پیامبر اکرم(ص) به امر ازدواج، بسیار اهتمام داشتند، چنان‌که علاوه بر معرفی جوانان هم‌کفو به یکدیگر و به ازدواج هم درآوردن آنان، حتی برگزاری مراسم عقد آنان در محل مسجد، شاخه‌های صحیح یک ازدواج و یک خانواده موفق را برای مردم تبیین می‌کردند. در واقع، این امر گویای اهتمام حضرت به افزایش جمعیت مسلمانان نیز بوده‌است.

پیامبر اکرم(ص) در کلام‌شان ازدیاد نسل مسلمانان را مایه فخر و میاهات خود می‌دانند. نبی مکرم اسلام(ص) می‌فرمایند: ازدواج کنید تا صاحب فرزند شوید و نسل شما زیاد شود. من در روز قیامت به زیادی افراد اتمم بر امت‌های دیگر میاهات می‌کنم. (جامع الأخبار، جلد یک، صفحه ۱۰۱) این نشان از عشق و علاقه حضرت به افزایش جمعیت مسلمین، و امر مهم فرزندآوری دارد.

در حدیث دیگری که در مستدرک الوسائل، جلد ۱۴، صفحه ۱۵۲ آمده است، حضرت به زیبایی فرمودند: «یک نوزاد متولد شده در امت من از آنچه خورشید بر آن می‌تابد، نژد من محبوب‌تر است.» از طرفی سیره عملی ایشان نسبت به حضور و همراهی دو سبط عزیز کودک خود امام حسن و امام حسین(ع) در مسجد و به طو رکل نحوه تعامل و ملاحظت ایشان با کودکان در مسجد، اهمیت حضور و توجه ویژه به کودکان را به ما گوشزد می‌کند تا جایی که در تاریخ می‌خوانیم؛ گاهی سجده حضرت به‌خاطر بازی کودکی که بر پشت پیامبر (ص) سوار شده طولانی می‌شود و زمانی دیگر به خاطر گریه کودکی نماز حضرت کوتاه می‌شود.

■ محل اجتماع مسلمانان برای تصمیمات مهم

مساجد از صدر اسلام و زمان پیامبر اکرم(ص) تاکنون مرکز اجتماع

حجت‌الاسلام سید علی‌اکبر میرخلیلی از ۱۴سال فعالیت در مسجد المهدی می‌گوید

مسجدی که تبدیل به پناهگاه جوانان شد

حجت‌الاسلام‌والمسلمین سید علی اکبر میرخلیلی ۱۴سال است که مسئولیت مسجد المهدی در نبرد جنوبی را به عهده دارد. در این سال‌ها، او به تکیه‌گاه معنوی و اجتماعی برای اهالی منطقه و به‌ویژه جوانان تبدیل شده است. او برای ما روایت می‌کند که چگونه با برنامه‌ریزی‌های دقیق و توجه به نیازهای روزمره مردم، این مسجد را به مرکزی پویا برای آموزش، مشاوره و پرورش نسل آینده و پناهگاهی برای جوانان تبدیل کرده است. در محله نبرد جنوبی، مسجد المهدی علاوه بر اینکه محلی برای نماز است، امکانات آموزشی، مشاوره و انگیزه و امید را برای اهالی منطقه فراهم کرده است. حجت‌الاسلام سید علی اکبر میرخلیلی، روحانی مسجد، با آرامش و صمیمیت خاصی از دوران مسئولیت خود در این مسجد می‌گوید. در طول این ۱۴سال، او نه تنها امام جماعت بوده، بلکه نقش مشاور، مربی و راهنما را برای جوانان محله نیز ایفا کرده است.

■ ■ ■

«من همیشه در مسجد راز باگذاشتم.» می‌گوید. «هر کسی هر نیازی دارد، در مسجد می‌تواند آن نیاز را برطرف کند. ما باید پاسخگوی نیازهای مختلف باشیم.» همین دیدگاه باعث شد تا در طول این سال‌ها، مسجدالمهدی به مرکزی پویا و متنوع تبدیل شود که همه اقشار، از بچه‌ها گرفته تا بزرگ‌ترها و به ویژه جوانان از برنامه‌های آن بهره‌مند شوند.

حجت‌الاسلام سیدعلی اکبر میرخلیلی، امام جماعت مسجد المهدی؛ من تمام وقت در مسجد هستم. از صبح تا شب، هیچ چیز دیگری انجام نمی‌دهم. فقط برای اینچا وقت می‌گذارم. نظم در برنامه‌ها، احترام به وقت دیگران و برنامه‌ریزی دقیق، کلید موفقیت است. امام جماعت باید وقت‌بگذارد، برنامه‌ریزی کند و به جزئیات توجه داشته باشد

یکی از مهم‌ترین برنامه‌هایی که حجت‌الاسلام میرخلیلی از آن سخن می‌گوید، کلاس‌ها و برنامه‌های تابستانی برای بچه‌هاست. این برنامه‌ها که به‌طور منظم برگزار می‌شود، علاوه بر جنبه‌های معنوی و آموزشی، شامل کلاس‌های ورزشی و مهارتی نیز هستند. هدف اصلی، پر کردن اوقات فراغت فرزندان خانواده‌ها با فعالیت‌های مفید است تا آنها در پایان تابستان مهارت جدیدی یاد بگیرند.

«هر هفته برنامه‌های مستمر داریم. بچه‌ها در این فضاهای دینی و معنوی رشد

نیره ساری

پرونده

روز جهانی مسجد

کاشانه

سبک زندگی و خانواده ۰۶-۸۵۲۳۰

تتشکیل خانواده؛ معرفی جوانان به همدیگر و برگزاری مراسم ازدواج در مسجد.

۸- ترویج سبک زندگی اسلامی؛ مبارزه با باورهای خرافی و جاهلی.
۹- ایجاد قرارگاه نظامی و سیاسی و نقشه‌ریزی جنگ و دفاع از کیان اسلام در مقابل دشمنان.

۱۰- مناظرات علمی و ملاقات هیئت‌های خارجی.
۱۱- اهتمام به افزایش جمعیت و تشویق به فرزندآوری؛ از طریق تشویق به ازدواج یا تعامل نیکو با کودکان در مسجد.

۱۲-سیدگی به شکایات، قضاوت و برقراری عدالت بین طرفین دعوا
این کارکدهای متعدد مسجد نشان‌دهنده نگرش جامع پیامبر اکرم (ص) به این مکان به عنوان یک مرکز همه‌جانبه برای رشد روحی، اجتماعی، اقتصادی علمی و سیاسی مسلمانان بوده است. کارکدهای مسجد از صدر اسلام تا ظهور انقلاب اسلامی نشانگر آن است که زندگی فردی و اجتماعی ما مسلمانان در این مکان مقدس شکل گرفته و با این تفاسیر باید گفت خانه اول و اصلی همه ما مسجد است.

■ اگر مسجد نبود انقلاب پیروز نمی‌شد
بررسی تاریخ انقلاب اسلامی نیز به ما نشان می‌دهد، در دوران طغایوت، این سنگر مسجد بود که انقلاب اسلامی را به پیروزی رساند. روحانیت از منبر مسجد به عنوان رسانه استفاده کرده و درگردهمایی‌های مؤمنان رهنمودهای امام خمینی (ره) را به عنوان رهبر انقلاب برای مردم تبیین می‌کردند و اگر این سنگر نبود هرگز انقلاب پیروز نمی‌شد، چراکه این سنگر ضمن تربیت نیروهای مذهبی و انقلابی و وضعت موجود و واقعت حوادث را برای آنها تبیین می‌کرد. تربیت انقلابیون بصیر، متمسدن و متعهد، از برکات مسجد بود و تمام فرماندهان و سرداران بزرگ، دانشمندان فرهیخته نظامی و علمی و هسته‌ای و حتی نیروهای بسیجی و مدافع حرم و امنیت که اکثر قریب به اتفاق آنان نیز جوانان هستند، از نوجوانی در دامن مسجد تربیت شده و حسانه آفرینی‌های این قهرمانان ملت

از ثمرات مسجد است.
مسجد همواره کانون جهاد تبیین به ویژه در عرصه فرهنگی بوده است؛ همانگونه که سرود جهانی «سلام فرامانده» از سنگر مسجد به جهان مخابره شد.
مساجد امروز نیز باید مانند گذشته کانون گردهمایی مؤمنان و تربیت جوانان و نوجوانان متعهد بصیر، متمسدن و انقلابی باشند و این امر در پنجمین دهه انقلاب و در دومین گام از انقلاب اسلامی بیش از قبل باید مورد توجه قرار گیرد، اما در این بین هنوز هم شاهد مساجدی هستیم که عمدتاً به غیر از محل عبادت و اقامه نماز و صرف برگزاری مناسبات مذهبی، آنچنان که

در دل یک محله شلوغ و پرپیاهو در شرق تهران، مسجد جامع چهارده‌معصوم(ع)، به عنوان پایگاهی فرهنگی و تربیتی شناخته می‌شود که در کنار عبادات و مناسک دینی، در زمینه‌های آموزشی و پرورشی برای نسل‌های آینده هم‌فعالیت‌های چشمگیری دارد. این مسجد که در سایه مدیریت آگاهانه، به یکی از مراکز مهم تربیتی در منطقه تبدیل شده، می‌تواند الگویی از مسجد تراز اسلامی باشد. کانون فرهنگی صادق‌الوعد مسجد جامع چهارده‌معصوم(ع) در بخش خواهران و برداران، سفره‌ای از برنامه‌های مختلف برای سنین مختلف و اعضای خانواده‌ها پهن کرده است.

مهدی شیر پور بناب، نایب امام جماعت مسجد جامع چهارده‌معصوم(ع) و مدیر کانون صادق‌الوعد، با اعتقاد به لزوم رشد و تعالی فردی و اجتماعی اعضا، هر روز در تلاش است تا نه تنها نوجوانان و جوانان راه مسجد جذب کند، بلکه فضایی را برای مادران و زنان فراهم آورد تا در کنار برنامه‌های دینی، به مسائل روزمره و تربیتی خود نیز رسیدگی کنند. در این کانون، خواهران روزهای زوج در فضایی خاصی و با برنامه‌ریزی دقیق، در کلاس‌های تدبیر در قرآن، ورزشی، تجوید، روحانی، حفظ قرآن و حتی کارگاه‌های هنری و فرهنگی شرکت می‌کنند. به گفته شیرپور، «نظم و برنامه‌ریزی هدفمند برای هر قشری از جامعه لازم است تا با ارائه محتواهایی که متناسب با سن و نیاز هر گروه باشد، بتوانیم به رشد همه‌جانبه افراد کمک کنیم.»

مسجد جامع چهارده معصوم به مشاوره‌های تربیتی و خانوادگی توجه ویژه‌ای دارد. در کانون و بسیج مسجد، مشاوران متخصص در زمینه‌های تربیتی، تحصیلی و خانوادگی حضور دارند تا به خانواده‌ها کمک کنند در مسائل تربیتی، تحصیلی و اجتماعی خود بهتر عمل کنند

برای مثال، برای گروه سنی شش تا ۹ سال، کلاس‌های متنوعی مانند آموزش قرآن، نقاشی، سرود و تواشیح و بازی‌های ورزشی تدارک دیده شده است. این گروه‌ها در فضایی شاد و باشناط، به یادگیری و تفریح پرداخته و در کنار این فعالیت‌ها، مفاهیم ارزشمندی چون اخلاق و آداب اسلامی را نیز می‌آموزند.
مهاظور که شیرپور اشاره می‌کند، «هدف از این فعالیت‌ها، تربیت افرادی است که علاوه بر داشتن اطلاعات دینی، از لحاظ اخلاقی نیز در سطح بالایی قرار بگیرند.»

بایسته است، از همه ظرفیت‌ها برخوردار نیستند.

■ پیشنهادهای برای رسیدن به یک مسجد تراز جامعه اسلامی
۱- تغییر دیدگاه متولیان مساجد: نخستین قدم تغییر دیدگاه متولیان مساجد نسبت به کارکردهای مسجد است و از ظرفیت بالای مساجد برای خدمت‌رسانی به مردم و رفع مشکلات آنها استفاده کنند.

۲- گزینش انمه جماعات جوان و آگاه؛ انمه جماعت باید جوان، آگاه، بصیر و ولایی باشند و از مهارت‌های ارتباطی مؤثر با تمامی اقشار جامعه (کودکان، نوجوانان، سالمندان، زنان و مردان) برخوردار باشند. استفاده از نیروهای جوان و برانرژی می‌تواند به پویایی مساجد کمک کند.
۳- استفاده از نخبگان فرهنگی، علمی و ورزشی: جذب نخبگان و افراد متخصص در حوزه‌های مختلف فرهنگی، علمی، ورزشی و اجتماعی در هر محله به مسجد و استفاده از توانمندی‌های آنها می‌تواند به فعالیت‌های مسجد و ارتقای سطح خدمات آن کمک کند.

۴- شناسایی و الگوبرداری از مساجد موفق؛ مساجدی که با جذب جوانان به موفقیت‌های فرهنگی، اجتماعی و دینی دست یافتند شناسایی و به عنوان نمونه‌های موفق ارزیابی و شاخص سنجی شوند.
۵- تلاش برای استقلال اقتصادی مساجد؛ مساجد باید به استقلال اقتصادی دست یابند و منابع درآمدی برای تأمین هزینه‌های خود، انجام فعالیت‌های فرهنگی و اجتماعی و حتی کمک به نیازمندان فراهم کنند.
تشکیل خیریه‌ها در برخی مساجد می‌تواند به این امر کمک کند.

۶- تشکیل گروه‌های جهادی و جذب نیروهای متخصص؛ مساجد باید گروه‌های جهادی تشکیل دهند و نیروهای متخصص مانند پزشکان، معلمان، پرستاران، ورزشکاران و مهندسان را جذب کنند تا به مردم کمک کنند، به ویژه در محله‌هایی که نیازمندان بیشتری دارند.

۷- ایجاد هماهنگی با نهادهای انقلابی؛ مساجد با کمک نهادهای انقلابی، چون بسیج می‌توانند به عنوان بازوی قسود در دوران‌های سخت مانند جنگ و بحران‌های مختلف نقش ایفا کنند.

۸- تغییر در ترکیب هیئت امنای مساجد؛ باید هیئت امنا و مسئولان مساجد از افرادی با تفکر نو و جوان و با انگیزه تشکیل شوند.
گاه برخورد‌های منفی با کودکان و نوجوانان، لطمعات جبران‌ناپذیری به این قشر وارد می‌کند.

در نهایت، هدف این است که مساجد همانند دوران پیامبر (ص) و اهل بیت(ع) به عنوان مراکز همه‌جانبه فرهنگی اجتماعی، دینی و حتی سیاسی عمل کنند. با انجام اقدامات لازم، می‌توانیم مساجدی پویا و فعال داشته باشیم که علاوه بر عبادت، پاسخ‌گوی نیازهای اجتماعی و فرهنگی مردم نیز باشند.

آنچه که در دوران غیبت و در اوج فتنه‌ها و حوادث آخرالزمانی، به ویژه برای زمینه‌سازی ظهور بسیار مهم است، نقش آفرینی حکاکتری جوانان به ویژه نسل جوان مسجدی است. باید با برنامه‌های مدون، دقیق و مدبرانه، نهایت استفاده را در ایام خاص مثل محرم و صفر داشته باشیم، زیرا بزرگ‌ترین امکانات معنوی تشیع در همین باور قلبی به دستگاه امام حسین(ع) است. ایام محرم و صفر با فضای معنوی و فرصت‌های فرهنگی که فراهم می‌کند، می‌تواند به عنوان یک ابزار طلایی برای تربیت جوانان مهدوی در مساجد مورد استفاده قرار گیرد و ما را هر چه بیشتر به مسجد تراز اسلامی نزدیک کند.
۲۰مرداد روز جهانی مسجد و مقارن با آخرین روزهای ماه صفر و رحلت پیامبر گرامی اسلام، فرصتی است برای بازخوانی کارکدهای اصیل و سازنده مساجد در زندگی ما.

✽ کارشناس علوم قرآنی و مبلفه اسلامی

روایتی از حضور خانواده‌ها

در مسجد جامع چهارده‌معصوم(ع)

سفره فرهنگی «صادق‌الوعد» برای خانواده‌ها

مسجد جامع چهارده معصوم، علاوه بر فعالیت‌های فرهنگی و دینی، به ایجاد فضایی برای پرورش نوجوانان و جوانان نیز توجه ویژه‌ای دارد. در این مسجد، هر شب نوجوانان و جوانان در نماز جماعت حاضر می‌شوند و در برنامه‌های متنوع کانون، از جمله کلاس‌های کامپیوتر، طراحی، رباتیک و حلقه‌های معرفتی، شرکت می‌کنند.

یکی از ویژگی‌های خاص این مسجد، ارتباط مستمر و مؤثر آن با مدارس نزدیک به مسجد است. از طریق این ارتباطات، مدیر کانون و امام جماعت مسجد به جذب نوجوانان و جوانان پرداخته و آنها را با برنامه‌هایی که در کانون برگزار می‌شود، آشنا می‌کند. این فعالیت‌ها باعث شده است، مسجد جامع چهارده‌معصوم به یکی از مراکز مهم جذب نسل جوان تبدیل شود. این مسجد به حدی موفق عمل کرده که بسیاری از نوجوانان و جوانان حتی در روزهای غیر تعطیل نیز مشتاقانه به کانون می‌آیند و در برنامه‌ها شرکت می‌کنند.

امام جماعت مسجد، حجت‌الاسلام جمشیدبی‌بی‌نزه خود همواره بر اهمیت مسئولیت‌پذیری جوانان و نوجوانان در مسجد تأکید می‌کند. «ما در مسجد جامع چهارده‌معصوم(ع) سعی کرده‌ایم فضایی بسازیم که نوجوانان و جوانان نه تنها در عبادات و مراسم مذهبی مشارکت کنند، بلکه در پروژه‌های فرهنگی و اجتماعی هم نقش‌آفرینی داشته باشند.»

به گفته وی، مسجد باید مکانی باشد که در آن همگان با تمامی اقشار اجتماعی بتوانند مشارکت فعال داشته باشند و نه تنها در مسائل عبادی، بلکه در مسائل اجتماعی و فرهنگی نیز تأثیرگذار باشند. در همین راستا، با کمک اعضای مسجد و با ایجاد یک برنامه‌ریزی مشخص، مسجد جامع چهارده‌معصوم به یک پایگاه اجتماعی و فرهنگی تبدیل شده است که نه تنها به عبادت، بلکه به تربیت نسل‌های آینده نیز می‌پردازد.

یکی از بخش‌های برجسته در فعالیت‌های مسجد جامع چهارده‌معصوم، مرکز طرح تعالی بانوان است. این مرکز به همت زنان فعال مسجد، با هدف پرورش زنان مقاوم و آگاه در مسائل دینی، فرهنگی و اجتماعی راه‌اندازی شده است. در این مرکز، برنامه‌های آموزشی متنوعی از جمله مباحث قرآنی، نهج‌البلاغه، سبک زندگی اسلامی و طب اسلامی برگزار می‌شود. به گفته شیرپور، «در این طرح، زنان مسجدی می‌توانند در فضایی امن و حمایتی، علاوه بر یادگیری مسائل دینی، به موضوعات متناظره زنان از جمله حجاب، نحوه تعامل با افراد مسجد گریز پرداخته و در نتیجه تأثیرگذار بیشتری در جامعه داشته باشند.»

در کنار تمام این فعالیت‌های دینی و فرهنگی، مسجد جامع چهارده‌معصوم به مشاوره‌های تربیتی و خانوادگی نیز توجه ویژه‌ای دارد. در کانون و بسیج مسجد، مشاوران متخصص در زمینه‌های تربیتی، تحصیلی و خانوادگی حضور دارند تا به خانواده‌ها کمک کنند در مسائل تربیتی، تحصیلی و اجتماعی خود بهتر عمل کنند.»هدف ماین است که خانواده‌ها در کنار هم، تحت هدایت دینی و تربیتی، به رشد و تعالی دست یابند. برای این کار، مشاوران با ارائه راهکارهایی مؤثر، به خانواده‌ها کمک می‌کنند تا در مسائل تربیتی و زندگی روزمره خود، هم‌راستا با آموزه‌های اسلامی پیش بروند.

مسجد جامع چهارده معصوم(ع)، با مدیریت صحیح، برنامه‌ریزی‌های دقیق و به همت مسئولان آن، به یک الگوی موفق از مسجد تراز اسلامی تبدیل شده است. در این مسجد، علاوه بر اهمیت عبادت، به مسائل فرهنگی، اجتماعی، تربیتی و حتی اقتصادی هم توجه ویژه‌ای شده و به نظر می‌رسد این الگو می‌تواند به بسیاری از مساجد دیگر در سطح کشور منتقل شود.

حجت الاسلام هشیار خردکیش امام جماعت و فعال فرهنگی:

مسجدی موفق است که با همدلی و همفکری اهالی محله اداره شود

امروزه خانواده‌ها بیش از هر زمان دیگری نیازمند یک محیط تربیتی امن هستند تا فرزندان‌شان در مسیر صحیح پرورش یابند. یکی از مکان‌هایی که می‌تواند این مسیر را برای نوجوانان و جوانان هموار سازد «مسجد» است؛ مسجدی که به شرط پویایی، فعالیت و ویکی‌کرد خانواده محور، نقشی بسیار اثرگذار ایفا می‌کند. مسجد نه تنها پناهگاهی فکری و معنوی است، بلکه بستری برای رشد مهارت‌ها، تقویت اعتماد به نفس و افزایش مشارکت اجتماعی نوجوانان نیز فراهم می‌آورد. تحقق این مهم با همراهی خانواده‌ها و نگاه جدی آنان به مسجد به عنوان خانه دوم فرزندان‌شان، امکان‌پذیرتر و مؤثرتر خواهد بود. یکی از نمونه‌های موفق چنین مسجدی، مسجد جامع صاحب‌الزمان (عج) در شهرک رسالت منطقه ۱۹ تهران است. در گذشته، آمار بالای آسیب‌های اجتماعی در این محله، خانواده‌ها را به فکر مهاجرت می‌انداخت اما این وضعیت با نگاه درست و عملکردی هدفمند از سوی مسئولان و عوامل مسجد تغییر کرد و مسیر زندگی بسیاری از نوجوانان دگرگون شد. این مسجد با حضور نیروهای جوان و خلاق، برنامه‌های متنوعی از جمله کلاس‌های تقویتی، دوره‌های تابستانی و مراسم‌های دعا برگزار کرد و از این طریق توانست تعداد زیادی از جوانان و نوجوانان محله را به خود جذب کند. این فعالیت‌ها که با نیازسنجی دقیقی طراحی شده بود، به گونه‌ای برنامه‌ریزی می‌شد که اغلب به نماز جماعت ختم می‌شدند. برای مثال، برگزاری مسابقات فوتبال پس از دعای ندبه یا پایان کلاس‌ها با شروع آذان، همکاری مسئولان مسجد با مدارس محله نیز بسیار قابل توجه است. دعوت خانواده‌ها از سوی مدیران مدرسه با هدف آشنایی آنان با برنامه‌های مسجد، موجب جلب اعتماد والدین شد و این اقدام کمک‌شایانی به حضور نوجوانان در فعالیت‌های مسجد و حل مشکلات تربیتی و حتی تحصیلی دانش‌آموزان کرد. نتیجه همه این تلاش‌ها فعالیت‌ها تغییر نگاه خانواده‌ها به محله و ماندن آنها در همان محل زندگی‌شان شد. با حجت‌الاسلام والمسلمین هشیار خردکیش که مدت ۳۵ سال امام جماعت این مسجد را بر عهده داشتند، به گفت‌وگو نشستیم. وی معتقد است مسجد تراز و مطلوب از نگاه قرآن و سیره پیامبر (ص) مسجدی است که تنها یک مکان برای عبادت نباشد، بلکه یک مرکز جامع برای تمامی ابعاد زندگی فردی و اجتماعی مسلمانان باشد. مسجد باید محلی باشد که بر اساس تقوا بنا شود، محور نماز عبادت خالصانه خدا باشد، مرکزی برای تجمع و وحدت مسلمانان، کانونی برای آموزش و تعلیم و تربیت و در رسیدگی به امور اجتماعی و حل مشکلات مردم نیز نقشی فعال ایفا کند. چنین مسجدی با وجود سادگی، همواره با تکیه و آرامش بخش خواهد بود و قضایی برای رشد همه جانبه فردی و اجتماعی مسلمانان فراهم می‌آورد.

حتی تفریحی امن و مفید برای فرزندان‌شان، به‌طور طبیعی و پایدار، فرزندان نیز به این کانون مهم جذب خواهند شد.

مسجد چگونه می‌تواند از این پتانسیل جذب حداکثری داشته باشد؟

این امر نیازمند یک رویکرد جامع نگر و پویا از سوی متولیان مسجد است. ارتقای فضای فیزیکی و ظاهری مسجد به گونه‌ای که برای اقشار مختلف به‌ویژه جوانان و نوجوانان جذاب باشد، نخستین گام در این مسیر است. برنامه‌ریزی برای فعالیت‌هایی متنوع و متناسب با سنین مختلف نیز می‌تواند نقش مهمی در جذب مخاطبان ایفا کند. تعامل چهره به چهره، صمیمی و مستمر با مردم، تولید محتوای جذاب، کار بردی نگاه، زمینه‌سازی فعالان مسجد و فرمودن کردن زمینه‌سازی مشارکت حداکثری مردم به ویژه جوانان، بانوان و خانواده‌ها از دیگر عوامل مؤثر در پویایی مسجد است. همچنین ایجاد فضایی صمیمی، بی‌تکلف و همراه با احترام متقابل، موجب می‌شود افراد با احساس راحتی بیشتری در مسجد حضور یابند. با پیاده‌سازی این رویکردها مسجد می‌تواند از یک مکان صرفاً عبادی به مرکزی پویا در حوزه‌های اجتماعی، فرهنگی و تربیتی تبدیل شود. جایی که همه اعضای خانواده، از کودک تا بزرگسال، خود را متعلق به آن بدانند و با اشتیاق در برنامه‌هایش حضور یابند. این نگاه، زمینه‌ساز جذب خانواده‌ها و احیای نقش اصلی و محوری مسجد در زندگی اجتماعی خواهد بود.

اگر نیاز به پویایی و پیشرفت جوانان و نوجوانان امروز در مکان‌های مثل مساجد و مراکز مذهبی تأمین نشود، چه پیامدهایی می‌تواند برای خانواده‌ها و جامعه داشته باشد؟

در واقع اگر نیاز به پویایی، مشارکت و رشد جوانان و نوجوانان

رشد فرهنگ مصرف‌گرای و سرگرمی محوری در جامعه، رقابت جدی و ناعادلانه‌ای برای مسجد ایجاد کرده که در صورت نبود برنامه‌ریزی دقیق منجر به حاشیه رفتن این پایگاه اصیل دینی می‌شود. اگر این موانع بعد رستی مدیریت نشوند، پیامدهایی مانند ازوای مساجد، کاهش نقش آنها در تربیت نسل آینده و تضعیف هویت دینی و فرهنگی جامعه، دور از انتظار نخواهد بود. درک درست این چالش‌ها، نخستین گام در مسیر احیای نقش مساجد در جامعه امروز است

اصولی، سایر فعالیت‌ها را نیز در بر گیرد و به آنها معنا و پرکت بخشد. مسجدی که بتواند چنین جایگاهی را به دست بیاید، بی‌تردید به قلب تپنده جامعه تبدیل خواهد شد و نقش محوری خود را در رشد فردی و اجتماعی بازیابی خواهد کرد.

حال بفرمایید خانواده این کانون مهم تربیتی چگونه می‌تواند کلید موفقیتی برای ارتباط فرزندان و نسل نو با مساجد باشد؟

اگر خانواده به اهمیت و جایگاه مسجد بی‌ببرد و خود در این مسیر پیشگام نباشد، می‌تواند به بهترین و مؤثرترین شکل، فرزندان و نسل نو را با مسجد پیوند بزند. الگوسازی والدین در عمل، تأثیرگذارترین روش تربیتی است. وقتی فرزندان ببینند پدر و مادر با علاقه و آگاهی در برنامه‌های مسجد شرکت می‌کنند، آنها نیز به مسجد علاقه‌مند می‌شوند. همچنین اگر مسجد به عنوان بخشی از برنامه‌های تفریحی و روزمره خانواده در نظر گرفته شود، حضور در آن برای فرزندان تبدیل به یک عادت دلپذیر خواهد شد. آموزش و تبیین کارکردهای جامع مسجد به زبان ساده برای فرزندان، درک آنها از این مکان را عمیق می‌بخشد. ارتباط و اعتماد میان خانواده و مسئولان مسجد به ویژه امام جماعت، زمینه‌ساز مشارکت بیشتر و بهره‌مندی بهتر از ظرفیت‌های مسجد می‌شود. استفاده هوشمندانه از این ظرفیت‌ها برای رشد فکری، معنوی و مهارتی فرزندان، آنها را به مسجد نزدیک‌تر می‌کند. همچنین ایجاد خاطرات مثبت از مسجد در ذهن کودکان و نوجوانان، تأثیری ماندگار بر علاقه‌مندی آنان به این فضا دارد.

در نهایت، موفقیت خانواده در پیوند دادن فرزندان با مسجد در گرو نگاه جامع و کاربردی خانواده به مسجد است. اگر خانواده مسجد را تنها یک مکان عبادی نبیند، بلکه آن را پایگاهی تربیتی، فرهنگی، اجتماعی و

مسجد در نگاه بسیاری از خانواده‌ها محلی برای نماز، عبادت و مناجات با خداست. نگاه شما به این دیدگاه چیست و چگونه می‌توان این نگاه را به یک نگاه جامع تبدیل کرد؟

مسجد ای نقای نگه صحیح و اصیل به مسجد نیازمند آگاهی بخشی، فرهنگ‌سازی و برنامه‌ریزی هدفمند هستیم. این مسیر را می‌توان با تبیین قرآنی و روایی جایگاه و ابعاد جامع مسجد آغاز کرد. جایگاهی که فراتر از محل عبادت، به عنوان محور هدایت، تربیت و رشد جامعه معرفی شده است. ارائه الگوهای عملی و موفق از مساجدی که توانسته‌اند در این مسیر مؤثر عمل کنند، نقش مهمی در باورپذیری این دیدگاه دارد. همچنین اجرای برنامه‌های متنوع و متناسب با نیازهای روز جامعه در مسجد می‌تواند موجب جذب بیشتر اقشار مختلف به‌ویژه جوانان و بانوان شود. ارائه فضایی برای دعوت و حضور در مسجد است. مسجدی که در طول روز، درهایش به روی مردم گشوده باشد و حضور در آن تنها به زمان نماز محدود نشود. تبدیل نگاه خانواده‌ها از مسجد صرفاً به عنوان «محل نماز» به «مرکز جامع زندگی». که نیازمند تاشی فرهنگی، معنوی و همه‌جانبه است. داشته‌ها و آند نیست است. نقش عبادی مسجد کم‌رنگ شود، بلکه باید این نقش به عنوان محور و مبنای

مکان‌هایی مانند مساجد و مراکز مذهبی تأمین نشود، پیامدهای جدی و نگران‌کننده‌ای برای خانواده و جامعه به دنبال خواهد داشت. این نیاز، یک میل طبیعی و غریزی است و نادیده گرفتن آن خلأهایی ایجاد می‌کند که به‌سبب عت با الگوها و جاذبه‌های نامناسب پر می‌شوند. در سطح خانواده، این بی‌توجهی می‌تواند به فاصله گرفتن نسل نواز والدین و ارزش‌های خانوادگی، کاهش نشاط و شادایی در فضای خانه، از دست رفتن فرصت‌های تربیتی مشترک و حتی احساس ناکامی و سردگمی در والدین منجر شود. در سطح جامعه نیز پیامدهایی مانند گسترش خلأ هویتی و معنایی در نسل جوان، افزایش آسیب‌های اجتماعی، ضعف در انتقال ارزش‌های دینی و فرهنگی، انزوای مراکز مذهبی و کاهش تأثیرگذاری آنها، از دست رفتن سرمایه‌های اجتماعی، گرایش برخی نوجوانان به افراط یا تفریط و در نهایت، تضعیف بنیان‌های اخلاقی و معنوی جامعه مشاهده خواهد شد. بنابراین پاسخ‌دادن به این نیاز، نه یک انتخاب اختیاری، بلکه یک ضرورت حیاتی است. ضرورتی که بی‌توجهی به آن هزینه‌های تربیتی، اجتماعی و فرهنگی سنگینی را به دنبال خواهد داشت. تأمین این فضاهای رشد و مشارکت در مساجد، سرمایه‌گذاری برای آینده‌ای روشن‌تر در سطح خانواده و جامعه است.

مساجد با چه چالش‌هایی روبه‌رو هستند و این چالش‌ها چه موانعی را برای انجام مأموریت آنها ایجاد کرده‌اند؟

مساجد به عنوان ستون‌های هویت دینی و فرهنگی جامعه در روزگار امروز با چالش‌های روبه‌رو هستند که مانع تحقق کامل مأموریت تربیتی، فرهنگی و اجتماعی آنها می‌شود. این چالش‌ها ریشه در عوامل مختلفی دارند. از تغییرات اجتماعی و فرهنگی گرفته تا رویکردهای مدیریتی و کمبود منابع.

یکی از مهم‌ترین موانع، کهنگی فضای مسجد و عدم جذابیت برنامه‌ها برای نسل امروز است. بسیاری از برنامه‌ها با نیازها و زبان نسل جوان و نوجوان همخوانی ندارند و همین امر باعث فاصله گرفتن این قشر از مسجد می‌شود. ضعف در رویکردهای مدیریتی و تبلیغی، نبود نگاه به روز در شیوه جذب و ارتباط‌گیری با مردم، کمبود منابع مالی و نیروهای انسانی متخصص و نبود هماهنگی هم‌اقرایی با دیگر نهادهای فرهنگی و اجتماعی نیز از دیگر چالش‌های مهم هستند. در کنار همه اینها رشد فرهنگ مصرف‌گرای و سرگرمی محوری در جامعه، رقابت جدی و ناعادلانه‌ای برای مسجد ایجاد کرده که در صورت نبود برنامه‌ریزی دقیق منجر به حاشیه رفتن این پایگاه اصیل دینی می‌شود. اگر این موانع بدرستی مدیریت نشوند، پیامدهایی مانند ازوای مساجد، کاهش نقش آنها در تربیت نسل آینده و تضعیف هویت دینی و فرهنگی جامعه، دور از انتظار نخواهد بود. درک درست این چالش‌ها، نخستین گام در مسیر احیای نقش محوری مسجد در جامعه امروز است. مسیری که نیازمند راه‌حل‌های خلاقانه، به‌روز و مبتنی بر مشارکت جمعی است.

در آخر اگر نکته‌ای دار به بفرمایید.

مسجد باید فراتر از محل نماز دیده شود و به عنوان پایگاهی چندبعدی فرهنگی، اجتماعی و تربیتی بازتعریف شود. برای اثربخشی بیشتر لازم است مساجد با تحولات اجتماعی همراه شوند بدون کنار گذاشتن ارزش‌های اصیل. بلکه راه به کارگیری زبان و روش‌های نو مانند تکنولوژی، محتوای جذاب و رویکردهای علمی.

جوانان و نوجوانان باید در محور برنامه‌ریزی‌ها قرار گیرند تا توجه به نیازها، علایق و سبک زندگی‌شان، موفقیت مسجد در گرو جذابیت فضا و توانایی ایجاد ارتباط عاطفی و فکری با مخاطب است. در واقع متولیان مساجد باید بتوانند فضای تعامل مبتنی بر همدلی و همفکری با مخاطبان را ایجاد کنند و مسجد با همکاری اهل محل اداره شود.

برای این تحول، نیاز به تیم‌های خلاق، تخصصی و متنوع است که حتی می‌توان از افراد بیرون از هیئت امانا بهره گرفت. همچنین مساجد باید از انزوا خارج شوند و با نهادهای مثل مدارس، دانشگاه‌ها و شهرداری‌ها همکاری کنند. در کنار اینها استفاده از ظرفیت‌های باغعل و نهفت مساجد امیر از فیزیکی، انسانی یا مالی و نگرش سیستمی و استراتژیک، شرط لازم برای ایجاد اثر پایدار است. این تحول به نفع نسل جوان و کل جامعه خواهد بود.

مساجد نباید وابسته به دولت باشند، بلکه باید با تکیه بر مردم و ظرفیت‌های محله اداره شوند و این از جمله راهکارهایی برای احیای مساجد است. همچنین امام جماعت باید مدیر واقعی و مورد اعتماد مسجد باشد. دولت باید بداند مسجد فعال می‌تواند بسیاری از هزینه‌های اجتماعی را کاهش دهد

نیست. امام جماعت باید مدیر و ستون فقرات مسجد باشد، عملاً اختیار کافی ندارد. به همین دلیل با وجود هیئت امانا و سایر ساختارهای موازی با به هم ریختگی مدیریتی مواجهیم.»

مسجد، نه فقط محل نماز، بلکه مرکز زندگی است

در ادامه این گفت‌وگو، مدیرعامل بنیاد هدایت با انتقاد از رویکرد تقلیل‌گرایانه نسبت به مساجد می‌افزاید: «در صدر اسلام، مسجد مرکز حکمرانی محلی، آموزش، قضاوت، مشورت و اداره امور مردم بود. امروزه این تقلیل جایگاه به مکانی تنها برای برگزاری نماز، خود، یکی از عوامل اصلی رکود و بی‌رقعی در مساجد است. همچنین مساجدی که با بد محل آموزش، مشاوره، رسیدگی به امور مردم و حتی فرماندهی امور نظامی باشد، به دلیل تعدد متولیان، عدم مسئولیت‌پذیری و نداشتن اعتماد به ظرفیت مسجد، فقط حلقه‌ای از زنجیره اداری کشور شده است. امروز در مسجد به امام جماعت اعتماد نمی‌شود، ساختارهای موازی زیاد شده و از خدمات اجتماعی خالی شده است.»

رونق و احیای مساجد با استقلال ممکن می‌شود

میرمحمدیان در ارائه راهکارهای احیای کارکرد مسجد می‌گوید: «استقلال مساجد به این معنا که مساجد نباید وابسته به دولت باشند، بلکه باید با تکیه بر مردم و ظرفیت‌های محله اداره شوند و این از جمله راهکارهایی برای احیای مساجد است. همچنین مدیریت واحد، یعنی امام جماعت باید مدیر واقعی و مورد اعتماد مسجد باشد، تربیت نیروهای توانمند برای داشتن امامان و کشگران مسجدی قوی که لازم به سرمایه‌گذاری و صبر است و تغییر رویکرد دولت به این صورت که دولت بداند مسجد فعال می‌تواند بسیاری از هزینه‌های اجتماعی را کاهش دهد. از جمله راهکارهایی برای احیای مساجد است.»

افزایش حضور نسل جوان و خانواده‌ها در مساجد

با توجه به موارد یاد شده اما در نهایت اجتماعی امروز و شرایط فرهنگی و اجتماعی حاکم لازم است جوانان را

حجت‌الاسلام سیدناصر میرمحمدیان، مدیرعامل بنیاد هدایت سازمان تبلیغات اسلامی:

احیای مساجد فقط با استقلال و مردم‌محوری محقق می‌شود

در یک تحقیقات میدانی از قهوه‌خانه‌ها، کافه‌ها، پاساژها و گیم‌نت‌ها، با جذب حداکثری از جمعیت جوانان و نوجوانان مشخص شد حدود ۱۷ ساعت در شبانه‌روز به مشتریان خود خدمات می‌دهند. این در حالی است که بسیاری از مساجد کشور تنها حدود چهار ساعت در شبانه‌روز فعال هستند، آن هم اغلب با حضور هیئت امانت‌هایی که بعضاً خسته، سالخورده و حتی گاه کم‌انگیزه‌اند! این مقایسه ساده اما معنادار پرسش‌هایی را پیش می‌کشد: «کدام جبهه پرکارتر و جذاب‌تر است؟! کلبه‌ای که مردم نادر طلب‌زاده در فضای مجازی با موضوع بسته بودن درهای مسجد یکی از دلایل کم رونقی مساجد، دست به دست می‌چرخد. او در آن کلبه با انتقاد از ساعت کاری محدود مساجد، صراحتاً می‌گوید: «ما تنها کشور مسلمانان هستیم که در مساجد را می‌بندیم و اگر فردی بخواهد بین روز غیر از ساعات نماز برای خلوت با خدا به مسجد برود، به در بسته می‌می‌خورد!» او با اشاره به تجربه کشورهای اسلامی مانند ترکیه، افغانستان و مالزی می‌گوید: «در مالزی یا اینکه نیمی از مردم آن بودایی و هندو هستند، مساجدشان قبل از نماز صبح باز می‌شود و مردم در آن قرآن می‌خوانند. مساجد در این کشورها بسیار جذاب هستند و این جذابیت نشان از خلاقیت به دلیل بازبودن مساجدشان است. اما در ایران چه؟! خلاقیت از بین رفته است چون مساجد قفل شده‌اند. این می‌تواند یکی از بزرگ‌ترین تفاوت‌ها ما با دیگر کشورهای مسلمان باشد.» در کنار این مسائل، ورود پر قدرت شبکه‌های اجتماعی به زندگی خانواده‌ها نه تنها بخش زیادی از زمان روزانه افراد را به خود اختصاص داده، بلکه شیوه انتقال پیام و برقراری ارتباط را نیز

به‌طور کلی متحول کرده است. در چنین شرایطی مساجد نمی‌توانند تنها با روش‌های قدیمی و محدود به نمازهای بومیه، نقش‌آفرین باشند. مسجد باید به پایگاهی چندبعدی، جذاب و پاسخگو تبدیل شود و درهای آن همواره به روی مردم باز باشد. در این زمینه با حجت‌الاسلام سیدناصر میرمحمدیان مدیرعامل بنیاد هدایت سازمان تبلیغات اسلامی به گفت‌وگو نشستیم. او با اشاره به وضعیت آمار و عملکردی مساجد در کشور هشدار داد نقش مساجد در جامعه امروز به شدت تضعیف شده است و اگر چاره‌ای اندیشیده نشود، این نهاد محوری به تدریج جایگاه اجتماعی و فرهنگی خود را از دست خواهد داد.

حجت‌الاسلام سیدناصر میرمحمدیان، مدیرعامل بنیاد هدایت سازمان تبلیغات اسلامی:

حجت‌الاسلام سیدناصر میرمحمدیان، مدیرعامل بنیاد هدایت سازمان تبلیغات اسلامی:

حجت الاسلام علی ملانوری، رئیس ستاد هماهنگی کانون‌های فرهنگی - هنری مساجد کشور:

امام جماعت مدیر و توانمند، مسجد را پویا و پرمخاطب می‌کند

نیره ساری

حجت الاسلام والمسلمین علی ملانوری، مشاور وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی و رئیس ستاد هماهنگی کانون‌های فرهنگی - هنری مساجد کشور در گفت‌وگو با «جوان» می‌گوید: در یکی از مساجد، امام جماعت روی دیوار نوشته بود: «چه‌ها عزیز، مسجد محل حضور و بازی شماست. اگر بزرگ‌ترها مزاحم شما شدند، به من اطلاع دهید». این یک نگاه متفاوت و مثبت است. مشروح گفت‌وگو با وی در ادامه می‌آید.

جناب آقای ملانوری، به عنوان رئیس ستاد هماهنگی کانون‌های فرهنگی - هنری مساجد، می‌توانید برای ما توضیح دهید که مسجد چه جایگاهی در جامعه دارد و کارکردهای آن چیست؟

مسجد اولین پایگاه اجتماعی مسلمانان است و به عنوان نخستین بنایی که پیامبر اسلام (ص) پس از ورود به مدینه بنا کردند، نقش بسیار مهمی در جامعه ایفا می‌کند. مسجد یک مکان چندبعدی است که علاوه بر جنبه‌های عبادی، ابعاد سیاسی، تربیتی و اجتماعی نیز دارد. از نظر عبادی، مسجد محل نماز، نماز جماعت و عبادات جمعی است. از بعد سیاسی، مسجد به عنوان محل ارتباط بین امت و امام عمل می‌کند و در طول تاریخ، چه در صدر اسلام و چه در دوره‌های پس از انقلاب اسلامی، بسیاری از مسائل اجتماعی و سیاسی مانند تجمعات و برگزاری انتخابات مسجد اتفاق افتاده است. مسجد همچنین نقش تربیتی دارد و مردم در آن اصول اعتقادی، احکام دین و اخلاق عملی را می‌آموزند، در واقع مسجد یک فضای آموزشی است که الگوسازی و تعلیمات دینی در آن انجام می‌شود. بعد اجتماعی مسجد هم بسیار برجسته است و مردم در آنجا از طبقات مختلف اجتماعی باهم تعامل دارند.

در بین کارکردهای مختلف مسجد، پس از کارکرد عبادی و نیایشی، کدام کارکرد بیشترین اهمیت را دارد و ویژگی‌های یک مسجد تراز از آن چیست؟

پس از کارکرد عبادی و نیایشی که مهم‌ترین کارکرد مسجد است، کارکرد فرهنگی مسجد اهمیت ویژه‌ای دارد. در واقع، کارکرد عبادی و نیایشی نیز به طور طبیعی جنبه فرهنگی و تربیتی دارد. مسجد محل ظهور رفتارهای فرهنگی است، به این معنا که آنچه به عنوان رفتارهای خوب یا بد در جامعه شناخته می‌شود، باید در عمل در جمع تجلی پیدا کند. مسجد مکانی است که رفتارهای ناشایست در جمع اصلاح و رفتارهای شایسته‌الگو قرار می‌گیرد و از آن ستایش می‌شود. یکی از بارزترین کارکردهای فرهنگی مسجد، توسعه و ارتقای فرهنگ عمومی است. مسجد برای اصلاح و ارتقای فرهنگ عمومی بهترین مکان است. در این فضا، افراد از گرایش‌ها و طبقات مختلف اجتماعی حضور دارند و این تنوع اجتماعی موجب می‌شود رفتارهای نیکو در جمع شکل بگیرد و در واقع، مسجد می‌تواند مرکز تربیت رفتارهای باشد.

در دنیای امروز، کارکردهای اجتماعی و فرهنگی مسجد در کنار نقش عبادی آن چگونه می‌تواند باعث تقویت همبستگی و اتحاد میان خانواده‌ها و جامعه شود؟

همبستگی در یک جامعه زمانی شکل می‌گیرد که احساس همگرایی و همدلی در آن وجود داشته باشد.

وقتی مردم احساس کنند نیازهایشان دیده می‌شود و توانمندی‌هایشان مورد توجه قرار می‌گیرد، همبستگی ایجاد می‌شود. مسجد با تقویت بعد اجتماعی خود می‌تواند نقش بسیار مهمی در این زمینه ایفا کند. در محله‌ها یا روستاها، افراد ممکن است نیازهای مختلفی داشته باشند. برخی ممکن است مشکلات معیشتی یا مسائل سلامت و درمان داشته باشند یا برخی دیگر ممکن است به مشاوره نیاز داشته باشند. مسجد می‌تواند با توسعه ابعاد اجتماعی خود و تلاش برای حل این مشکلات، در واقع نقش یک مرکز حمایتی و همگرای اجتماعی را ایفا کند. مثلاً اگر در نزدیکی مسجد خانواده‌ای به دلیل مشکلات معیشتی نیاز به وام یا قرض الحسنه داشته باشد، مسجد می‌تواند با ارائه چنین امکاناتی، به رفع مشکلات زندگی مردم کمک کند. حتی خانواده‌هایی که در اوقات عبادی به طور منظم در مسجد حضور ندارند، می‌توانند از خدمات معیشتی مسجد بهره‌مند شوند. این موضوع باعث می‌شود مردم مسجد را به عنوان یک نقطه ارتباطی و اتحادی در محل خود ببینند. مسجد جایی است که افراد با گرایش‌های فکری مختلف و اعتقادات متفاوت می‌توانند دور هم جمع شوند و مشکلات خود را باهم حل کنند. مقام معظم رهبری تأکید دارند که مسجد خانه خدا و خانه مردم است. این مفهوم به این معناست که مسجد خانه‌ای برای تمامی بندگان خداست که به آن پناه می‌برند تا مشکلاتشان را حل کنند و امیدهایشان را برآورده سازند. مسجد با ارائه خدمات اجتماعی، می‌تواند همبستگی اجتماعی را تقویت کند و باعث ایجاد همگرایی و همدلی میان مردم شود. این همبستگی می‌تواند به عنوان یکی از عوامل اصلی برای تقویت جامعه و حل مشکلات اجتماعی عمل کند.

مسجد چه نقشی می‌تواند در تربیت دینی و اخلاقی نسل آینده ایفا کند و چگونه می‌توان آن را به یک پایگاه تربیتی مؤثر برای کودکان و نوجوانان تبدیل کرد؟

تجربه نشان داده است مسجد زمانی می‌تواند برای نونهالان مؤثر باشد که فضای حضور و بازی برای آنها مهیا باشد. مثلاً در یکی از مساجد، امام جماعت روی دیوار نوشته بود: «چه‌ها عزیز، مسجد محل حضور و بازی شماست. اگر بزرگ‌ترها مزاحم شما شدند، به من اطلاع دهید». این یک نگاه متفاوت و مثبت است. برخی افراد فکر می‌کنند مسجد باید مکانی آرام و ساکت باشد و جای بازی و نشاط نیست، اما واقعیت این است که اگر بخواهیم مسجد را به یک نهاد تربیتی تبدیل کنیم، باید زیرساخت‌های لازم را فراهم کنیم. این شامل برگزاری دوره‌های آموزشی فعالیت‌های پرورشی، ورزش و امکانات برای سرگرمی‌های سالم و مورد علاقه نوجوانان می‌شود. بچه‌ها علاقه‌مند به بازی، مسابقه، تکنولوژی‌های نو و نوآوری‌های روز هستند و باید این علاقه‌ها در مسجد مورد

چالش اصلی، رقابت نابرابر مسجد با ابزارهای ارتباطی و فناوری‌های نوین است. تکنولوژی‌های روز، رسانه‌ها، بازی‌های کامپیوتری و شبکه‌های اجتماعی، بازار را رقابتی سخت‌تر ایجاد کرده‌اند و اگر مستقیم نتواند خود را بچرخاند، ممکن است از میدان خارج شود

نیادهای تخصصی مانند بهزیستی، کمیته امداد و آموزش و پرورش وجود دارند، اما مسجد نقش منحصر به فردی در بروز همبستگی، استفاده از توانمندی‌های داوطلبانه و حل مشکلات اجتماعی دارد. جنگ تحمیلی اخیر که از سوی استکبار جهانی علیه ایران طراحی شد، نشان داد مسجد چگونه می‌تواند در بحران هانفش تعیین کننده‌ای ایفا کند و با همبستگی مردم، پیروزی حاصل شود. امروز نیز مساجد مانیتورینگ نقش آفرینی بیشتر و فعال تر هستند تا مسجدها را در عنوان ایفا کنند.

مسجد به عنوان یک مدرسه دینی و فرهنگی، چه ویژگی‌هایی باید داشته باشد تا بتواند پایگاهی برای ارتقای آگاهی و عمق معرفت دینی در خانواده‌ها شود؟

برای اینکه مسجد بتواند نقش مؤثر فرهنگی و تربیتی ایفا کند، چند ویژگی کلیدی لازم است. (۱) کالبد و زیرساخت مسجد باید مناسب باشد، مسجد باید علاوه بر شبستان، دارای کلاس آموزشی، محل ورزش، کتابخانه و امکاناتی برای فعالیت‌های کودکان و نوجوانان باشد. (۲) نیروی انسانی مجرب و توانمند از اهمیت زیادی برخوردار است، به ویژه امام جماعت که مدیر مسجد است. هر چه امام جماعت توانمندتر باشد، مسجد پویاتر و پرمخاطب‌تر خواهد بود. علاوه بر امام جماعت، شبکه‌های از نیروی انسانی مانند مدیر کانون فرهنگی - هنری، فرمانده پایگاه و هیئت امنا لازم است. (۳) برنامه‌ریزی دقیق و راهبردی مسجد اهمیت دارد، مسجد باید با شناخت دقیق از نیازهای منطقه خود، برنامه‌های بلندمدت و چشم‌انداز مشخص داشته باشد و در مسیر آن حرکت کند.

با توجه به مسئولیت شما در ستاد هماهنگی کانون‌های مساجد، مهم‌ترین چالش‌ها و فرصت‌های موجود در مسیر تبیین نقش فرهنگی مسجد در خانواده‌ها چیست؟

از فرصت‌های مهم ما، وجود حدود ۸۰ هزار مسجد در سراسر کشور است که با نیت خالص و مشارکت مردم ساخته شده‌اند و بسیاری از آنها امکانات بسیار خوبی دارند. همچنین شبکه نیروی انسانی متشکل از ائمه جماعات، روحانیت، هیئت امنا، مسئولان کانون‌های فرهنگی - هنری و بسیج، ظرفیت بزرگی است. اما چالش اصلی، رقابت نابرابر مسجد با ابزارهای ارتباطی و فناوری‌های نوین است. تکنولوژی‌های روز، رسانه‌ها، بازی‌های کامپیوتری و شبکه‌های اجتماعی، بازار رقابتی سختی ایجاد کرده‌اند و اگر مسجد نتواند خود را به‌روز کند، ممکن است از میدان خارج شود. از طرفی، نقش‌پذیری نوجوانان در مسجد بسیار حیاتی است. دوره نوجوانی دوره‌ای است که جوانان احساس نیاز به نقش و مسئولیت در جامعه می‌کنند. ما باید به نوجوانان اعتماد کنیم و به آنها مسئولیت‌ها و نقش‌های واقعی در مسجد بدهیم. مثلاً دستیار فرهنگی، مسئول کتابخانه، مدیر آموزش یا مسئول برگزاری نماز باشند. این نقش‌پذیری نوجوانان باعث می‌شود آنها به دیگر همسالان خود جذب شوند و فرهنگ دینی و اجتماعی در نسل‌های جدید نهادینه شود.

مسجد به عنوان یک مدرسه دینی و فرهنگی، چه ویژگی‌هایی باید داشته باشد تا بتواند پایگاهی برای ارتقای آگاهی و عمق معرفت دینی در خانواده‌ها شود؟

من در اینجا به یکی از نکات مهم اشاره می‌کنم، مسجد خوب اساساً یک مکان مردمی است که از سوی مؤمنان و خیرین پایه‌گذاری شده است، معمولاً از محل موقوفات، میراث و خیرات ساخته می‌شود، البته تلاش

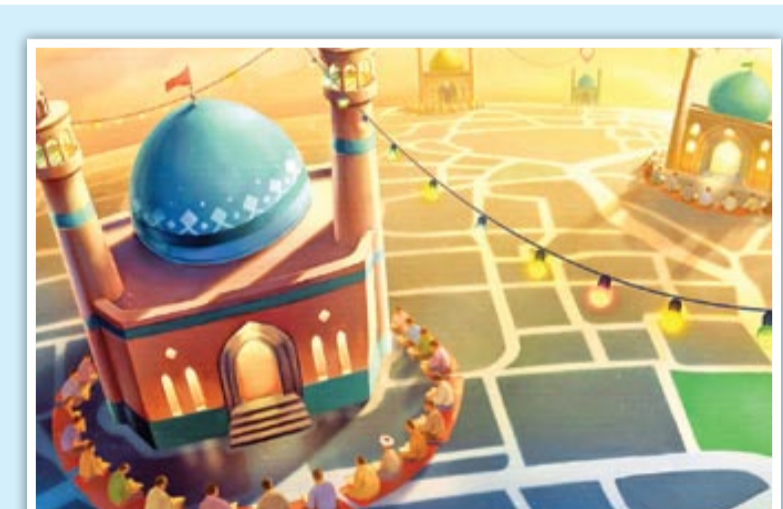
برای زیبایی‌های معماری مسجد مانند کاشی کاری‌ها، گلدسته‌ها و امکانات فیزیکی بسیار پسندیده است، اما آيا زمان آن نرسیده است که بخشی از هزینه‌های خیرین به عمران معنوی مسجد اختصاص یابد؟ زیرا احداث یک مسجد بزرگ و باشکوه ممکن است دو نسل نوجوان را پشت سر بگذارد، بدون اینکه بهره‌مندی معنوی کافی از آن برده شود. به نظر من، مهم‌ترین اقدامی که اکنون می‌توان برای ارتقای کارکرد فرهنگی مسجد انجام داد، تأمین منابع برای عمران معنوی مسجد است، یعنی منابع لازم برای فعالیت‌های آموزشی و فرهنگی در مسجد که نقش بسزایی در تقویت مسجد به عنوان پایگاه دینی و تربیتی خانواده‌ها دارد.

برای تقویت بعد مشورتی و اجتماعی مساجد در حل مشکلات خانوادگی، چه استراتژی‌هایی می‌توان اتخاذ کرد تا تأثیرگذاری این پایگاه‌های فرهنگی افزایش یابد؟

یکی از استراتژی‌های مهم در این حوزه، توسعه خدمات مشاوره در مساجد است. نقش مراکز مشاوره را نباید نادیده گرفت، ولی این مراکز در برخی مناطق روستایی محدودیت دارند و در مناطق شهری هم دسترسی و هزینه‌ها ممکن است مشکل‌ساز باشد. ستاد هماهنگی کانون‌های فرهنگی مساجد برنامه‌ای جدی برای ایجاد امکانات مشاوره در مساجد دارد، این خدمات می‌تواند به صورت حضوری یا آنلاین و با بهره‌گیری از مشاوران امین، با تجربه و متخصص، با هزینه‌ای اندک یا رایگان ارائه شود. این خدمات مشاوره‌ای به خانواده‌ها کمک می‌کند مشکلات عاطفی، اختلافات زوجین، مسائل تربیتی و آموزشی فرزندان و حتی مشکلات شغلی و اجتماعی را بهتر مدیریت کنند. این اقدام هم به کارکرد اجتماعی مسجد کمک می‌کند، هم سلامت روان جامعه را ارتقا می‌دهد و هم به تحکیم ارتباط خانواده‌ها می‌انجامد.

مسجد در تربیت «زن مقاوم» چه نقشی می‌تواند ایفا کند و چه آموزش‌ها و فعالیت‌هایی برای ارتقای توانمندی‌های فرهنگی، اجتماعی و مذهبی زنان در مسجد می‌توان پیش‌بینی کرد؟

زنان همواره در فعالیت‌های فرهنگی و اجتماعی پیشگام بوده‌اند. پیروزی انقلاب اسلامی و همچنین دفاع مقدس، مروه‌ن همت و نقش بی‌بدیل زنان بوده است. در فرمایشات امام راحل و مقام معظم رهبری، بارها به نقش زنان اشاره شده است؛ زنانی که با حضور فعال خود، تجهیز مردان و انتقال ارزش‌های اخلاقی، اعتقادی و دینی به فرزندان، تحولات عظیمی در کشور رقم زدند. این زنان نمونه‌های زینب زمانه‌اند؛ زنانی که در سخت‌ترین شرایط، چهار شهید یا چندین عزیز خود را تقدیم کرده‌اند و این برگزیده از مکتب اهل بیت (ع) و مکتب مقاومت است. مسجد به عنوان پایگاه این مکتب، نه تنها محیطی برای ذکر و یاد خداست، بلکه کانون تبادل ارزش‌های دینی و اخلاقی به شمار می‌رود. از ابتدای انقلاب تا کنون، مساجد، منابر، نمازهای جماعت و مجالس سیدالشهدا (ع) مکان‌هایی بوده‌اند که چنین زنان و مردانی را تربیت کرده‌اند. امروز نیز در اداره امور فرهنگی مساجد، زنان نقش پررنگ دارند. تعداد قابل توجهی از دختران و بانوان عضو کانون‌های فرهنگی مساجد، بسیج و تشکیلات دینی هستند. این حضور فعال در تأسیس حلقه‌های تربیتی، جهادی و نیکوکاری نشان‌دهنده جایگاه مؤثر زنان در مسجد و نقش مسجد در توانمندسازی فرهنگی، اجتماعی و مذهبی آنان است.

این موضوع می‌تواند به ایجاد احساس تنهایی، مشکلات اجتماعی و حتی مشکلات روحی و روانی از سوی فرزندان به ۶- اگر به مدیران موفق در سطوح مختلف دقت کنیم، متوجه می‌شویم؛ اینها در دامن محیط‌های اجتماعی رشد و نمو کرده‌اند و اگر این محیط دارای آرامش و امنیت و در سطح بالای دینی و معنوی مانند مسجد باشد، میزان موفقیت فرد و سطح اعتماد سیستم و مردم نسبت به آن بسیار بیشتر است. ۷- امروز در دانشگاه‌های معتبر جهان همچون هاروارد، هزاران آزمایش میدانی و آزمایشگاهی و عصبی رفتاری، متوجه این موضوع شده‌اند که پرورش یافتگان محیط‌های درست با الهامات و آموزه‌های دینی از سطح اعتماد به نفس و اتصال معنوی بالاتری برخوردارند و قدرت تصمیم‌گیری و هدایت و رهبری بیشتری بهتری دارند.»

در مسجد می‌تواند تأثیر عمیقی بر تربیت و شخصیت فرزندان بگذارد. از تبادلات مثبت و احساس امنیت را بسپاریم فرزندان به ارمان می‌آورد. آنها نه تنها آموزش‌های دینی را دریافت می‌کنند بلکه با ارزش‌های اجتماعی و فرهنگی و آداب و رسوم ارزش‌مدار نیز آشنا می‌شوند. ۴- واقعیت روان‌شناختی در ارتباط با نسل قدیم، در واقعیت، خانواده‌هایی که به طور مرتب در مساجد حضور دارند، به طور معمول پیوندهای قوی‌تری برقرار می‌کنند. این پیوندها می‌تواند به ارتقای اخلاق‌مداری و تقویت روابط خانوادگی و حس همدلی کمک کند. ۵- مشکلات ناشی از فاصله گرفتن از این سنگرها و پایگاه‌های دینی؛ فاصله گرفتن از مساجد ممکن است خانواده‌ها را به تنهایی و عدم تکیه بر ارتباطات اجتماعی و حمایت‌های اجتماعی بیشتر نزدیک کند.

قدرت‌الله حرآبادی، استاد دانشگاه و مشاور خانواده:

امام با تعبیر «مسجد سنگر است» جامع‌ترین تعریف را ارائه دادند

اخلاق مدار، با ضرب هوشی بالا و دارای مهارت‌های اجتماعی و فرهنگی و روان‌شناسی می‌تواند ستون فقرات مسجد باشد و تأثیر مستقیم در این روند دارد، بنابراین نیاز مبرم به آموزش مستمر این مهارت‌ها برای امام جماعت و حتی اعضای هیئت امنای محترم هست.»

حرآبادی درباره تفاوت تربیت دینی در مسجد با مکان‌های دیگر می‌گوید: «تربیت در محیط‌های دیگر که آنجا هم مفید فایده می‌باشد، ارزشمند است اما تفاوت‌های تربیت دینی و تراز انقلاب اسلامی در محیط‌های معنوی و فرهنگی و دلچسبی مانند مسجد قابل توجه است که می‌توان در چند بخش به صورت خلاصه بیان کرد:

- ۱- تفاوت تربیت دینی در مسجد و تربیت فردی در خانه و تکمیل آنها؛ تربیت دینی در مسجد به صورت جمعی و تحت نظارت مربیان و کارشناسان فرهنگی و دینی انجام می‌شود. در این محیط، ارزش‌ها و آموزه‌های دینی به صورت گروهی و جمعی ارائه می‌شود، ولی تربیت فردی در خانه به فرایندهای روزمره و تجارب شخصی مربوط است. این دو نوع تربیت می‌توانند مکمل یکدیگر باشند، زیرا تربیت در مسجد می‌تواند ارزش‌ها و معانی عمیق‌تری را فراهم و تربیت در خانه می‌تواند این آموزه‌ها را در عمل پیاده‌سازی کند و مکمل آن شود.
- ۲- نقش حضور در مساجد و تربیت دینی در کاهش اضطراب و استرس؛ کسب مهارت‌های اجتماعی و حضور در مساجد اغلب با ارتباطات اجتماعی و احساس تعلق همراه است که می‌تواند به کاهش استرس و تنش‌های روحی کمک کند. فضای معنوی مساجد به خانواده‌ها احساس آرامش بیشتری می‌دهد و می‌تواند به عنوان یک منبع حمایت اجتماعی عمل کند.
- ۳- تأثیر حضور خانوادگی در مسجد بر فرزندان؛ حضور خانوادگی

که در قالب جنگ نرم و دنیای فضای مجازی و حمله‌های گوناگون جنگ شناختی هستیم، سنگر مسجد باز می‌تواند بهترین گزینه برای مقابله و کسب آگاهی و بصیرت‌افزایی و برای در امان ماندن از این حملات باشد، بنابراین تغییر امام یک تعریف جامع از کارکردهای مساجد بود.»

این روان‌شناس دینی با اشاره به نقش مؤثر امام جماعت در مسجد نیز اظهار داشت: «حضور امام جماعت باسواد، کوشا، خلاق،

حضور خانوادگی در مسجد، فرصتی گرانبها برای باهم‌بودن، یافتن آرامش درونی، گفت‌وگو با انسان‌های با تجربه و دل‌سوز و دریافت حمایت‌های معنوی و اجتماعی است. این محیط متبرک، تنها به آرامش روانی اعضا بسنده نکرده است، بلکه زمینه‌ساز تربیت صحیح فرزندان، تقویت پیوندهای عاطفی و رشد فکری و اجتماعی آنان می‌شود.

مساجد همچنین می‌توانند به پایگاه‌هایی پویا برای گفت‌وگو، یادگیری مهارت‌های زندگی، دریافت مشاوره‌های سازنده، یافتن دوستان همدل و بهره‌مندی از حمایت‌های اجتماعی و معنوی تبدیل شوند. چه بسا، ارتباط با مسجد و افراد متعهد و دل‌سوز، راه‌حلی ساده، محترمانه و مؤثر برای بسیاری از مشکلات خانوادگی، تربیتی یا حتی اقتصادی باشد.

قدرت‌الله حرآبادی، استاد دانشگاه و مشاور خانواده با اشاره به جمله‌ای از امام راحل (ره) که فرموده‌اند: «مسجد سنگر است»، می‌گوید: «سنگر به یک تپه یا مانعی گفته می‌شود که اطراف شهر درست می‌کنند تا در برابر حمله دشمن از آن محافظت کنند. به این کار، سنگرنندی یا خاکریز دفاعی هم می‌گویند. حالا این مسجدها در زمان‌های مختلف مأمین و پناهگاه در مقابله با هجوم دشمن‌های انسی، جنی، فرهنگی، سیاسی، اجتماعی و نظامی برای مردم بوده است که نقش بسزایی داشته‌اند، حتی در زمان‌های غم و اندوه به سبب از دست دادن عزیزان. این مسجد است که با تجمع دوستان و آشنایان و بستگان قوت قلب و تسلی دل‌بازانم‌گان می‌شوند و سنگری برای در امنیت قرار دادن افراد داغدار در حمله لشکر غم و اندوه، همچنین در زمان و عصر کنونی

حضور امام جماعت باسواد، کوشا، خلاق، اخلاق‌مدار، با ضرب هوشی بالا و دارای مهارت‌های اجتماعی و فرهنگی و روان‌شناسی می‌تواند ستون فقرات مسجد باشد و تأثیر مستقیم در این روند دارد، بنابراین نیاز مبرم به آموزش مستمر این مهارت‌ها برای امام جماعت و حتی اعضای هیئت امنای محترم هست

جشنواره ملی خرما در شهرستان شادگان

بر گزار می شود

نماینده مردم شادگان در مجلس شورای اسلامی از برگزاری جشنواره ملی خرما در شهرستان شادگان به عنوان یکی از قطب‌های تولید خرما در کشور خبر داد.

هاشم خنفری، نماینده مردم شادگان در مجلس شورای اسلامی با اعلام اینکه جشنواره ملی خرما و صنایع وابسته در تاریخ ۲۵ شهریورماه همزمان با روز ملی خرما در شهرستان شادگان بر گزار می‌شود، بر ظرفیت‌های ویژه این شهرستان در صنعت کشاورزی و تولید این محصول تأکید کرد و افزود: با وجود مشکلات آبی که کشور با آن مواجه است، شادگان همچنان ظرفیت‌های ارزشمندی در تولید خرما دارد و باید با برنامه‌ریزی دقیق و حمایت جدی از کشاورزان و نخلداران از این فرصت در جهت توسعه اقتصاد شهرستان و حتی کشور بیشترین بهره را ببریم. وی ادامه داد: جشنواره ملی خرما و صنایع وابسته با هدف معرفی شادگان به‌عنوان یکی از قطب‌های خرماخیز کشور، ایجاد بستری برای تبادل دانش کشاورزی میان استان‌های خرماخیز، آشنایی مسئولان و تجار با مشکلات کشاورزان و نخلداران و همچنین ارتقای جایگاه شادگان در حوزه گردشگری کشاورزی بر گزار می‌شود. این مسئول افزود: در گذشته شادگان بیش از ۷میلیون اصله نخل داشت اما به دلیل مسائل جغرافیایی و بی توجهی‌های مدیریتی، امروز تعداد نخیلات به کمتر از ۳میلیون اصله کاهش یافته است به همین دلیل با توجه به اینکه شغل اصلی مردم شادگان کشاورزی و نخلداری است، ضروری است نگاه ویژه‌ای به احیای این ظرفیت ملی صورت گیرد. خنفری تأکید کرد که کشاورزی و نخلداری شغل اصلی مردم شادگان است و اگر به این ظرفیت به درستی توجه شود، می‌تواند زمینه‌ساز اشتغال پایدار، رونق اقتصادی و معرفی شایسته شادگان در سطح ملی و بین‌المللی باشد. بر اساس برنامه‌ریزی‌های انجام‌شده، جشنواره ملی خرما در تاریخ ۲۵ شهریورماه سال جاری، همزمان با روز ملی خرما در شهرستان شادگان برگزار خواهد شد و از مهم‌ترین برنامه‌های این رویداد می‌توان به معرفی شادگان به‌عنوان یکی از شهرستان‌های خرماخیز شاخص کشور، ایجاد بستری برای تبادل دانش و تجربیات کشاورزی میان استان‌های خرماخیز، دعوت از شرکت‌ها و تجار برای سرمایه‌گذاری در صنایع مرتبط با خرما، آشنایی با مشکلات کشاورزان و نخلداران، معرفی و عرضه انواع و ارقام خرما شادگان شامل گونه‌های صادراتی و مصرف داخلی و معرفی فرآورده‌ها و مشتقات خرما اشاره کرد.

اجرای برنامه ایمنی آب در بوشهر

به گفته مدیرعامل شرکت آب و فاضلاب استان بوشهر، اجرای ایمنی آب با هدف تضمین کیفیت، سلامت و ای پایداری آب شرب در دستور کار قرار گرفته است.

علی بردستانی، مدیرعامل شرکت آب و فاضلاب استان بوشهر گفت: اجرای برنامه ایمنی آب به‌عنوان یکی از سیاست‌های کلان این شرکت با هدف تضمین سلامت آب آشامیدنی و ارتقای کیفیت آن در سطح استان در حال اجراست. وی با بیان اینکه آب سالم یکی از ارکان اساسی بهداشت عمومی و توسعه پایدار است، گفت: تأمین و حفظ سلامت آب شرب از اولویت‌های شرکت آب و فاضلاب استان است که با بهره‌گیری از فناوری‌های نوین، ارتقا و به‌روزرسانی تصفیه‌خانه‌ها،ویژه با پیش‌بینی کن‌ها و پایش مداوم کیفیت آب دنبال می‌شود. برنامه‌های ادامه‌داد، پایش منظم شاخص‌های نظیر کلر باقی‌مانده، کدورت، پارامترهای میکروبی، فیزیکوشیمیایی، بیولوژیکی و رادیولوژیکی در برنامه‌های سالانه شرکت گنجانده شده و به صورت مداوم انجام می‌گیرد. وی همچنین از افزایش بارزندهای میدانی و مشترک با نهادهای نظار در راستای نظارت بر کیفیت و ایمنی آب خبر داد و افزود:ی با دد بازدیدها نقش مهمی در ارتقای سطح سلامت و اعتماد عمومی ایفا می‌کنند.

برنامه ریزی چهار محال و بختیاری ها برای حفاظت از جنگل‌ها

مدیرکل منابع طبیعی چهار محال و بختیاری با اشاره به ضرورت توسعه پایدار و مقابله با چالش‌های اقلیمی، از برنامه‌ریزی‌های گسترده در اصرر احدی، مدیرکل منابع طبیعی چهارمحال و بختیاری در تشریح وضعیت استثنای سوزی‌ها در مناطق جنگلی گفت: بررسی‌های نشان می‌دهد حدود ۹۸ درصد آتش‌سوزی‌های رخ‌داده در منطقه منشا آسانی و عمدی دارند. این موضوع در چار چوب طرح‌های توسعه‌ای از کاهش طرح‌های مورد توجه قرار گرفته است. وی با اشاره به بحران آب و کمبود آب ناشی از بارندگی در دهه اخیر افزود: تنش آبی و ضعف در تأمین منابع آب، وضعیت را بحرانی‌تر کرده است. در همین راستا، اقدامات آبخیزداری و تخصیص اعتباراتی بالغ بر هزار میلیارد تومان برای حفاظت از جنگل‌ها و منابع آب استان در سال‌های ۱۴۰۴ و ۱۴۰۵، پیش‌بینی شده است. همچنین در سال ۱۴۰۴ حدود ۱۱ میلیون تومان برای مقابله با بحران آب اختصاص خواهد یافت. مدیرکل منابع طبیعی با تأکید بر بهره‌برداری پایدار از سفره‌های زیرزمینی و منابع طبیعی افزود: توسعه ظرفیت‌های منابع طبیعی در حوزه‌های چون صنعت، دامداری و کشاورزی باید به گونه‌ای باشد که پایداری منابع تضمین شود. سیاست‌ها ما باید به سمت مردمی‌سازی و مشارکت فعال جوامع محلی در حفاظت از منابع طبیعی حرکت کند. چراکه کنترل‌های صرفا دولتی پاسخگو نیستند. وی از تدوین سند توسعه‌ای در رویکرد مشارکت‌پذیری و حفاظت پایدار جنگل‌ها و مراتع خبر داد و گفت: هدف این سند، حفظ و ریشگاه‌های جنگلی زاگرس و سایر مناطق حساس کشور است. در حوزه مقابله با تغییرات اقلیمی نیز احمدی به اقدامات اجرایی اشاره کرد: حفظ روناب‌ها، تددیه سفره‌های زیرزمینی، حفظ پوشش گیاهی و جلوگیری از فرسایش خاک از جمله برنامه‌های ماست. اگرچه نقش انسان در تغییرات اقلیمی محدود است، اما مدیریت صحیح منابع و حفظ پوشش گیاهی می‌تواند اثرات مثبتی به همراه داشته باشد. وی همچنین از تلاش‌های صورت گرفته در زمینه تولید نهال و آموزش جوامع محلی برای نگهداری منابع طبیعی خبر داد و افزود: مشارکت مردم در این فرایند حیاتی است و بدون همکاری آنان، حفاظت پایدار ممکن نخواهد بود.

بنج‌شنبه ۳۰ مرداد ۱۴۰۴ | ۲۷ صفر ۱۴۴۷ | روزنامه جوان | شماره ۲۲۳۲ | سرویس شهرستان | ۸۸۵۳۳۰۶۰

۶۷ پروژه برق‌رسانی در فارس افتتاح می‌شود

در هفته دولت ۶۷ پروژه برق‌رسانی و بهینه‌سازی تأسیسات شهری و روستایی در استان فارس افتتاح می‌شود. مدیرعامل شرکت توزیع نیروی برق استان فارس از توسعه نیروگاه‌های خورشیدی و افتتاح ۶۷ پروژه برق‌رسانی و بهینه‌سازی تأسیسات شهری و روستایی با اعتباری بیش از ۴ هزار و ۸۰۰ میلیارد ریال هم‌زمان با هفته دولت خبر داد و افزود: این پروژه‌ها با هدف ارتقای پایداری شبکه، کاهش افت ولتاژ و توسعه برق‌رسانی به مشترکان شهری و روستایی اجرا شده‌اند. حمیدرضا جلیلیار بیان اینکه در راستای رفع افت ولتاژ، ۷۱۵ کیلومتر شبکه فشار متوسط، پنج کیلومتر شبکه فشار ضعیف، ۱۱۹ دستگاه پست هوایی و سه دستگاه اتوترانس با اعتباری بالغ بر ۴ هزار میلیارد ریال نصب و بهره‌برداری می‌شود، ادامه داد: همچنین به ۹۱۸ مشترک جدید شهری و روستایی برق‌رسانی خواهد شد که شامل دو کیلومتر شبکه فشار متوسط، ۲۵ کیلومتر شبکه فشار ضعیف و ۳۶ دستگاه پست هوایی است. وی درباره توسعه فیدر شبکه تصریح کرد: ۸۰ کیلومتر شبکه فشار متوسط برای کاهش بار، رفع افت ولتاژ و افزایش قابلیت اطمینان شبکه

ترمیم ۳ هزار و ۳۴۰ شکستگی شبکه توزیع آب

به گفته مدیر عامل شرکت آب و فاضلاب کهنگیلویه و بویر احمد ۳ هزار و ۳۴۰ شکستگی در شبکه توزیع آب در این استان ترمیم شد. مدیرعامل شرکت آب و فاضلاب کهنگیلویه و بویراحمد با اشاره به اقدامات انجام شده در حوزه بهره‌برداری آب و تأسیسات استان گفت: دفتر بهره‌برداری آب و تأسیسات

آبرسانی از ابتدای سال جاری تاکنون موفق به اصلاح نزدیک به هفت کیلومتر شبکه فرسوده و آسیب دیده در سطح استان شده که این امر موجب بهبود کیفیت و پایداری خدمات آبرسانی شده است. رضا رضایی افزود: توسعه شبکه آبرسانی به ۳۴۰ کیلومتر در استان انجام شده که باعث ارتقای دسترسی شهروندان به آب سالم و بهداشت است. وی یادآور شد: این طرح‌ها در راستای ارتقای خدمات آبرسانی و رفاه شهروندان به میزان ۲۰۲ لیتر در ثانیه افزایش یافته که این موضوع علاوه بر تأمین پایدار تر آب، به مدیریت بهتر منابع آب در استان کمک شایانی کرده است. این مسئول با اشاره به تلاش‌های شبانه‌روزی تیم بهره‌برداری بیان کرد: تاکنون ۳ هزار و ۳۴۰ مورد، رفع شکستگی شبکه در روستاها و شهرهای استان انجام شده‌است.

آزادی ۴۲۱ زندانی از ندامتگاه قزل‌حصار کرج

به‌منظور کاهش جمعیت کیفری، امسال ۴۲۱ زندانی از مجتمع ندامتگاهی قزل‌حصار کرج آزاد شدند. مدیر مجتمع ندامتگاهی قزل‌حصار کرج از آزادی ۴۲۱ زندانی در سال جاری خبر داد و گفت: این آزادی با پیگیری‌های قضایی و مددکاری به منظور کاهش جمعیت کیفری انجام شده است. اله کرم عزیزی افزود: واحد اجرای احکام و مددکاری این مجتمع با هدف رفع مشکلات قضایی زندانیان از طریق پیگیری پرونده‌ها، اخذ رضایت شکات و مکاتبه با مراجع قضایی به آزادی زندانیان کمک کرده است. وی تصریح کرد: زندانیان آزاد شده با استفاده از ارفاقات قانونی مانند آزادی مشروط، اتمام حبس، وثیقه، کفالت و رضایت شاکعی به کانون خانواده‌های خود بازگشته‌اند و این اقدامات باعث حل مشکلات قضایی محکومان و متهمان شده است. این مسئول همچنین به آزادی شش زندانی دیگر از طریق پرداخت بدهی و اخذ رضایت شاکعی اشاره کرد و افزود: این افراد نیز از ابتدای سال جاری به کانون خانواده‌های خود بازگشته‌اند.

خدمات تخصصی به هزار و ۷۰۰ زوج ناباور در استان مرکزی

مدیرکل بیمه سلامت استان مرکزی با اشاره به ارائه خدمات تخصصی در زوجین ناباور در استان مرکزی گفت: زوجین ناباور برای نشان‌دار شدن باید به اداره کل بیمه سلامت استان و شهرستان‌ها مراجعه داشته باشند و پس از نشان‌دار شدن، خدمات تخصصی بستری و سرپایی را از طریق سامانه‌ها دریافت خواهند کرد. ابوالفضل تجاتی افزود: بیمه سلامت استان مرکزی در راستای خدمات رسانی به زوجین ناباور از تمام مراکز طرف قرارداد از جمله ماه‌های بیمارستان‌های تخصصی قرارداد دارد و خدمات تخصصی برای زوجین ناباور ارائه می‌شود. وی تصریح کرد: تاکنون هزار و ۶۹۰ زوج ناباور در سامانه‌های بیمه سلامت نشان‌دار شده‌اند که ۷۱ درصد خانم و ۲۹ درصد آقای هستند و سال گذشته ۲ میلیارد و ۷۸۰ میلیون تومان بابت زوجین ناباور به مراکز

برگزاری اجلاسیه «شهادی زن پیشمرگان زن اهل سنت»

به گفته فرمانده ناحیه مقاومت سپاه‌سندج، اجلاسیه‌شهادی زن پیشمرگان زن اهل سنت کشور در سنندج برگزار می‌شود. فرمانده ناحیه مقاومت سپاه‌سندج با بیان اینکه ۱۸۳ شهیده زن در کل کشور مربوط به شهادت زن پیشمرگان زن اهل سنت کشور در سنندج است، گفت: ۱۷ شهیدپرو اجلاسیه سنندج برگزار خواهد شد. مرتضی میرآقایی

افزود: اجلاسیه شهادی زن هم‌زمان با سالگرد سفر مقام معظم رهبری به استان کردستان برگزار خواهد شد. وی همچنین بر اهمیت هم‌افزایی همه‌نهادهای دستگاه‌ها در زمینه برگزاری این کنگره و اجلاسیه شهادی زن تأکید کرد و گفت: توجه به فضاسازی شهری، به‌روزرسانی المان‌های مربوط به شهادت، تعویض پرچم‌ها در سطح شهر، دیوارنگاری و ایجاد یک کارزار رسانه‌ای همه جانبه از اقداماتی است که باید به صورت ویژه مورد توجه قرار گیرد. این مقام تصریح کرد: شهرداری سنندج در کنار وظایف ذاتی در حوزه‌های عمومی و خدمات‌رسانی در تمام برنامه‌های فرهنگی و مذهبی همواره پای کار بوده که قابل تقدیر است.

بهره‌برداری از ۸۰۴ پروژه سمنان در هفته دولت

بهره‌برداری از ۸۰۴ پروژه سمنان در هفته دولت

ارزاهم می‌کند. کیلوندبیان کرد:طبق هماهنگی‌ها و برنامه‌ریزی معاونت اجرایی رئیس‌جمهور سه نفر اعضای هیئت دولت چهارم در گرامینداست هفته دولت میهنان ۹۰ هزار میلیارد ریال در هفته دولت خیر داد. استاندار سمنان با اشاره به برنامه‌های پیش‌بینی شده برای ایام هفته دولت گفت: ۹۱۹ طرح عمرانی و سرمایه‌گذاری با اعتبار ۱۱۲ هزار میلیارد ریال به مناسبت هفته دولت در این استان افتتاح و عملیات اجرایی آن آغاز می‌شود که از مجموع طرح‌های هفته دولت در استان سمنان ۸۰۴ طرح عمرانی و سرمایه‌گذاری و صنعتی با هزینه‌کرد ۹۰ هزار میلیارد ریال در هشت شهرستان این استان به بهره‌برداری می‌رسد. محمدجواد کیلوند افزود: ۷۱۰ طرح از مجموع طرح‌های افتتاحی هفته دولت ۱۴۰۴ در استان سمنان به مناسبت هفته دولت افتتاح می‌کند. وی بیان کرد: از آغاز طرح نیروگاه‌های خورشیدی در سال ۱۳۹۴ تاکنون، مجموعاً ۲ هزار و ۶۱۰ نیروگاه به شبکه استان متصل شده است. جلیلیار در ادامه از همکاری مشترک در برنامه‌های پیکر تابستانت قدردانی و راهکارهایی ساده اما مؤثر مانند تنظیم دمای کولرها استفاده از سایه‌بان، به کارگیری لامپ‌های LED و مصرف بهینه برق در برای یاری رساندن به شبکه توصیه کرد.

اجرای آبخیزداری در ۴ حوزه شهرستان بروجرد

در راستای جلوگیری از تخریب خاک و هدایت سیلاب‌های ناشی از بارندگی‌ها چهار حوزه آبخیزداری در بروجرد اجرا می‌شود. مدیرکل منابع طبیعی و آبخیزداری لرستان در مراسم آغاز عملیات اجرایی بند سنگنی ملای روستای جلالی گفت: در حال حاضر چهار حوزه آبخیزداری در شهرستان بروجرد با حجم یک میلیون مترمکعب آب اجرا می‌شود. شهیرزاد نجفی افزود: عملیات اجرایی بندسنگنی ملای در ارمنی و روستایی مجالی بالامنطقه سراب بنفشه با اعتبار اول ۷ میلیارد تومان آغاز شده که برای تکمیل این پروژه ۲۰ میلیارد تومان اعتبار نیاز است. وی با بیان اینکه مهم‌ترین مشکلات پروژه‌های آبخیزداری لرستان اعتبارات است، خاطر نشان کرد: در برنامه هفتم توسعه ۲۵ همت برای پروژه‌های آبخیزداری در کل کشور در نظر گرفته شده که هزار و ۴۰۰ میلیارد تومان سهم لرستان است. این مسئول با بیان اینکه یکی از ملمی‌ترین، سریع‌ترین و کم‌هزینه‌ترین کارهای ذخیره آب زیرزمینی و سفره‌های زیرزمینی کارهای آبخیزداری است، افزود: هرند خاکی تا شعاع پنج کیلومتری می‌تواند آب زیرزمینی را ذخیره کند که علاوه بر حفظ خاک برای کشاورزان و مصل فیلل استفاده و باعث افزایش امید به زندگی در روستاها شده‌است.

پذیرش دانش آموزان با نیازهای ویژه در ۲۷ مدرسه زنجان

دانش آموزان با نیازهای ویژه در ۲۷ مدرسه زنجان پذیرش می‌شوند رئیس اداره آموزش و پرورش استثنایی زنجان گفت: دانش آموزان با نیازهای ویژه در قالب هفت گروه مولیولیت مختلف در مقاطع ابتدایی و متوسطه در ۲۷ مدرسه سطح استان پذیرش می‌شوند. فاطمه باغبانی افزود: این دانش‌آموزان از خدمات آموزشی، توانبخشی و حمایتی بهره‌مند می‌شوند و علاوه بر آموزش در حوزه‌های تربیت بدنی، امور فرهنگی، پرورش و برگزاری جشنواره‌های آموزشی نیز مشارکت فعال دارند. وی تصریح کرد: این دانش‌آموزان در سطح کشور در زمینه‌های مختلف موفق هستند که نشان‌دهنده تلاش‌های انجام گرفته برای اجرای عدالت آموزشی و پوشش تحصیلی کامل برای دانش‌آموزان با نیازهای ویژه است. این مسئول با بیان اینکه هزینه‌های آموزشی این خدماتی رایگان در زمینه‌های اضافی خانواده‌ها محسوب می‌شود، در کنار هزینه‌های معمول، فشار زیادی بر آنها وارد می‌کند، یادآور شد: در نتیجه، برخی خانواده‌ها ترجیح می‌دهند فرزند معلول خود را از تحصیل محروم کنند.

خدمات تخصصی به هزار و ۷۰۰ زوج ناباور در استان مرکزی

۷۰ درصد تعرفه دولتی از سوی بیمه سلامت پرداخت می‌شود. تجاتی در ارتباط با اجرای بیمه سلامت برای مادران و کودکان افزود: مادران باردار تا پایان دوران شیردگی و کودکان تا پنج سالگی تحت پوشش بیمه سلامت قرار می‌گیرند. وی در ادامه با اشاره به وضعیت افراد تحت پوشش این بیمه تصریح کرد: در حال حاضر ۴۵ درصد جمعیت استان، معادل ۶۲۳ هزار نفر زیر چتر حمایتی بیمه سلامت قرار دارند که ۳۰۲ رایگان دریافت می‌کنند. مدیرکل بیمه سلامت استان مرکزی اعلام کرد: همچنین ۱۹۹ هزار نفر تحت پوشش بیمه ایرانیان قرار دارند که ۸۰ درصدشان در پنج دهک اول درآمدی هستند و خدمات رایگان دریافت می‌کنند. تجاتی با اشاره به فعالیت ۵۵ پزشک طرف قرارداد مستقیم در استان که عمده آنها در شهر آراک هستند، افزود: خدمات بیمه سلامت در تمامی مراکز از طریق کلینیک‌های تخصصی اجتماعی و بیمارستان خاص تنها یکبار برای ارائه ال مدارک باید مراجعه حضوری داشته باشند.

افتتاح و آغاز عملیات اجرایی ۱۳۱ پروژه کبودر آهنگ

به گفته فرماندار شهرستان کبودر آهنگ ۱۳۱ پروژه عمرانی این شهرستان طی هفته دولت افتتاح یا ساخت آنها آغاز می‌شود. فرماندار شهرستان کبودر آهنگ استان همدان در جلسه هماهنگی برنامه‌های هفته دولت گفت: هم‌زمان با هفته دولت در شهرستان کبودر آهنگ ۱۳۱ پروژه‌متخلف عمرانی با اعتباری افزون‌بر ۸۲۵ میلیارد تومان افتتاح و کلنگ‌زنی خواهد شد. سیدابو موسوی منور افزود: از این تعداد پروژه‌شش پروژه جزء پروژه‌های قابل کلنگ‌زنی و ۱۲۵ پروژه جزء پروژه‌های قابل افتتاح خواهد بود. وی با اشاره به وحدت و هم‌دلی ایجاد شده در کشور تحت رویکرد و سیاست‌های دولت چهاردهم خاطر نشان کرد: با هدایت‌های الهه جامعه‌وفاق و همدلی خوبی در بین مسئولان شهرستان کبودر آهنگ با هدف اعتلای شهرستان صورت گرفته که این موضوع در بین تمامی مسئولان مشترک بوده و فضل خوبی را برای خدمت به مردم ایلام کرده است. موسوی منور گفت: امسال باید برنامه‌های کیفیتی بهتر و متفاوتی در این سال‌های گذشته اجرا شود. این اقدامات در راستای تسهیل دستوردهای نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران و دولت، فضای امید و بهیشتگی بیشتری در جامعه ایجاد شود.

بهره‌برداری از سد گلورد و نیروگاه برق در نکا

فرماندار نکا از افتتاح و آغاز عملیات اجرایی ۵۲ پروژه عمرانی و خدماتی در شهرستان همزمان با هفته دولت خبر داد و گفت: این طرح‌ها با اعتباری بیش از ۲۹ هزار میلیارد تومان اجرایی می‌شود. شهیرستان همزمان با هفته دولت خبر داد و گفت: این طرح‌ها با اعتباری بیش از ۲۹ هزار میلیارد تومان اجرایی می‌شود. فرماندار نکا با اشاره به فرارسیدن هفته دولت گفت: افتتاح و آغاز عملیات اجرایی ۵۲ پروژه عمرانی و خدماتی با هدف ارتقای سطح خدمات عمومی، محرومیت‌زدایی و توسعه زیرساخت‌های شهرستان در دستور کار قرار گرفته‌است. وی افزود: از مجموع طرح‌های پیش‌بینی‌شده، ۲۸ پروژه در حوزه روستایی و ۲۴ پروژه در بخش شهری قرار دارد که می‌تواند در بهبود شاخص‌های توسعه‌ای و افزایش کیفیت زندگی مردم نقش آفرینی کند. فرماندار نکا با بیان اینکه توسعه شهرستان در هفته دولت سرعت خواهد گرفت، در پروژه‌های حوزه برق اشاره کرد و گفت: واحد نخست نیروگاه سیکل ترکیبی با ظرفیت تولید ۱۸۲ مگاوات اعتبار ۱۷۵ میلیارد تومان به بهره‌برداری رسیده که علاوه بر تأمین پایدار انرژی برق، زیرساخت مهمی برای رشد صنعتی و ایجاد فرصت‌های شغلی در منطقه محسوب می‌شود. وی با اشاره به هدف‌گذاری مردم در باره توزیع برق نیروگاه نکا تصریح کرد: با توجه به پدیده‌های زیست‌محیطی ناشی از سوخت مازوت، سهم شهرستان نکا از ظرفیت این نیروگاه باید نسبت به سایر مناطق متمایز باشد. داودی در ادامه از بهره‌برداری ساختمان سد گلورد به همراه یل زرفروشی و چاه‌های دسترسی خبر داد و گفت: این پروژه با اعتباری بالغ بر هزار و ۳۶۰ میلیارد تومان در هفته دولت افتتاح خواهد شد. وی افزود: هم‌زمان با این ایام، ۱۰۴ واحد مسکونی طرح نهضت ملی مسکن با اعتبار ۱۲۸ میلیارد تومان تحویل متقاضیان می‌شود. همچنین مجتمع آبرسانی شهادی هزار جریب اریج - شیت با ۵۱ میلیارد تومان اعتبار آماده بهره‌برداری است که آب شرب ۱۳ روستا را تأمین خواهد کرد. فرماندار نکا توسعه زیرساخت‌های ورزشی را از دیگر اولویت‌ها دانست و گفت: سرانه ورزشی شهرستان ۱۸/۹ متر مربع است و برای تکمیل استاندارد نکا نیازمند ۳۰ میلیارد تومان اعتبار هستیم. در همین راستا سالن ورزشی روستای میانگله ۷/۵ میلیارد تومان هزینه در هفته دولت افتتاح می‌شود. نماینده عالی دولت در شهرستان با تأکید بر عدالت آموزشی خاطر نشان کرد: نکا همچنان دارای هشت مدرسه کانکسی، ۲۴ مدرسه دوپشت و ۳۰ مدرسه ناهین است که شرایط نامناسبی برای تحصیل دانش‌آموزان ایجاد می‌کند. در همین راستا، مدرسه ابتدایی شهید خقیقی در روستای گل خلیل با ۳ میلیارد تومان اعتبار به بهره‌برداری می‌رسد تا گامی در جهت توسعه فضای آموزشی و ارتقای کیفیت تحصیل برداشته شود.

گذری پر استان‌ها

■ **همدان**: مدیر صنایع تبدیلی و غذایی سازمان جهاد کشاورزی استان همدان با بیان اینکه ۲۴۱ واحد صنایع تبدیلی در استان با پیشرفت فیزیکی بیش از ۳۰ درصد در حال احداث است، گفت: بهره‌برداری از این واحدها یک میلیون و ۲۷۴ هزار تن انواع محصولات تولید و یک میلیون و ۹۳۴ هزار تن محصولات خام کشاورزی جذب می‌شود.

حسن محمدی با بیان اینکه این تعداد واحد صنایع تبدیلی زمینه اشتغال حدود هزار نفر را به صورت مستقیم فراهم می‌کند، افزود: بهره‌برداری از این واحدهای صنایع تبدیلی نیاز به تسهیلات بانکی دارد که در چند سال اخیر نفع از تسهیلات بانکی قابل توجه نبوده‌است.

■ **مازندران**: سرپرست معاونت هماهنگی امور اقتصادی استانداری مازندران گفت: در دولت چهاردهم به ۳۵۲ طرح با اعتبار ۶۲۰ میلیارد است. ۱۲۰ میلیون تومان تسهیلات از سوی بانک‌های استان پرداخت شده است.

محمد ابراهیم تویلابی افزود: تاکنون ۱۴ جلسه کمیته استانی و ۷۶ جلسه کمیته فنی و پیگیری پرداخت تسهیلات در استان برگزار و طرح‌های منتخب برای دریافت تسهیلات به بانک‌های عامل معرفی شدند. ■ **گلستان**: معاون توسعه مدیریت و منابع اداره کل راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای گلستان گفت: در حال حاضر ۱۱ مجتمع خدماتی رفاهی و دو باب نمازخانه بین راهی در مسیرهای پر تردد آماده ارائه خدمات به زائران و مسافران هستند.

■ **مرجان‌زاده**: یادها با تأکید بر ضرورت ایجاد شرایط مناسب برای استراحت و رفاه مسافران افزود: نظارت‌های مستمر بر عملکرد مجتمع‌های بین‌راهی و امکانات ارائه‌شده، برای ارتقای کیفیت خدمات در دستور کار قرار دارد. ■ **کرمان**: مجری طرح پست توزیع برق در زهکولت شهرستان جازموریان گفت: سرانجام پس از هفت ماه تلاش بی‌وقفه عوامل اجرایی در منطقه شهرستان جازموریان، با شرایط آب و هوایی بسیار گرم و محدودیت امکانات، فاز اول پست که از طرح‌های حیاتی و جزء ۱۴ مگا پروژه صنعت برق است، با ظرفیت ۵۰ مگاوات امیر بارگیری و برقرار شد. حسین صادقی‌نژاد افزود: بخش اول شامل یک دستگاه ترانس ۵۰ مگاوات امیر، پنج فیدر خروجی ۲۰ کیلووات و یک فیدر خط ۲۲ کیلووات است که جمعاً با هزینه ۳۶۵ میلیارد تومان به اتمام رسید و در هفته دولت رسماً افتتاح می‌شود.

وی ادامه داد: یاد برقرار شدن این ترانس موجبات تأمین بار مورد نیاز منطقه جازموریان در جنوب استان کرمان، بهبود ولتاژ و کاهش تلفات و پایداری شبکه فراهم آمده‌است.

■ **سیستان و بلوچستان**: نایب‌رئیس شورای اسلامی شهرستان چابهار و عضو هیات‌بخش پلان از پیشرفت ۷۵ درصدی پروژه احداث بیمارستان پلان خبر داد و تکمیل به‌موقع آن را منوط به همکاری جدی مسئولان دانست. محمد شریف یادا خاطر نشان کرد: مردم پلان چشم‌انتظار بهره‌برداری از این پروژه هستند و امیدواریم با پیگیری مسئولان محلی و ملی، بیمارستان پلان در کوتاه‌ترین زمان ممکن به ثمر برسد و به‌عنوان گامی مهم در مسیر ارتقای خدمات درمانی منطقه مورد استفاده قرار گیرد. ■ **فارس**: شهردار شیراز با بیان اینکه شهرداری شیراز یک نهاد برنامه‌محور است، گفت: بر اساس برنامه راهبردی و عملیاتی تدوین‌شده در سال جاری، ۱۷۵ طرح شاخص در حوزه‌های زیربنایی، خدمات‌رسانی، سلامت، محیط زیست، فرهنگی و ورزشی اجرا خواهد شد. این پروژه‌ها با هماهنگی مدیران ارشد شهرداری و تصویب شورا تعیین شده است. محمدحسین اسدی یادآور شد: در این دوره ۳۸ پروژه جدید تعریف شده که بخش زیادی از آنها به اتمام رسیده‌است.

■ **خراسان شمالی**: معاون مسکن و ساختمان اداره کل راه و شهرسازی خراسان شمالی از پیشرفت مستمر طرح نهضت ملی مسکن در استان خبر داد و گفت: از مجموع ۵۲۰ هزار و ۵۲۰ متقاضی ثبت‌نامی در سامانه، ۵۷ هزار و ۴۳۳ نفر پس از بالایش نهایی واحد شرایط شناخته شده‌اند. علی فخرانی افزود: برای ۲۰ هزار و ۹۵۲ نفر از متقاضیان واجد شرایط افتتاح حساب بانکی انجام شده و ۱۱ هزار و ۷۷۱ نفر آورده اولیه خود را واریز کرده‌اند. تاکنون ۱۰ هزار و ۹۰۴ نفر به پروژه‌های مشخص تخصیص یافته‌اند که شامل ۷ هزار و ۸۰۴ واحد انبوه‌ساز و ۳ هزار و ۱۰۰ واحد گروه ساخت است.

دومراز سالانه ۱۷میلیارد دلار می‌سوزاند

۱۷میلیارد دلار رقم کمی نیست. این حجم سنگین ارز سالانه فقط صرفِ دومراز می‌شود؛ هزینه‌ای که از معطلی کشتی‌ها در بندر کشورمان ناشی و مستقیماً به حساب شرکت‌های کشتیرانی خارجی واریز می‌شود، بدون آنکه کوچک‌ترین اثر توسعه‌ای در اقتصاد ملی باقی بگذارد. در حالی که چنین رقمی می‌تواند در زیرساخت‌های کشور، از بازسازی شبکه ریلی و جاده‌ای گرفته تا سرمایه‌گذاری در صنایع مادر یا حتی تأمین پایدار کالاهای اساسی مردم نقش آفرینی کند. اما در واقعیت، این منابع در چرخه‌ای معیوب از تأخیر، ناکارآمدی و دیوان‌سالاری هدر می‌رود و چیزی جز فشار مضاعف بر سفره مردم به جای نمی‌گذارد.

دومراز در تعریف فنی به معنای جریمه‌ای است که مالک کشتی به دلیل توقف بیش از زمان توافق‌شده دریافت می‌کند. در تجارت جهانی، این هزینه زمانی مطرح می‌شود که روند بارگیری یا تخلیه کالا به موقع انجام نشود. در بسیاری از کشورها، با مدیریت هوشمند و زیرساخت‌های پیشرفته، دومراز به حداقل رسیده یا اصلاً حذف شده است. اما در کشورمان این جریمه به یک رقم نجومی تبدیل شده است، چنان‌که می‌توان گفت یکی از بزرگ‌ترین منابع خروج ارز از کشورمان همین دومراز است.

اگر بخواهیم عمق مسئله را دقیق‌تر درک کنیم باید مقیاس عدد را در ذهن بازسازی کنیم. ۱۷میلیارد دلار تقریباً معادل چندین برابر بودجه عمرانی سالانه دولت است. این رقم از ارزش سالانه واردات کل دارو و تجهیزات پزشکی کشور بیشتر است. حتی اگر تنها نیمی از این پول در داخل کشور نوقای می‌ماند، امکان نوسازی کامل بندرگاه‌های اصلی، خرید تجهیزات مدرن تخلیه و بارگیری، افزایش ظرفیت انبارها و توسعه خطوط ریلی متصل به بندر فراهم می‌شد. به بیان روشن‌تر، پولی که امروز بابت دومراز می‌پردازیم، اگر در زیرساخت‌ها سرمایه‌گذاری می‌شد، همان دومراز فردا را از بین می‌برد.

اما چرا وضعیت به اینجا رسیده است؟ بررسی‌ها نشان می‌دهد، مجموعه‌ای از عوامل

ساختاری، مدیریتی و بین‌المللی دست به دست هم داده‌اند. نخستین عامل، کمبود

زیرساخت‌های بندری است. بسیاری از بندر ایران همچنان با تجهیزات قدیمی و

ناکارآمد می‌کنند. کرین‌های فرسوده، اسکله‌های محدود و انبارهای کوچک باعث

می‌شود، روند تخلیه و بارگیری به کندی انجام شود. کشتی‌هایی که در دیگر بندار دنیا

ظرف چند ساعت یا حداکثر یک روز بار خود را تخلیه می‌کنند، در ایران گاه روزها و حتی

هفته‌ها معطل می‌مانند.

عامل دوم، ساختار پیچیده و زمان‌بر دیوان‌سالاری است. فرآیند ترخیص کالا در

کشورمان، میان چندین نهاد تقسیم شده است؛ گمرک، سازمان استاندارد، وزارت

پهداشت، قرنطینه و بانک مرکزی هر کدام مقررات خاص خود را دارند. هماهنگی میان

این دستگاه‌ها دشوار و زمان‌بر است. کافی است یک مدرک ناقص باشد یا یک مجوز دیر

صادر شود تا کشتی برای چندین روز اضافی پشت اسکله متوقف بماند. این زمان اضافی

دقیقاً همان چیزی است که در قالب دومراز به هزینه‌های کشور اضافه می‌شود.

سومین عامل به شرایط تجریم‌ها بازمی‌گردد. انتقال پول به شرکت‌های کشتیرانی و

تسویه حساب‌های مالی در شرایط عادی ممکن است تنها چند ساعت طول بکشد، اما در

کشورمان به دلیل محدودیت بانکی و بین‌المللی، این فرآیند روزها یا هفته‌ها زمان

می‌برد. در این فاصله کشتی ناچار است در لنگر گاه بماند و مالک آن حق قانونی دارد بابت

هر روز توقف جریمه دریافت کند. به این ترتیب، محدودیت‌ها نه تنها تجارت خارجی را

پرهزینه کرده‌اند بلکه به طور مستقیم بر افزایش دومراز نیز تأثیر گذاشته‌اند.

چهارمین عامل، تمرکز بر چند واردات در چند بندر خاص است. بندر امام خمینی (ره)

سه‌م عمده‌ای در واردات کالاهای اساسی کشور دارد. این تمرکز موجب شده فشار

بی‌سابقه‌ای بر زیرساخت‌های محدود بندر وارد شود. وقتی چندین کشتی حامل کندم

یا ذرت هم‌زمان به این بندر می‌رسند، عملاً امکان تخلیه سریع وجود ندارد. صف‌های

طولانی کشتی‌ها در لنگر گاه تشکیل می‌شود و هر ساعت این تأخیر معادل میلیون‌ها

دلار دومراز است.

در کنار اینها ضعف زنجیره حمل‌ونقل داخلی نیز عامل تعیین‌کننده‌ای است. وقتی

کالایی از کشتی تخلیه‌شده باید به سرعت به مقصد نهایی منتقل شود، اما کمبود

کامیون، مشکلات سوخت، ضعف شبکه ریلی و محدودیت انبار باعث می‌شود کالاها

در بندار انباشته شوند. وقتی انبارها پر شد، عملیات تخلیه کند می‌شود و کشتی‌های بیش

از پیش معطل می‌مانند. این حلقه معیوب بار دیگر دومراز را تشدید می‌کند.

پيامدهای اقتصادی دومراز به مراتب فراتر از خروج ارز است. نخستین اثر مستقیم آن

افزایش هزینه تمام‌شده کالاهاست. واردکننده‌ای که مجبور است جریمه‌های سنگین

دومراز بپردازد، این هزینه را روی قیمت کالاها می‌کشد. به همین دلیل بخشی از تورم

در کالاهای اساسی مانند گندم، ذرت و روغن، ناشی از همین دومراز است. دومین اثر

کاهش توان رقابتی صنایع داخلی است. بسیاری از کارخانه‌های ایرانی مواد اولیه خود

را از طریق واردات تأمین می‌کنند. وقتی این مواد اولیه با هزینه دومراز گران‌تر می‌شود،

قیمت محصول نهایی نیز بالا می‌رود و توان رقابتی تولیدکننده ایرانی در بازارهای جهانی

ضعیف می‌شود.

از زوایای دیگر، دومراز بی‌اعتمادی شرکای تجاری خارجی را نیز افزایش می‌دهد. خطوط

کشتیرانی وقتی با تأخیرهای مداوم در بندر کشورمان مواجه می‌شوند، نرخ‌های بالاتری

مطالبه می‌کنند یا حتی تمایل‌شان برای همکاری کاهش می‌یابد. در نتیجه، ایران با نادیده

محدودتری از شرکای حمل‌ونقل کار می‌کند و هزینه‌ها بیش از پیش بالا می‌رود.

راهکارها در سطح جهانی شناخته شده‌اند و نمونه‌های موفق در کشورهای مختلف

وجود دارد. سنسگاپور با دیجیتال‌سازی کامل فرآیند گمرکی توانسته میانگین زمان

ترخیص را به کمتر از دو روز برساند. تر کبپ با ایجاد چندین بندر مدرن و توزیع متوازن

کالامیان انبهار از تمرکز واردات در یک نقطه جلوگیری کرده است. چین با ترکیب بندر

عظیم و شبکه ریلی پرسرعت، چرخه ورود کالا به بازار داخلی را به حداقل زمان ممکن

رسانده است. مقایسه با این کشورها نشان می‌دهد، کاهش دومراز نه رویایی دوردست

بلکه دستاوردی کاملاً عملی است.

در ایران ما نیز راهکارها روشن‌اند. نخست، سرمایه‌گذاری در نوسازی تجهیزات بندری

ضروری است. بدون کرین‌های مدرن، اسکله‌های جدید و انبارهای بزرگ، سرعت تخلیه

و بارگیری افزایش نمی‌یابد. سوم، باید آرا بندنهای اداری دیجیتال شود. ایجاد یک سامانه

یکپارچه میان گمرک، بانک مرکزی و سایر دستگاه‌ها می‌تواند، زمان صدور مجوزها را

به‌شدت کاهش دهد. سوم، تمرکز واردات باید شکسته شود. توسعه بندر چابهار، شهید

رجایی و امیرآباد می‌تواند بار از دوش بندر امام خمینی(ره) بردارد. چهارم، حمل‌ونقل

ریلی باید تقویت شود. اتصال مستقیم اسکله‌ها به خطوط ریلی و افزایش سهم ریل در

حمل کالا به کاهش تراکم کامیون‌ها و سرعت خروج بار کمک می‌کند.

همچنین اصلاح قراردادهای حمل‌ونقل اهمیت بالایی دارد. در بسیاری از قراردادهای

می‌توان بندهای مرتبط با زمان تخلیه و بارگیری را بازنگری کرد تا در شرایط خاص

انعطاف بیشتری وجود داشته باشد. نهادی واحد برای مدیریت کل زنجیره لجستیک

نیز می‌تواند بسیاری از مشکلات ناشی از تعدد دستگاه‌ها را برطرف کند. در نهایت، اراده

سیاسی و تصمیم‌گیری کلان شرط لازم برای اجرای این راهکارهاست. بدون حمایت

دولت و هماهنگی دستگاه‌های مختلف، هیچ اصلاحی پایدار نخواهد بود.

حال اگر کشورمان موفق شود تنها نیمی از دومراز سالانه را کاهش دهد، به معنای

آزاد شدن بیش از ۵/۱میلیارد دلار منابع ارزی خواهد بود. این رقم می‌تواند به سرعت

به توسعه زیرساخت‌های حمل‌ونقل اختصاص یابد یا حتی در تثبیت قیمت کالاهای

اساسی نقش ایفا کند. به بیان دیگر، کاهش دومراز نه یک اصلاح جزئی بلکه فرصتی

برای تغییر مسیر اقتصاد ملی است.

نهایتاً دومراز فقط یک جریمه تجاری نیست، بلکه نشانه‌ای ناکارآمدی ساختاری است.

این هزینه پنهان هر سال منابع عظیمی را می‌بلعد و در نهایت به صورت گرانی و تورم

بر دوش مردم می‌نشیند. عدد ۱۷میلیارد دلار باید به‌عنوان یک زنگ خطر جدی تلقی

شود؛ هشداری که نشان می‌دهد زمان بازاندیشی در کل ساختار لجستیک و تجارت

کشورمان فرا رسیده است. کاهش دومراز می‌تواند به معنای آزادسازی منابع، افزایش

رقابت‌پذیری اقتصاد و بهبود معیشت مردم باشد. آنچه نیاز است نه کشف راه‌حل‌های

جدید بلکه اجرای راهکارهایی است که سال‌هاست بر همگان روشن است. مسئله

اینجاست که هر سال تأخیر، میلیاردها دلار سرمایه ملی دود می‌شود و فرصت‌های

توسعه از دست می‌رود.

وزارت اقتصاد برای تک‌نرخی شدن ارز خیز برداشته است

آغاز پایان ارز چندنرخی

وزارت اقتصاد با اجرای سیاست نرخ ارز شناور مدیریت‌شده تلاش دارد بازار ارز را تثبیت و نوسانات شدید را متوقف کند

و اقتصاد را به مسیر قابل پیش‌بینی بازگرداند

رضا دهشیری اوجان

در داخل و بازارهای خارجی، قاچاق و فشارهای تورمی را افزایش می‌دهد و قدرت خرید مردم را کاهش می‌دهد. در چنین شرایطی، تثبیت نرخ ارز و حرکت به سمت یک نرخ واحد، می‌تواند امنیت روانی بازار و اعتماد عمومی را افزایش دهد.

اما تک‌نرخی شدن ارز به تنهایی کافی نیست. مدیریت هوشمندانه آن باید با ابزارهای حمایتی مکمل همراه شود تا اثرات تورمی بر خانوار کاهش یابد. یکی از این ابزارها، کالا برگ‌های جدی و قابل توجه برای خانوارهاست. تجربه نشان داده است، مبلغ‌های کوچک، مانند ۲۰۰ یا ۳۰۰ هزار تومان، اثر چندانی در کاهش فشار تورمی ندارند و نیاز است که حداقل رقم‌هایی معادل ۵۰۰ هزار تا یک

میلیون تومان برای هر نفر در نظر گرفته شود. این اقدام، به ویژه در شرایط دشوار اقتصادی، اثرات مثبت اقتصادی ملموسی دارد. به عنوان نمونه، پس از حذف ارز ترجیحی، شاهد رشد تولید برخی محصولات و کاهش قاچاق بودیم. این تجربه نشان می‌دهد، با طراحی دقیق سیاست‌های مکمل، امکان مدیریت نرخ ارز و حمایت از تولید داخلی وجود دارد.

یکی از نکات کلیدی در شرایط فعلی، طراحی سیستم انتقال حمایت فشار قرار گیرد و حتی پس از تثبیت داخلی را تقویت می‌کنند که نتیجه آن کاهش فشار تورمی و حفظ قدرت خرید خانوارهاست.

از سوی دیگر، حذف ارز ترجیحی نرخ ارز شناور مدیریت‌شده، به عنوان ستون اصلی این سیاست، امکان انعطاف در برابر شوک‌های خارجی را فراهم

می‌کند اما در عمل باعث افزایش انگیزه تولیدکنندگان برای ورود به تولید بیشتر شده و اثرات مثبت اقتصادی ملموسی

دارد. به عنوان نمونه، پس از حذف ارز ترجیحی، شاهد رشد تولید برخی محصولات و کاهش قاچاق بودیم. این تجربه نشان می‌دهد، با طراحی دقیق سیاست‌های مکمل، امکان مدیریت نرخ ارز و حمایت از تولید داخلی وجود دارد. یکی از نکات کلیدی در شرایط فعلی، طراحی سیستم انتقال حمایت فشار قرار گیرد و حتی پس از تثبیت داخلی را تقویت می‌کنند که نتیجه آن کاهش فشار تورمی و حفظ قدرت خرید خانوارهاست.

نرخ ارز شناور مدیریت‌شده، به عنوان ستون اصلی این سیاست، امکان انعطاف در برابر شوک‌های خارجی را فراهم

خداحافظی با پاکت‌های سفید!

یکی از مهم‌ترین قواعد جدید این است که هر گونه پرداخت به رسانه‌ها فقط باید بر اساس قرارداد رسمی و اریز به حساب بانکی آن رسانه انجام شود. معنای این قاعده ساده اما بنیادین، حذف پاکت‌های سفید و پرداخت باید با پدیده‌ای به نام «پاچینیز» یا همان رسانه‌های غیررسمی مواجه شد! احمد میدری در آن جلسه از روزنامه‌نگاران خواست پیشنهادهایی خود را بری برخورد با این پدیده ارائه دهند. حالا، پس از جمع‌آوری نظرات، وزارت کار ضوابط هفت‌گانه‌ای برای همکاری رسانه‌ها و شرکت‌های تبلیغاتی با نهادهای ایست به خود تدوین کرده و به مرحله اجرا گذاشته است.

در نگاه نخست، این بخشنامه شاید شبیه بسیاری از مقررات اداری باشد که در بدنه دولت تصویب و ابلاغ می‌شود. اما اهمیت آن زمانی آشکار می‌شود که بدانیم وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی یکی از پرپول‌ترین وزارت‌خانه‌های کشور است. دونهادهای نظیر این‌وزارتخانه - صندوق بازنشستگی کشوری و سازمان تأمین اجتماعی - مالک ده‌ها هلدینگ و صدها شرکت بزرگ در حوزه‌های نفت و گاز، فولاد، بانکداری، بیمه، دارو و حمل‌ونقل هستند. بودجه رسانه‌ای و تبلیغاتی چنین مجموعه‌هایی به‌طور طبیعی سرسام‌آور است و در فقدان ضابطه مشخص، زمینه‌ای برای هدر رفت منابع و حتی فساد فراهم می‌کند. به همین دلیل، قاعده‌مند کردن رابطه میان این شرکت‌ها و رسانه‌ها فقط یک موضوع از تباطلی نیست، یک مسئله اقتصادی جدی است.

در سال‌های گذشته، بخش قابل توجهی از هزینه‌های تبلیغاتی در شرکت‌های بزرگ دولتی و شبه‌دولتی صرف پرداخت‌های غیررسمی شده است؛ پرداخت‌هایی که بیشتر برای خرید سکوت برخی رسانه‌ها یا جلب رضایت افراد خاص به کار می‌رفته تا تری تبلیغ واقعی کالا و خدمات. کافی است نگاهی به بودجه‌های روابط عمومی شرکت‌های هلدینگ‌های زیرمجموعه صندوق‌های بازنشستگی بیندازیم تا ببینیم چه مبالغ هنگفتی صرف قراردادهای بی‌بشواته یا پرداخت‌های نقدی به افراد و کانال‌های بی‌نام و نشان شده است. بخشنامه جدید تلاش می‌کند این چرخه را متوقف کند.

یکی از مهم‌ترین قواعد جدید این است که هر گونه پرداخت به رسانه‌ها فقط باید بر اساس قرارداد رسمی و اریز به حساب بانکی آن رسانه انجام شود. معنای این قاعده ساده اما بنیادین، حذف پاکت‌های سفید و پرداخت باید با پدیده‌ای به نام «پاچینیز» یا همان رسانه‌های غیررسمی مواجه شد! احمد میدری در آن جلسه از روزنامه‌نگاران خواست پیشنهادهایی خود را بری برخورد با این پدیده ارائه دهند. حالا، پس از جمع‌آوری نظرات، وزارت کار ضوابط هفت‌گانه‌ای برای همکاری رسانه‌ها و شرکت‌های تبلیغاتی با نهادهای ایست به خود تدوین کرده و به مرحله اجرا گذاشته است.

در نگاه نخست، این بخشنامه شاید شبیه بسیاری از مقررات اداری باشد که در بدنه دولت تصویب و ابلاغ می‌شود. اما اهمیت آن زمانی آشکار می‌شود که بدانیم وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی یکی از پرپول‌ترین وزارت‌خانه‌های کشور است. دونهادهای نظیر این‌وزارتخانه - صندوق بازنشستگی کشوری و سازمان تأمین اجتماعی - مالک ده‌ها هلدینگ و صدها شرکت بزرگ در حوزه‌های نفت و گاز، فولاد، بانکداری، بیمه، دارو و حمل‌ونقل هستند. بودجه رسانه‌ای و تبلیغاتی چنین مجموعه‌هایی به‌طور طبیعی سرسام‌آور است و در فقدان ضابطه مشخص، زمینه‌ای برای هدر رفت منابع و حتی فساد فراهم می‌کند. به همین دلیل، قاعده‌مند کردن رابطه میان این شرکت‌ها و رسانه‌ها فقط یک موضوع از تباطلی نیست، یک مسئله اقتصادی جدی است.

در سال‌های گذشته، بخش قابل توجهی از هزینه‌های تبلیغاتی در شرکت‌های بزرگ دولتی و شبه‌دولتی صرف پرداخت‌های غیررسمی شده است؛ پرداخت‌هایی که بیشتر برای خرید سکوت برخی رسانه‌ها یا جلب رضایت افراد خاص به کار می‌رفته تا برای تبلیغ واقعی کالا و خدمات. کافی است نگاهی به بودجه‌های روابط عمومی شرکت‌های هلدینگ‌های زیرمجموعه صندوق‌های بازنشستگی بیندازیم تا ببینیم چه مبالغ هنگفتی صرف قراردادهای بی‌بشواته یا پرداخت‌های نقدی به افراد و کانال‌های بی‌نام و نشان شده است. بخشنامه جدید تلاش می‌کند این چرخه را متوقف کند.

یکی دیگر از نقاط بحث‌برانگیز بخشنامه، ممنوعیت پرداخت به افراد حقیقی یا همان «انسان‌رسانه‌ها»ست. در ادبیات امروز به این افراد همان اینفلوئنسرها یا خبرنگارانی گفته می‌شود که جدا از رسانه رسمی‌شان، به‌طور شخصی خدمات تبلیغاتی ارائه می‌کنند. منع کامل همکاری با آنها

مالی منجر شود. راه‌حل، همانطور که گفته شد، نه ممنوعیت مطلق بلکه ضمانت‌مند کردن همکاری با فضای مجازی است.

این تجربه در عین حال می‌تواند، الگویی برای سایر وزارت‌خانه‌ها باشد. هزینه‌های رسانه‌ای در بخش‌های دیگر دولت هم وضعی مشابه دارد؛ بی‌شابطه، رانتی و غیرشفاف. اگر وزارت کار بتواند اجرای این بخشنامه را جدی بگیرد، احتمالاً سایر نهادها نیز ناچار خواهند شد در مسیر مشابهی گام بردارند.

در جمع‌بندی باید گفت ضوابط هفت‌گانه وزارت کار یک گام مهم به سوی شفافیت مالی و انضباط در هزینه‌های رسانه‌ای است. این ضوابط می‌تواند برای صندوق‌های بازنشستگی که منابع آنها آمات میلیون‌ها بازنشسته و بیمه‌پرداز است، اهمیت حیاتی دارد. منابعی که باید صرف رفاه کارگران و بازنشستگان شود، نباید در مسیر پرداخت‌های غیررسمی و بی‌بهر هدر برود.

با این حال، همانطور که در هر اصلاح ساختاری دیگری دیده‌ایم، متن قانون کافی نیست. اجرای این ضوابط مستلزم نظارت سختگیرانه و طراحی سیاست‌های مکمل شرط موفقیت است. وزارت کار اگر می‌خواهد در عمل به اهداف شفافیت و کارایی برسد، باید سازوکارهایی برای تعامل قانونمند با رسانه‌های نوین، گزارش دهی عمومی به مردم و مجازات تخلفات نیز در نظر بگیرد. تنها در این صورت است که بخشنامه از یک متن اداری به ابزاری واقعی برای اصلاح اقتصاد رسانه تبدیل خواهد شد.

در نهایت، اهمیت ماجرا از آنجاست که بحث فقط درباره تبلیغات و رسانه نیست. هر ریل هزینه‌ای که از جیب صندوق‌های بازنشستگی خارج می‌شود، در واقع متعلق به بازنشسته‌ای است که سال‌ها کار کرده و بیمه پرداخته است. اگر این منابع در مسیر درست خرج شوند، می‌توانند به بهبود خدمات و افزایش رفاه منجر شوند. اما اگر در پاکت‌های سفید نازشایی به‌جا می‌ماند، از این منظر، پاکت جدید وزارت کار نه یک موضوع حاشیه‌ای، بلکه بخشی از سیاست کلان‌اقتصادی برای حفظ سرمایه‌های ملی است.

تاریخ‌سازی پسر مصری در این باشگاه

رکورد خاص صلاح

کمتر کسی تصورش را می‌کرد پسر بچه‌های که در روستای کوچک نغریق در استان غربیه مصر دنبال توپ می‌دوید، قرار است به یکی از بزرگ‌ترین نام‌های تاریخ فوتبال دنیا تبدیل شود. پسرک لاغراندامی که همیشه در حال دویدن دنبال توپ و فوتبال بازی کردن در کوچه‌های باریک بود. بی‌شک بسیاری او را زمانی که تمام وقتش را صرف توپ و فوتبال می‌کرد سرزنش می‌کردند، اما مغری السعدانی، نخستین مربی او خوب می‌دانست این کودک لاغراندام، سیه‌چرده چه استعدادی دارد. شوت‌های او همان زمان هم نسبت به هم‌سن و سالانش چشمگیر و قدرتمند بود و این پسر بچه خیلی زود خودش را ثابت کرد، به طوری که فقط ۱۴ سال داشت که به باشگاه پیمانکاران عرب پیوست، آن‌هم در شرایطی که باید روزانه با وسایل حمل‌ونقل مختلف از روستای بسیون به طنطا و سپس قاهره سفر می‌کرد. کاری که اصلاً آسان نبود، اما نه برای محمد صلاحی که اهداف و آرزوهای بزرگی را در سرم می‌پروراند و بی‌تردید پشت سر گذاشتن آن سال‌های سخت و دشوار بود که او را به نخستین بازیکن تاریخ تبدیل کرد که توانست سه بار برنده جایزه مرد سال لیگ برتر انگلیس شود. رکوردی خاص که نشان از توانایی‌های او حتی در این سن و سال دارد.

صلاح سال گذشته فصلی رؤیایی را با لیورپول در لیگ برتر انگلیس تجربه کرد. این فوق‌ستاره مصری بی‌تردید با ۲۹ گل و ۱۸ پاس گل، نقش پررنگی در قهرمانی لیورپول در لیگ برتر انگلیس داشت، اما مهم‌تر از قهرمانی با لیورپول، کسب جایزه بهترین مرد سال انگلیس برای سومین مرتبه بود. البته الکساندر ایساک، بازیکن جدایی‌خواه نیوکاسل و برنوسو فرناندز، رقابت تنگاتنگی برای کسب این جایزه با هافبک لیورپول داشتند، اما در نهایت این صلاح بود که برای سومین مرتبه جایزه بهترین مرد سال انگلیس را به خود اختصاص داد. جایزه‌ای خاص که صلاح پیش از این‌در فصل‌های ۲۰۱۸-۲۰۱۷ و ۲۰۲۱-۲۰۲۲ موفق به کسب آن شده بود. او حالا نخستین بازیکن در تاریخ فوتبال انگلیس است که توانسته سه بار این جایزه بزرگ را به دست آورد. اما گلزنی در نخستین بازی این فصل لیورپول نشان داد صلاح همچنان شرایط و فرصت دست‌یابی به این جایزه و بجا گذاشتن رکوردی دست‌نیافتنی از خود را دارد.

هت‌تریک صلاح در کسب این جایزه، حتی خود او را هم احساساتی کرد: «احساس باور نکردنی است. می‌خواهم از همه کسانی که به من رأی دادند، تشکر کنم. انجام چنین کاری در ۳۳سالگی فوق‌العاده است. یادم می‌آید ۱۰ سال پیش در جلسی موفق نبودم، وقتی چابلی می‌روی و نمی‌توانی موفق شوی، همیشه در ذهنت می‌ماند. به خودم نگاه می‌کنم، پسری از مصر که به بالاترین سطح رسید و تاریخ‌ساز شد. فصل فوق‌العاده‌ای داشتم و من هم بهترین ضلصم و شاید بهترین دوران حرفه‌ای فوتبالم را در این باشگاه پسر شت گذاشتم.»

فوتبال اروپا

ششم رضوان

شب رؤیایی ژاپی در برنابئو

شروع موفقیت رئال

رئال که فصل گذشته توانست از عنوان قهرمانی خود دفاع کند و آن را دودستی تقدیم کاتالان‌ها کند، فصل جدید را با برتری آغاز کرد تا زاپی، سرمربی کپکشتانی‌ها بازگشت به برنابئو به عنوان سرمربی را تجربه‌ای خاص و تکرار نشدنی بخواند.

هرچند که برخی برتری رئال را زیر سؤال برده و بر این باورند که خطای گرفته شده روی امپایه که توسط این مهاجم فرانسوی به تنها گل بازی تبدیل شد تا کپکشتانی‌ها برنده بازی باشند، پنهانی نبوده است،اما برای زاپی تنها چیزی که اهمیت دارد نتیجه بازی است و سه امتیازی که از نخستین دیدار این فصل به دست آمده است: «کنکته‌های مثبتی وجود داشت، مخصوصاً نتیجه ما فقط دو هفته پیش فصل داشتمیم و مقابل زمین بازی کردیم که آماده‌سازی طولانی‌تری داشت. کمی‌دهایی در تیم دیدیم، اما این برد به من ثابت می‌دهد تا ادامه بدبهم. هرچند اوساسونو خیلی عقب نباشه بود و همین باعث شد طراوت و جسارت در بازی ما کمتر شود، اما باید ریسک بیشتری می‌کردیم، ولی این برای ما یک درس است، چراکه قطعاً در ادامه فصل با چنین مسابقاتی روبه‌رو می‌شویم، اما تجربه حضور روی نیمکت رئال، آن‌هم در برنابئو یک لحظه تاریخی، خیلی خاص و فراموش نشدنی است. بازگشت به اینجا به عنوان مربی واقعا زیباست و امیدوارم مشابه این برد را در طول فصل باها و بارها در برنابئو جشن بگیریم.»
اما بازی با اوساسونو در برنابئو تنها برای ژاپی لحظات خاص خلق نکرد و فرانکو ماستاننوو، استعداد ۱۸ ساله ژاپنیتی هم که برای نخستین بار با پیراهن سفید رئال مادرید به میدان رفت، لحظات به یادماندنی و خاطر‌انگیزی را شاهد بود. بی‌شک او تصور چنین استقبالی را نداشت، اما دقیقه ۶۸ که به جای ابراهیم وارد زمین شد، یک ورزشگاه نام او را فریاد زدند: فرانکو، فرانکو، فرانکو. این بازیکن همزمان با تولد ۱۸ سالگی‌اش بود که رسماً به رئال معرفی شد تا سرانجام به رؤیایش دست یابد: «این رؤیایی بود که همیشه داشتم و بر این دهم تمام وجودم را برای این پیراهن بگذارم.»

بر خلاف ژاپی و شاکردانش که شمی فوق‌العاده را در برنابئو پشت سر گذاشتند، السیویلسی و یارانش در اوساسونو‌نه از نتیجه‌راضی بودند و نه از داوری قاضی میدان. نخستین میهمان این فصل کپکشتانی‌ها بر این باور بود که نخست امپایه پای بازیکن اوساسونو را زده و با همین باور پنهانی گرفته‌شده به سود میزبان به تکلیف بازی و نتیجه را روشن کرد
از زیر سؤال بردند: «در جریان مسابقه تصور می‌کردم پنهانی درست است، اما بعد که صحنه را دیدم، متوجه شدم اول امپایه پای بازیکن ما را زده، به همین دلیل هم پنهانی درست نبود.»

پنج‌شنبه ۳۰ مرداد ۱۴۰۴ | ۲۷ صفر ۱۴۴۷

سرویس ورزشی ۶۰۴۰۸۵۲۳۲

پایان هفته اول لیگ برتر؛ استقلال انتقام گرفت، فولاد بیابیه داد

شروع حاشیه‌به‌جای فوتبال

دیداری که چنگی به دل نمی‌زد از تراکتور در تبریز با انتقام بگیرد، استقلال با این پیروزی تا حدود زیادی حاشیه‌های اطراف خود را جمع کرد و حالا با اطمینان خاطر بیشتری خود را آماده بازی هفته دوم در تهران می‌کند. خیبر، پیکان، چادرملو و گل‌گهر هم چنین شرایطی دارند و موفق شدند لیگ را با پیروزی آغاز کنند، هرچند که هنوز راه درازی در پیش است.

در جمع مدعیان پرسپولیس وضعیت اشتغهای دارد. نتیجه مساوی در خانه و موضوع ثبت قرارداد بازیکنان باعث شد سرخ‌ها نتوانند شروع مناسبی داشته باشند. سپاهان هم سبا وجود سروصدای زیاد در انزلی متوقف شد تا حالا بازی هفته دوم دو تیم مقابل هم یک فینال زود هنگام تلقی شود. دیداری که هیچ‌کدام از دو تیم حق اشتباه در آن را ندارند. در این بین تراکتور ظاهراً سرسبز از فتح سوپرچام هنوز در رؤیایس می‌برد، به‌گونه‌ای که حتی اعتراض اسکوکچی را هم به همراه داشت. سرمربی کروات تبریزی‌ها بعد از شکست نیش مقابل استقلال گفت: «ما نتوانستیم توان واقعی خود را نشان دهیم، کیفیت زیادی داریم، ولی همچنان درگیر قهرمانی گذشته بودیم، باید بنیادهای فر سرع‌تر از این شرایط عبور کنیم، اگر این شکست باعث شود قهرمانی‌های گذشته را فراموش کنیم، مفید خواهد بود. از آخرین باخت تیم که مقابل پرسپولیس بود، ماه‌ها گذشته است. این موضوع باید بسادآوری می‌شد. قول می‌دهم تراکتور دوباره به جایگاه واقعی خود بازگردد، اما

تاکید می‌کنم برای قضاوت زود است.»

تاکید می‌کنم برای قضاوت زود است.
اما اوج اعتراض به مسائل داوری را در بازی چادرملو و فولاد در ورزشگاه تختی تهران شاهد بودیم که اولین بیابیه اعتراضی لیگ بیست‌وپنجم را هم به دنبال داشت هرچند از جمله اخراج بازیکن فولاد در دقیقه ۴۳، اعلام ضربه پنالتی در دقیقه‌یاتی و اخذ تصمیمات نصفه و نیمه‌ای نسبت به داوری‌ها شنیده می‌شد، اما فولادی‌ها بعد از باخت به چادرملو به شدت نسبت به قضاوت موعود بنیادی‌فسر اعتراض کردند. یحیی گل‌محمدی سرمربی فولاد گفت: «برخی اتفاقات همیشه به ضرر فولاد است و باید خیلی خوب آنالیز شود، چون ما نمی‌نیستیم که مدعی قهرمانی باشیم دلیل نمی‌شود اتفاقات به ضرر ما باشد. نیمه اول اخراجی که باعث شد ۱۰ نفره شویم؛ دفاع حریف سرش را روی پای فوروارد ما آورد و باید خطا به نفع ما می‌شد، اما بازیکن ما اخراج شد. از یک داوری بی‌المللی انتظار

با وجود این کار به اینجا ختم نشد و بعد از حرف‌های محمد محمدی، مدیر عامل فولاد

بازی‌های آسیایی جوانان – بحرین ۲۰۲۵

امیدواری بوکس و ورزش‌های رایانه‌ای به مدال آوری

برونده دور دوم نشست تخصصی با فدراسیون‌ها و انجمن‌های اعرامی به سومین دوره بازی‌های آسیایی جوانان بحرین ۲۰۲۵ روز گذشته با برگزاری نشست هماهنگی با فدراسیون بوکس، سه‌گانه، گلف و

انجمن ورزش‌های الکترونیکی بسته شد. نخستین نشست هماهنگی روز گذشته با رئیس و سرپرست دبیری فدراسیون بوکس برگزار شد. در این نشست، شرایط ورزشکاران و مسائل مربوط به اعزام آنها بررسی شد. شجاع، رئیس مرکز نظارت بر تیم‌های ملی نیز به مسائل فنی رشته‌های اعزامی به این دوره از بازی‌ها پرداخت. مهم‌ترین نکته این جلسه، وعده مدال آوری بود که توسط رئیس فدراسیون بوکس داده شد. حسینی ضمن اشاره به اهمیت حمایت‌های کمیته ملی المپیک عنوان داشت ورزشکاران این رشته قطعاً روی سکو خواهند رفت. «در نشست که با علی‌نژاد داشتیم، درخصوص شانس‌های مدال صحبت کردیم. قول می‌دهم در این مسابقات قدرتمندتر از قبل ظاهر شویم. تیم بوکس ایران ۲۸ مهرماه به بحرین اعزام می‌شود و به همین دلیل تیم‌ملی جوانان ایران آسیایی جوانان بحرین هستیم.»

دومین نشست روز گذشته با رئیس و دبیر انجمن ورزش‌های الکترونیکی بود. شاورانی، رئیس این انجمن که قرار است به عنوان سرپرست تیم ورزش‌های الکترونیکی ایران راهی بحرین شود، ضمن اشاره به اینکه برای نخستین بار است که در این رشته مسابقاتی در این رده‌سنی برگزار می‌شود، تأکید کرد ما یکی از قدرت‌های آسیا هستیم و می‌توانیم مدال بگیریم.

حمید عزیزی رئیس فدراسیون گلف نیز به همراه جمشیدی دبیر این فدراسیون برای انجام هماهنگی‌های لازم درخصوص اعزام ورزشکاران این رشته مقابل علی‌نژاد دبیر کل کمیته ملی المپیک نشست. نهایی شدن نمرات اعزامی، تکمیل فرم‌های دوپینگ برای ورزشکاران و کادر فنی، هتل محل اقامت و تاریخ رفت و برگشت، حضور در تست‌های مرکز سنجش، استفاده از روانشناس و مشاوره تغذیه، رضایتمانه، بررسی محل اقامت و محل مسابقات تیم‌های ورزشی، تست دوپینگ، لزوم توجه به مسائل مربوط به خروجی نمرات اعزامی، مدیریت مطلوب تیم‌ها از سوی سرپرستان در جریان برگزاری بازی‌ها، توجه به شرایط سنی ورزشکاران و جلوگیری از آسیب‌دیدگی‌های احتمالی از جمله مواردی بود که در نشست با رئیس فدراسیون گلف مورد بررسی قرار گرفت. آخرین نشست چهارشنبه با فدراسیون ورزش‌های سه‌گانه انجام شد. محمدکاظم حججی رئیس فدراسیون به همراه یثربی سرمربی تیم ملی در این نشست حاضر شده بود.

تاکید می‌کنم برای قضاوت زود است.
اما اوج اعتراض به مسائل داوری را در بازی چادرملو و فولاد در ورزشگاه تختی تهران شاهد بودیم که اولین بیابیه اعتراضی لیگ بیست‌وپنجم را هم به دنبال داشت هرچند از جمله اخراج بازیکن فولاد در دقیقه ۴۳، اعلام ضربه پنالتی در دقیقه‌یاتی و اخذ تصمیمات نصفه و نیمه‌ای نسبت به داوری‌ها شنیده می‌شد، اما فولادی‌ها بعد از باخت به چادرملو به شدت نسبت به قضاوت موعود بنیادی‌فسر اعتراض کردند. یحیی گل‌محمدی سرمربی فولاد گفت: «برخی اتفاقات همیشه به ضرر فولاد است و باید خیلی خوب آنالیز شود، چون ما نمی‌نیستیم که مدعی قهرمانی باشیم دلیل نمی‌شود اتفاقات به ضرر ما باشد. نیمه اول اخراجی که باعث شد ۱۰ نفره شویم؛ دفاع حریف سرش را روی پای فوروارد ما آورد و باید خطا به نفع ما می‌شد، اما بازیکن ما اخراج شد. از یک داوری بی‌المللی انتظار

با وجود این کار به اینجا ختم نشد و بعد از حرف‌های محمد محمدی، مدیر عامل فولاد

روزنامه جوان | شماره ۲۳۸۳

شیوانوروزی

حمایت از پارالمپیک‌ها شعار یا واقعیت!

وزیر ورزش و جوانان حرف‌های امیدوارکننده‌ای در خصوص ورزش پارالمپیک زده و باز هم بر حمایت هرچه بیشتر از این حوزه صحبت کرده است، اما وعده‌های روی زمین‌مانده، قول‌های عملی نشده و شعارهای تکراری از گذشته تاکنون، باور این حرف‌های قشنگ را برای ورزشکاران و اهالی این حوزه سخت می‌کند. درخشش ورزشکاران جانباز و توان‌یاب بر کسی پوشیده نیست و آنها بارها با مدال‌هایشان کام ورزش و مردم ایران را شیرین کرده‌اند. در بازی‌های پارآسیایی و پارالمپیک افتخارات زیادی به ارمان آمده و نکته اینجاست که اغلب این افتخارات با سختی‌های فراوان و تحمل تبعیض‌ها، بی‌مهری‌ها و کمیودهای بسیار به دست آمده می‌آید. پای دردل مدال‌آوران رشته‌های پارالمپیک که بشنید، تازه می‌فهمید دلشان چقدر پر است و مشکلات موجود و بی‌توجهی‌ها تا چه اندازه باعث دل شکستگی آنها شده است. این مشکلات یک شبه ایجاد نشده و قاعدتاً یک شبه هم رفع نخواهد شد، ولی اینکه مسئولان بارها شعار حل مشکلات و حمایت از پارالمپیک‌ها را داده‌اند، ولی تغییرات محسوس نبوده، جای بحث دارد.

نشست هیئت اجرایی کمیته‌ملی پارالمپیک با حضور احمد دنیامالی بر گزار شد. وزیر در این جلسه به نکات مهمی اشاره کرد که متأسفانه خیلی توجهی به آن نمی‌شود: «طلای پارالمپیک با طلای المپیک هیچ فرقی نمی‌کند و مردم نتایج ورزشکاران پارالمپیک را دنبال می‌کنند. باید کاری کنیم که مردم و دولت‌ها بیشتر به ورزش پارا توجه کنند، ورزشکاران پارالمپیک رنج زیادی می‌کشند که به مدال برسند. باید این تلاش‌ها دیده شود. نتایج ادوار مختلف ورزشکاران پارالمپیک بسیار درخشان است و باید درباره آنها صحبت شود. یکی از نکات مهم که باید به آن توجه داشته باشیم، این است که از داشته‌هایمان در استان‌ها به خوبی نگهداری کنیم. یکی از برنامه‌های خوب وزارت ورزش برای ورزش پارا این است که ۲۰ درصد از توزیع بودجه استان‌ها به ورزش پارالمپیک اختصاص پیدا کند. دولت به ورزش نگاه ویژه‌ای دارد و ما نیز تلاش می‌کنیم منابع لازم را برای توسعه ورزش سه‌ویژه ورزش‌های پارالمپیک ایجاد کنیم. نگاه وزارت ورزش به ورزش پارالمپیک یک نگاه متعالی است تا منطبق با افتخارآفرینی‌های مجدد شود.»

اصل ماجرا این است که از حرف تا عمل فاصله زیاد و گوش ورزشی‌ها از این شعارهای حمایتی پر است. تا زمانی که این شعارها اجرایی نشوند نباید انتظار داشت اهالی ورزش و به‌ویژه فعالان حوزه ورزش جانبازان و توان‌یابان خیالشان بابت حل چالش‌های معیشتی و قهرمانی راحت شود. آقای وزیر درست می‌گوید، طلای پارالمپیک و المپیک فرق با همت ندارند، مردم از کسب هر طلای ورزشکاران کشورشان خوشحال می‌شوند و قدردان پارالمپیک‌ها و المپیک‌های وطن‌مان هستند. متأسفانه این مسئولان و مدیران هستند که در مواجهه با قهرمانان و رشته‌های مختلف در رفتار، گفتار و حمایت‌هایشان تبعیض قائل می‌شوند، هرگه مردم نتایج تیم‌های ملی و نمایندگان کشورشان در تورنمنت‌های بزرگ را دنبال می‌کنند و حتی ارزش مدال‌ها را از برخی مسئولان بیشتر می‌دانند. وزیر ورزش در حالی به نگهداری از داشته‌های ورزشی در استان‌ها صحبت کرده که بسیاری از مدال‌آوران پارالمپیک از بدرفتاری، بی‌مهری و نادیده گرفته شدن در استان‌های خود گلایه دارند. توخالی بودن بسیاری از وعده‌های مدیران استان‌ها بارها ثابت شده و مدال‌آوران برای ملاقات یک دقیقه‌ای با فلان مسئول استان خود پشت درهای بسته می‌مانند و برای استفاده از تجهیزات فرسوده و غیراستاندارد شهرهای خود باید به هزار و یک نفر رو بیندازند. توزیع ۲۰ درصد از بودجه استان‌ها به ورزش پارالمپیک ایده بسیار خوبی است؛ البته اگر اجرایی شود و در حد حرف باقی نماند، و هرگه اگر پای رشته‌ای مثل فوتبال در میان باشد، کمیود و بی‌توجهی‌ها نلارد و تزیین پول به این رشته‌ها زیندمان قانون و مسئول آن نیست. با وجود اینکه چند سال می‌شود که هسان‌سازی پاداش مدال‌آوران المپیک و پارالمپیک به مرحله اجرا درآمده، اما پارالمپیک‌ها منتظرند وعده دنیامالی در خصوص نگاه متعالی وزارت به این حوزه را به عین ببینند و تغییرات را احساس کنند.

قالب

ارومیه میزبان کشتی پهلوانی آسیا

ارومیه مهرماه امسال میزبان مسابقات ورزش‌های زورخانه‌ای و کشتی پهلوانی قهرمانی آسیاست. در این راستا، سرپرست فدراسیون ورزش‌های زورخانه‌ای و کشتی پهلوانی با رضا رحمانی، استاندار آذربایجان غربی دیدار داشت. محمودرضا امیاری در این نشست شرایط برگزاری این رقابت‌ها را با حضور ۲۰۰ ورزشکار از ۲۰ کشور آسیایی تشریح کرد. رحمانی نیز برگزاری این رقابت‌ها را یک فرصت خواند: «کارهای تولیدی و اقتصادی باید پیوسته فرهنگی و اجتماعی داشته باشد، چراکه در این صورت روح فرهنگی و اجتماعی لازم در این کارها مشاهده می‌شود.»

آغاز لیگ وزنه‌برداری با ۱۲ تیم

هفته اول لیگ وزنه‌برداری با حضور ۱۲ تیم برگزار می‌شود. استارت هفته‌اول رقابت‌ها سوم تا ششم به‌یورماه در دو بخش بزرگسالان و جوانان زده می‌شود. از بین ۱۲ تیم شرکت‌کننده، تیم‌های سپاهان، ذوب‌آهن، گل‌گهر، نیروی زمینی ارتش و رعد وایفند قسط در رده بزرگسالان و تیم‌های نفت و گاز مسجدسلیمان هم فقط در رده جوانان شرکت می‌کنند.

طلای جهان به یوسفی رسید

مهدی یوسفی با کسب مدال طلای وزن ۷۹کیلوگرم کشتی آزاد جوانان جهان در بلغارستان، تنها مدال آوری ایران در چهار وزن دوم این مسابقات بود. یوسفی در فینال مقابل ویلیام هنتکل از امریکا با نتیجه ۸ بر ۶ به برتری رسید و صاحب مدال طلا شد. بر خلاف یوسفی، عرشیا حدادی در ۵۷، علی‌اصغر تات در ۶۵ و توحید نوری در وزن ۹۲کیلوگرم با شکست مقابل رقیبانشان از کسب مدال بازماندند.

گزارش یک حامد خیبری

وزیر امور خارجه در یک موضع‌گیری کم‌سابقه، شاید هم بی‌سابقه گفته که در سیاست خارجی کشورها، مذاکره و دیپلماسی راه‌هایی کم‌هزینه‌تر و کم‌خطر تر هستند، اما گاهی اوقات، هزینه آنها از جنگ هم بیشتر می‌شود و بالعکس، «جنگ کردن، گاهی از مذاکراتی که منجر به تسلیم‌شود، کم‌هزینه‌تر است.» موضعی که در آن، ظنّین کلام‌سیاستمدارانی مانند جرج میل و کیسینجر، چشم‌انداز دیدگاه‌های کلاروزو وینس نظریه‌پرداز معروف جنگ و صلح و رویکرد رئالیست‌هایی مانند هانس مورگنتا و کنت والتز نمایان است، کسانتی که همگی صریح یا ضمنی معتقد بودند که امتیازدهی دیپلماتیک از موضع ضعف، می‌تواند به «صلحی پر هزینه‌تر از جنگ» منجر شود.

■ ■ ■

عباس عراقچی اغلب با دیپلماسی و به عنوان مرد دیپلماسی شناخته می‌شود، چهره‌ای که از اولین دوره مذاکرات هسته‌ای در تیم مذاکره‌کننده ایرانی حاضر بوده، در توافق سال ۲۰۱۵ (۱۳۹۴) معروف به برجام نقشی کلیدی ایفا کرده، در چند ماه اخیر کنایان با عنوان «قدرت مذاکره» به‌بازار فرستاده و حتی تا همین اواخر، یعنی بعداز جنگ ۱۲ روزه مبارزیم صهیونیستی و حمله امریکا به تأسیسات هسته‌های ایران، پروپاقرص از دیپلماسی حمایت می‌کند. عراقچی هنوز هم به قدرت مذاکره باور دارد و در گفت‌وگوی ۲۷دقیقه‌ای خود با اپرنا که متن آن دیروز روی تلکس خبرگزاری‌ها قرار گرفت، تأکید کرده که «مذاکره و دیپلماسی راه‌هایی کم‌هزینه‌تر و کم‌خطرتر هستند.» با این حال او و همین گفت‌وگو، «فداسد ذاتی» هردو (جنگ و دیپلماسی)، راز هر سؤال می‌برد: «هیچ‌یک از این دو ابزار (جنگ و دیپلماسی)، فداسد ذاتی ندارند و هیچ کدام نیز پلیدی ذاتی ندارند.» او در موضعی که بیش از همه موضع‌گیری‌های هفتده‌اخیر، نشان‌های تغییر «پارادایم» سیاست خارجی ایران در آن نمایان است، گفته است: «هم مذاکره و هم جنگ، هر دو ابزارهایی هستند که حکومت‌ها برای رسیدن به اهداف خود انتخاب می‌کنند. مذاکره و دیپلماسی راه‌هایی کم‌هزینه‌تر و کم‌خطرتر هستند، اما گاهی اوقات، هزینه آنها از جنگ هم بیشتر است. جنگ معمولاً راهی پرهزینه‌است، اما برخی مواقع مذاکراتی که منجر به تسلیم شود، کم‌هزینه‌تر است.» عراقچی ادامه می‌دهد: «بنابراین، هیچ‌یک از این دو ابزار، فداسد ذاتی ندارند و هیچ کدام نیز پلیدی ذاتی ندارند. همه‌چیز بستگی دارد به اینکه در چه شرایطی، کدام ابزار را به کار بگیرید. او نتیجه می‌گیرد: «در برخی موقعیت‌ها باید جنگید؛ اگر نتجید، به‌اصطلاح، باختاری و منافع کشور را نادیده گرفته‌اید. در برخی شرایط نیز نباید جنگید، چراکه در این صورت، هزینه‌های غیرضروری به کشور تحمیل می‌شود.» وزیر خارجه که در گفت‌وگوی خود یک بار دیگر تأکید می‌کند که «در بعضی مواقع باید مذاکره کرد و مشکلات کشور را از طریق مذاکره حل نمود»

ولی در موضعی که نشان‌دهنده شرایط حاکم بر سیاست خارجی ایران بعداز جنگ ۱۲ روزه با اسرائیل است به صراحت می‌گوید: «گاهی هم نباید مذاکره کرد، مخصوصاً زمانی که یک کشور بینجامد. زمانی که حاکمیت کشور تهدید شود و طرف مقابل بخواهد از طریق مذاکره به خواسته‌هایی برسد که از طریق جنگ نتوانسته به آنها دست یابد.»

■ **صحت از جنگ در ۱۰۰ کلمه اول گفت‌وگو**
جملات عراقچی درباره جنگ و دیپلماسی در همان ۱۰۰ کلمه اول گفت‌وگوی او بیان شده، جایی که خبرنگار از او درباره دیپلماتیک با کشورهای غربی، از جمله ایالات متحده امریکا سؤال کرده‌و او نیز در تشریح این رویکرد مجدداً در دیپلماسی باشاری می‌کند: «ما به‌دنبال افزایش تعاملات دیپلماتیک بودیم، به‌ویژه در منطقه و در محیط همسایگی. از تعامل دیپلماتیک با کشورهای غربی، این جمله ایالات متحده امریکا و مذاکره با امریکا در موضوع هسته‌ای نیز هرگز ابانکرده‌ایم. در این زمینه برنامه‌ریزی کرده و حتی اقدام هم کرده‌ایم.» او با این حال، در همان ابتدای گفت‌وگو لویجوا در حال نشان دادن واقعیت است که به‌رغم اصرار بر رویکرد دیپلماسی طی ۳۰۰ روز نخست دولت چهاردهم، پاسخی که ایران در یافت کرد، جنگ، بوده است: «همه شاهد بودند

گزارش ۲

صهیونیست‌ها برنامه اشغال غزه را در حالی تصویب کرده‌اند که نخست‌وزیر رژیم صهیونیستی هم در ادامه مواضع برخی اعضای کابینه‌اش، به آتش‌بس یا حماس نه گفت، اما در حالی است که بر او و رهبران آن می‌دهند، «این تصمیم نظامیان رژیم، انگیزه‌های برای ادامه جنگ و پیوسته به عملیات «ارابه‌های گدعون ۲» ندارند بلکه به‌زعم یک عضو کنتست، احتمال شکست این عملیات نیز بالااست.

■ ■ ■

با انتشار اخباری که از قرب‌الوقوع بودن آتش‌بس میان صهیونیست‌ها و غزه حکایت داشت و گزارش‌ها به موافقت طرفین اشاره می‌کرد، دیروز، سازمان را دیو و تلویزیون رژیم صهیونیستی به نقل از دفتر نخست‌وزیر در واکنش به پاسخ مثبت حماس به پیشنهاد مصر و قطر برای آتش‌بس در غزه، علناً از مخالفت شخص بنیامین نتانیاهو برده برداشت و اعلام کرد: «سیاست اسرائیل ثابت بوده و تغییری نکرده و خواهان آزادی تمامی ۵۱۰سور اسرائیلی طبق شروطی است که قبلاً اعلام شده‌است. اسرائیل در حال به زانو درآوردن کامل حماس است و هیچ اسیری را در غزه بر جای نخواهد گذاشت.» نتانیاهو همچنان تأکید دارد: «ما به پنج اصل برای پایان جنگ پایبندیم؛ خلع سلاح حماس و نوار غزه، بازگشت اسرا، کنترل امنیتی اسرائیل و حکومت مدنی جایگزین غیر از حماس و شکیلات خودگردان.» شبکه ۱۱ کان تلویزیون اسرائیل هم بر همین‌والی نخست‌وزیر با اعضای تندرو کابینه صحه گذاشت و اعلام کرد: «نتانیاهو قانع شده است که باید عملیات نظامی در شهر غزه آغاز شود حتی اگر به صورت نمادین باشد. از دیدگاه او، این گام ممکن است

که ما پنج دور مذاکره داشتیم که در نهایت، به جنگ منتهی شد.» و از همین جا است که وزیر خارجه در کلمه شماره ۹۰ مصاحبه تفصیلی خود، با گفتن اینکه «هن همین جا جمله‌ای را که بارها گفته‌ام، بار دیگر تکرار می‌کنم تا‌سوءتفاهمی پیش نیاید»، دیدگاه کمتر بیان شده (شاید هم بیان نشده) خود درباره جنگ و مذاکره در شرایط جاری ایران را بیان کرده است. عراقچی گفته که موضوع جنگ و مذاکره «مسائلی هستند که در مورد آنها باید به‌صورت موردی تصمیم‌گیری ملی ایران و مصالح عالیه مردم ایران تعیین‌کننده هستند که منافع هر دو قطع، چه کاری باید انجام شود. ما همان طور که در جنگ با جدیت، قوت، و اقتدار ایستادیم، جنگیدیم، مقاومت کردیم و نتایجش را هم دیدیم؛ اگر لازم باشد، در مذاکره نیز با همان قوت و اقتدار می‌ایستیم و تلاش می‌کنیم منافع کشور را تأمین کنیم. همان‌گونه که در جنگ مقاومت کردیم، در مذاکره نیز مقاومت کرده‌ایم.» او تلویحاً جنگ ۱۲ روزه را نتیجه مقاومت ایران در موضع دیپلماتیک خود دانسته و می‌گوید «وقتی طرف مقابل در مذاکره از تمحیل خواسته‌های خلاف منافع و امنیت ایران ناامید شد، به ابزار بعدی خود(جنگ) روی آورد.» او به‌نوع بیان رئیس‌جمهور در دیپلماسی اشاره می‌کند که گاه‌طی روزهای اخیر مورد انتقاد قرار گرفته‌است: «البته ادبیات ایشان، ادبیات خاص خودشان است و مردم نیز با همین ادبیات به ایشان رأی داده‌اند. ادبیاتی که از نظر من، از خلوص نیت و مردم‌پوئیشان ناشی می‌شود. ایشان با زبان خودشان صحبت می‌کنند و ما هم در وزارت امور خارجه با ادبیات خودمان صحبت می‌کنیم.» به گفته وزیر خارجه، اصل ماجرا اما «مرام ما در سیاست خارجی این است که از ابزار دیپلماسی در هر جا که لازم باشد استفاده کنیم و فرصت‌هایی را که دیپلماسی ایجاد می‌کند از دست ندهیم.» او می‌گوید: «باید نگاه‌هی صفر و صدی به مذاکره یا جنگ داشت؛ اینکه جنگ همیشه مقدس و مذاکره همیشه امری پلید است که نباید به سراغ آن رفت، نگاه نادردست و غیرواقع‌بینانه‌است.»

■ **دیپلماسی ۳ بار جلوی جنگ را گرفت**

عراقچی در پاسخ به این سؤال که آیا امروز پس از آن جنگ ۱۲ روزه وقتی به عقب نگاه می‌کنید فکر می‌کنید راهی اشتبختی که با دیپلماسی جلوی تجاوز نظامی رژیم صهیونیستی را بگیرید، گفته که «قبل از این جنگ ۱۲ روزه، حداقل سه بار دیگر هم تا آستانه جنگ پیش رفتیم.» وزیر خارجه توضیح داده که در همان مقطع، «در یک فاصله زمانی کوتاه تقریباً به همه کشورهای منطقه سفر کردیم. یک‌فهم جمعی در منطقه شکل گرفت که جنگ به نفع هیچ‌کس نیست و اگر جنگ در منطقه گسترش پیدا کند، می‌تواند خسارت‌های زیانباری برای همه کشورهای منطقه داشته باشد.» و تأکید می‌کند که همین دیپلماسی بود که «در مقاطع مختلف جلوی جنگ را گرفت، عقب انداخت و محدود کرد. حتی در جنگ ۱۲ روزه، به نظر من دیپلماسی موفق شد دامنه جنگ را محدودتر از آن چیزی که می‌توانست باشد، نگه دارد. این به خاطر کار دیپلماسی بود.» با همه اینها، او می‌گوید که این «فقط دیپلماسی نیست که می‌تواند جلوی جنگ را بگیرد. مجموعه قدرت‌های یک کشور است که به‌بازر مذاکره می‌کند. دیپلماسی، قدرت رزبان قدرت یک کشور است، نه خود قدرت آن کشور. قدرت وقتی ایجاد می‌شود که یک دیپلماسی موفق بتواند مؤلفه‌های قدرت کشور را به امنیت و منافع تبدیل کند.» او توضیح می‌دهد: «ذا وقتی علت وقوع یا عدم وقوع جنگ را بررسی می‌کنیم، باید مجموعه مؤلفه‌های قدرت کشور را در نظر بگیریم. حتی در آن دفعاتی که جنگ نشد و سیاست مافعل شد، در منطقه حرکت کرد، همه آن را فقط به دیپلماسی نسبت نمی‌دهم، بلکه توانمندی نیروهای مسلح ما برای واکنش‌های قوی بود، که مانع جنگ شد. در جنگ هم این توانمندی بود که باعث پایان جنگ شد. البته دیپلماسی مؤثر بود، اما واقعا توان واکنش قدرتمند جمهوری اسلامی بود که باعث ناامیدی دشمن از ادامه جنگ شد.» عراقچی توضیح می‌دهد: «بعد از ۱۲ روز دیدند ضربات وارد شده برایشان غیرقابل تحمل است و بنابراین آنها بودند که در خواست آتش‌بس دادند.» عراقچی

عراقچی می‌گوید هیچ کدام از جنگ یا سیاست فداسد ذاتی ندارند، باید با توجه به شرایط انتخاب شوند.

عراقچی در پاسخ به این سؤال که آیا امروز پس از آن جنگ ۱۲ روزه وقتی به عقب نگاه می‌کنید فکر می‌کنید راهی اشتبختی که با دیپلماسی جلوی تجاوز نظامی رژیم صهیونیستی را بگیرید، گفته که «قبل از این جنگ ۱۲ روزه، حداقل سه بار دیگر هم تا آستانه جنگ پیش رفتیم.» وزیر خارجه توضیح داده که در همان مقطع، «در یک فاصله زمانی کوتاه تقریباً به همه کشورهای منطقه سفر کردیم. یک‌فهم جمعی در منطقه شکل گرفت که جنگ به نفع هیچ‌کس نیست و اگر جنگ در منطقه گسترش پیدا کند، می‌تواند خسارت‌های زیانباری برای همه کشورهای منطقه داشته باشد.» و تأکید می‌کند که همین دیپلماسی بود که «در مقاطع مختلف جلوی جنگ را گرفت، عقب انداخت و محدود کرد. حتی در جنگ ۱۲ روزه، به نظر من دیپلماسی موفق شد دامنه جنگ را محدودتر از آن چیزی که می‌توانست باشد، نگه دارد. این به خاطر کار دیپلماسی بود.» با همه اینها، او می‌گوید که این «فقط دیپلماسی نیست که می‌تواند جلوی جنگ را بگیرد. مجموعه قدرت‌های یک کشور است که به‌بازر مذاکره می‌کند. دیپلماسی، قدرت رزبان قدرت یک کشور است، نه خود قدرت آن کشور. قدرت وقتی ایجاد می‌شود که یک دیپلماسی موفق بتواند مؤلفه‌های قدرت کشور را به امنیت و منافع تبدیل کند.» او توضیح می‌دهد: «ذا وقتی علت وقوع یا عدم وقوع جنگ را بررسی می‌کنیم، باید مجموعه مؤلفه‌های قدرت کشور را در نظر بگیریم. حتی در آن دفعاتی که جنگ نشد و سیاست مافعل شد، در منطقه حرکت کرد، همه آن را فقط به دیپلماسی نسبت نمی‌دهم، بلکه توانمندی نیروهای مسلح ما برای واکنش‌های قوی بود، که مانع جنگ شد. در جنگ هم این توانمندی بود که باعث پایان جنگ شد. البته دیپلماسی مؤثر بود، اما واقعا توان واکنش قدرتمند جمهوری اسلامی بود که باعث ناامیدی دشمن از ادامه جنگ شد.» عراقچی توضیح می‌دهد: «بعد از ۱۲ روز دیدند ضربات وارد شده برایشان غیرقابل تحمل است و بنابراین آنها بودند که در خواست آتش‌بس دادند.» عراقچی

عراقچی می‌گوید هیچ کدام از جنگ یا سیاست فداسد ذاتی ندارند، باید با توجه به شرایط انتخاب شوند.

عراقچی می‌گوید که گاهی نباید به سراغ آن رفت، نگاه نادردست و غیرواقع‌بینانه‌است.»

معتقد است که با وجود همه توانمندی نیروهای مسلح و ابزارهای دیپلماتیکی که ایران پیش از جنگ ۱۲ روزه به کار گرفت، شرایط به جایی رسید که جنگ اجتناب‌ناپذیر شده بود: «بعضی وقت‌ها جنگ اجتناب‌ناپذیر است، چه دیپلماسی باشد چه مجموعه عوامل دیگر. نهایتاً شرایط به گونه‌ای است که مجبور می‌شوید جنگید. مذاکراتی که انجام شد، امریکا اصرار داشت به خواسته‌ای برسد که از نظر ما غیر ممکن بود.» خبرنگار از وزیر خارجه می‌پرسد که آیا منظورش «فتی‌سازی صفر» است که او می‌گوید: «بله، ما در مقابل این خواسته مقاومت کردیم و وقتی ناامید شدند از تحقق این خواسته مذاکره، به سوی حمله نظامی رفتند.»

■ **آمدگی برای جنگ جلوی جنگ را می‌گیرد**
عراقچی گفته که «گاهی در میان مذاکرات با امریکا ما تلاش می‌کردیم آنها را به این نقطه برسانیم که تحقق خواسته عدم

پیرالمملک

سورس بین‌الملل ۶۰-۸۵۳۳

عراقچی: جنگ ممکن است از دیپلماسی کم‌هزینه‌تر باشد

مهرینه موسوی اپرنا

گزارش نزد یک

نزدیک شدن عراقچی به الگوی رئالیستی

محمد حواد ظریف زمانی گفته بود از مخالفان جدی تفکر رئالیستی است ولی حالا سلف او تحت تأثیر شرایط خاص ایران، اقبالی کم‌سابقه به این سنت نشان می‌دهد. دیدگاه‌هایی که عراقچی در گفت‌وگوی اخیر خود بیان کرده، شاید متفاوت از قبل به نظر برسد، ولی ریشه در سنت نظری رایج رئالیستی دارد که هم از زبان سیاستمداران و هم در بیان نظر به‌پرirdازان سیاست بین‌الملل بیان شده است:

عراقچی می‌گوید هیچ کدام از جنگ یا سیاست فداسد ذاتی ندارند، باید با توجه به شرایط انتخاب شوند.	کارل فون کلاوزو وینس (نظریه‌پرداز امنیتی) می‌گفت: جنگ و سیاست ابزارهای متفاوت یک هدفند. از این منظر، سیاست (و مذاکره) و جنگ دو بُعد یک پیوستارند. کلاوزو وینس معتقد بود گاهی مذاکره و امتیازدهی می‌تواند هزینه‌های حتی سنگین‌تر از یک جنگ کوتاه داشته باشد، چون به فرسایش بلندمدت و تضعیف قدرت ملی منجر می‌شود.
عراقچی گفته که مذاکره‌منعرج به تسلیم می‌تواند بدتر از جنگ باشد.	هانس مورگنتا معتقد بود که جنگ، یکی از ابزارهای دولت‌ها برای حفظ یا گسترش منافع ملی است و در عین حال تأکید می‌کرد که قدرت، معیار اصلی سیاست خارجی است و جنگ تنها زمانی توجیه‌پذیر است که از نظر منافع ملی ضروری باشد.
عراقچی گفته که مذاکره‌منعرج به تسلیم می‌تواند بدتر از جنگ باشد.	وینستون چرچیل، نخست‌وزیر دوره جنگ بریتانیا (در زمینه جنگ جهانی دوم)، مماشات با هیتر، صلحی پرهزینه‌تر از جنگ را به او رد دیپلماسی بدون قدرت، مثل اثر سبک بدون ساز است.
عراقچی می‌گوید که گاهی نباید مذاکره کرد، مخصوصاً زمانی که مذاکره ممکن است به تسلیم، خوری، یا زیر سؤال رفتن عزت یک کشور بینجامد. زمانی که حاکمیت کشور تهدید شود و طرف مقابل بخواهد از طریق مذاکره به خواسته‌هایی برسد که از طریق جنگ نتوانسته به آنها دست یابد.	هنری کیسینجر تأکید می‌کرد که اگر مذاکره موجب تضعیف بازدارندگی شود، هزینه‌های بلندمدت آن سنگین‌تر از جنگ خواهد بود. اگر طرف مقابل بداند که شما قدرت بازدارندگی ندارید، حتی بهترین مذاکره هم می‌تواند شکست بخورد. دستاوردهای دیپلماسی تنها از رزمندگن که هزینه فرست و توان بازدارندگی کشور حفظ شود.

سلاح هسته‌ای الزاماً با وجود غنی‌سازی تناقض ندارد.» در همین چارچوب به گفته او، برخی مواقع پیشنهادهایی مطرح می‌شد که «می‌توانست کارساز باشد، اما وقتی این پیشنهادات به واشینگتن می‌رفت، دوباره تصمیم‌شان عوض می‌شد. واضح بود که لایه قوی‌تری در واشینگتن بر آن‌ها تأثیرگذار است.» وزیر خارجه در پاسخ به این سؤال که برخی منتقدان می‌گویند که وزارت خارجه اختیار کلفی برای تصمیم‌گیری ندارد، لویجوا آن را طبیعی دانسته و می‌گوید: «تصمیمات نظام فراتر از وزارت امور خارجه گرفته می‌شود و وزارت امور خارجه مجری این تصمیمات است. در اجرائی این تصمیمات دست باز داریم و در زمان تصمیم‌گیری نیز می‌توانیم نظرات و تحلیل‌های خود را مطرح کنیم.»
به این هم به‌طور کامل امکان پذیر است. اما وقتی تصمیمی گرفته شود، دیگر مجری نمی‌تواند بگوید من دست باز می‌خواهم تا

روزنامه جوان | شماره ۲۳۸۲

۱۵ جوان

نگیرد، معنایش این نیست که احتیاط‌های لازم را انجام ندهیم.» عراقچی یک بار دیگر دیدگاه صفر و صد درباره مذاکره و جنگ را به نقد کشیده و می‌گوید: «بعضی‌ها در دیپلماسی و جنگ از این سوی بام می‌افتند، یعنی مذاکره را همیشه خوب می‌دانند وراحل همه چیز می‌دانند و جنگ را همیشه بد می‌دانند، باز تکرار می‌کنم، آنجایی که باید جنگی باید بجنگی و آنجا که نباید بجنگی نباید بجنگی. مذاکره هم همین‌طور است. الان این تصور که چون احتمال جنگ وجود دارد، پس باید برویم مذاکره کنیم، جوشش این است که مگر مذاکره نمی‌کردیم که جنگ شد؟ پس مذاکره لزوماً جلوی جنگ را نمی‌گیرد. ما از همه جهت باید آماده باشیم. چیزی که جلوی جنگ را می‌گیرد، آمادگی برای جنگ است. اگر دشمنان شما احساس کنند که آمادگی جنگیدن ندارند، جنگ را بر شما تحمیل خواهند کرد. آمادگی برای جنگ همچنین نباید منعرج به اضطراب برای جنگ، التهاب برای جنگ شود.» او ادامه می‌دهد: «ما برای مذاکره الان طرح داریم، ولی بدانیم که این معنایش این نیست که مذاکره جلوی جنگ را می‌تواند بگیرد. یک ماه، دو ماه از تجربه بسیار اخیرمان نگذشته‌است.»

■ **ممکن است از NPT هم خارج شویم**

عراقچی در بخشی از گفت‌وگوی خود به بمباران تأسیسات هسته‌های ایران اشاره کرده که به گفته او در آژانس «هیچ سابقه‌ای وجود ندارد که با تأسیسات بمباران شده چگونه باید برخورد شود.» و تأکید دارد که با توجه به این موضوع، «قانون مجلس الزاماتی دارد که دست ما را در برخی موارد بسته است.» وزیر خارجه معتقد است که «ما نمی‌توانیم همکاری را به ژاناس را به صورت کامل قطع کنیم. مثلاً حدود یک ماه یا یک ماه و نیم دیگر نوبت تعویض سوخت نیروگاه بوئشر است و این تعویض سوخت باید در حضور بازرسان آژانس صورت بگیرد.» او از همین جایی می‌زند به احتمال خروج ایران از آن بی‌تی و می‌گوید: «اگر روزی نظام تصمیم بگیرد از بی‌تی خارج شود، خوب این کار را انجام خواهد داد. در حالی که فعلاً تصمیم داریم در آن بی‌تی بمانیم، من این را به عنوان مثال می‌زنم و تصور نشود که این بحث وجود دارد یا ندارد، بلکه ممکن است در آینده به نقطه‌ای برسیم که این بحث مطرح شود.» او به مذاکره با اروپاییان اشاره کرده و گفته که اروپاییان برای مذاکره «حتی بیش از ما به‌دنبال این موضوع هستند. در جلساتی که با طرف‌های اروپایی داشتیم، تأکید آنها نیز بر همین موضوع بوده‌است که باید بینیم چه منبای می‌توانیم وارد مذاکره شویم.» او معتقد است که اگر اروپا با اسنپک استفاده کند «برای ما خسارت‌های سیاسی و راهبردی به‌دنبال خواهد داشت. اما این گونه نیست که پایان دیپلماسی یا پایان همه چیز باشد.» وزیر خارجه معتقد است که «فعال شدن اسنپک از نظر اقتصادی بیش از وضعیت موجود تأثیرگذار نخواهد بود.» او می‌گوید: «تأثیر اقتصادی آن بیش از وضعیت موجود خواهد بود. تحریمی بیش از آنچه اکنون وجود دارد، وضع نخواهد شد. چون من مشاهده می‌کنم که بسیاری از مردم با حتی برخی مسئولان تصور می‌کنند که اگر اسنپک فعال شود، تحریم‌ها بازمی‌گردد. سؤال من این است: کدام تحریم‌ها؟ تحریم‌های اقتصادی شورای امنیت در مقایسه با تحریم‌های یکجانبه فعلی امریکا به‌مراتب محدودتر هستند.» عراقچی توضیح داده است: «تأثیر اسنپک بیشتر روانی است تا واقعی. ما همین بحث را داشتیم؛ گفته شد که ممکن است برخی کشورها بگویند به‌دلیل فعال شدن اسنپک، دیگر نفت نمی‌خریم. پاسخ ما این است که فعلاً منافع‌های کشور ما امنیت هیچ ارتباطی با نفت ما یا بانک‌های ما و بسیاری از دیگر حوزه‌های تحریم ندارند. به همین دلیل بود که امریکا به سمت تحریم‌های گسترده‌تری مانند بازدارندگی کشید.» وزیر خارجه به از سرگیری تصمیم در امریکا تأکید کرد: «ما می‌توانیم به امریکا بگوییم: «مذاکره با امریکا باید در زمان خودش انجام شود. هر مذاکره‌ای یک زمان خاص دارد که به آن «بلوغ مذاکراتی» می‌گویند و باید به آن بلوغ برسد تا انجام شود. از نظر من، ما هنوز به آن نقطه بلوغ غیرممولی نیستیم که باید باشد، به جامعه ما به نظر من، امریکایی‌ها هنوز به نقطه‌ای نرسیده‌اند که وارد یک مذاکره برابر شوند.»

روسیه: غرب به اقدام تحریک‌آمیز اعزام نیرو و به اوکراین

پایان دهد

و انگلیس رهبری اعزام نیروها را بر عهده خواهند داشت. با این حال، امریکا خود را از این عمر که کنار کشیده و ترامپ گفته که نیروی زمینی به اوکراین اعزام نمی‌کند اما کمک‌های هوایی محتمل است. کمک هوایی می‌تواند به اشکال مختلف از جمله سامانه‌های پدافند موشکی یا جنگنده‌های مجری اجرائی منطقه پرواز ممنوع ارائه شود اما هنوز مشخص نیست که امریکا تحت هرگونه توافق صلح پیشنهادی چه نقشی ایفا خواهد کرد.

از آنجا که احتمال می‌رود بخشی از خاک اوکراین در مذاکرات صلح، وجه‌المصالحه قرار گیرد، غربی‌ها قصد دارند با استقرار نیروهای زمینی در اوکراین، حداقل یک چارچوب امنیتی عملی ایجاد کنند.

■ **هشدار مسکو**

این اقدام غربی‌ها در حالی است که مسکو همواره ایده اعزام نظامیان غربی به قدری اوکراین را رد کرده‌است و این بار هم نسبت به عواقب این اقدام هشدار داد. میخائیل اولیانوف، نماینده دائم روسیه در سازمان‌های بین‌المللی مستقر در وین، در «تلگرام» نوشت: «غرب به‌طور فعال در حال بحث و بررسی فرضیه استقرار نیروهای خارجی غیرقابل بحث است. وقت آن رسیده که به چنین بحث‌هایی تحریک‌آمیزی پایان داده شود.» اولیانوف خاطر نشان کرد: «کسانی که این ایده را ترویج می‌کنند، به نظر می‌رسد در تلاشند تلاش‌های دیپلماتیک را تضعیف کرده و دستیابی به توافق صلح را غیر ممکن سازند.»

آن گونه که از محتوای گزارش رسانه‌ها بر می‌آید فرانسه

هادی حجازی فر مجری «مسابقه بزرگ ۱۰۰» شد

هادی حجازی‌فر، بازیگر سینما و تلویزیون به زودی و برای اولین بار در قامت مجری با «مسابقه بزرگ ۱۰۰» به شبکه ۳ می‌آید. «مسابقه بزرگ ۱۰۰» به عنوان تازه‌ترین اثر شبکه ۳ سیما با اجرای هادی حجازی‌فر به زودی روی آنتن تلویزیون می‌رود.

هادی حجازی‌فر که بیشتر او را در قامت بازیگر سینما و تلویزیون می‌شناسیم و آخرین اثرش در مقام کارگردان و بازیگر سریال «عاشورا» بوده‌است، برای اولین بار اجرای یک مسابقه تلویزیونی را تجربه خواهد کرد. «مسابقه بزرگ ۱۰۰» با شعار «تسخیر یک رؤیای» یک چالش متفاوت از جنس اطلاعات عمومی و دانشنتی‌هاست که با حضور ۱۰۰ شرکت‌کننده و در دکوری متفاوت لحظات هیجان‌انگیزی را برای مخاطبان رقم می‌زند.

جایزه بهترین مستند کوتاه جشنواره لوکانیا برای فیلم «عاتقه»

فیلم مستند «عاتقه» اثر مسعود دهنوی جایزه بهترین مستند کوتاه بیست‌وششمین جشنواره فیلم لوکانیا ایتالیا را از آن خود کرد.

بیست و ششمین دوره جشنواره فیلم لوکانیا (LFF) ایتالیا در حالی به کار خود پایان داد که جایزه بهترین فیلم مستند کوتاه این جشنواره، به فیلم کوتاه «عاتقه» رسید. جشنواره فیلم لوکانیا (LFF) جشنواره مردم و مکان‌هاست، پروژه‌ای برای ترویج، گسترش و آموزش سینما که هدف آن ارتقای آگاهی و لذت از رسانه‌های دیداری- شنیداری در تمامی اشکال آن است. در طول ۲۵ سال فعالیت، LFF، رشد چشمگیری داشته و موفق به کسب جایگاه هنری و اجتماعی مهمی در صحنه بین‌المللی جشنواره‌های سینمایی شده است. در بیانیه هیئت داوران جشنواره آمده است: «این فیلم، مستندی مهم در موضوع بیماران‌های امروز اسرائیل بر غزه است. تصویری عمیقاً شجاع و تکان‌دهنده از مادری که برای جوانان مقاومت نان می‌پزد و بر شهیدای می‌گرید، در حالی که بی‌هراس زیر آهنگ انفجار بمب‌های خنند و لباس‌ها را در بالکن آویزان می‌کند.» مستند کوتاه «عاتقه» که محصول بنیاد فرهنگی روایت فست، است، پیش از این در چهلمین دوره جشنواره فیلم کوتاه تهران، هجدهمین جشنواره فیلم مستند «سینماحقیقت» و شانزدهمین جشنواره فیلم مهاجران اسلوانی حضور داشته‌است و جایزه بهترین فیلم بخش فرانس جشنواره ۱۰۰ را کسب کرده‌است.

امضای تفاهنامه همکاری‌های سینمایی ایران و بلاروس

در سفر رئیس‌جمهور به مینسک، تفاهنامه همکاری‌های سینمایی ایران و بلاروس بین رئیس‌اوند فریبرزاده و روسلان یوسیوویچ چرنتسکی به امضا رسید. در این تفاهنامه که در حضور مسعود پزشکیان رئیس‌جمهور ایران و الکساندر لوکاشنکو رئیس‌جمهور بلاروس به امضای رئیس سازمان سینمایی ایران و وزیر فرهنگ بلاروس رسید، طرف‌ها در هشت حوزه به شرح ذیل زیر با یکدیگر همکاری خواهند کرد: تبادل، نمایش و عرضه تجاری آثار سینمایی یکدیگر، دعوت متقابل به رویدادهای سینمایی (جشنواره‌ها) در هر دو کشور و فراهم آوردن امکانات لازم جهت تسهیل شرکت و حضور فیلمسازان و سینماگران، تسهیل ارتباط، تبادل و مشارکت نیروهای تخصصی در کشور در پروژه‌های سینمایی، تبادل دانش فنی و تخصصی و تبادل استاد و دانشجو در حوزه سینما، تولید فیلم‌های مشترک از جمله بلند، مستند، کوتاه و انیمیشن در زمینه‌های تاریخ مشترک، فرهنگ و اداب و رسوم دو کشور و تشویق به این کار، تسهیل در استفاده از لوکیشن‌ها و استودیوهای هر دو کشور برای تولیدات سینمایی، برگزاری هفته‌های فیلم مشترک و تأمین رعایت قانون کی‌رایت برای آثار سینمایی.

جوآن

روزنامه سیاسی، اجتماعی و فرهنگی‌صبح ایران

صاحب امتیاز: پیام‌آوران نشر روز
مدیر مسئول: محمدجواد اخوان
سردبیر: غلامرضا صادقیان
آدرس: تهران، خیابان بهیقی
کوچه شهیداکبر زحاجی (چهاردهم غربی)، پلاک ۱۲
سازمان آگهی‌ها: ۸۸۴۵۴۸۸
روابط‌عمومی: ۸۸۵۲۳۰۶۰- فکس: ۸۸۴۹۸۴۶۶
توزیع: مؤسسه نشرگستر امروز نوین ۸۸۷۳۰۹۴۲
چاپ: همشهری
Public@JavanOnline.ir

| روزنامه جوان | شماره ۲۲۴ | پنج‌شنبه ۳۰ مرداد ۱۴۰۴ | ۲۷ صفر ۱۴۴۷ | اذان ظهر: ۱۲:۰۷ | غروب آفتاب: ۱۸:۴۶ | اذان‌مغرب: ۱۹:۰۵ | شنبه‌شعر: ۲۲:۲۲ | اذان‌صبح‌فردا: ۰۳:۵۹ | طلوع آفتاب‌فردا: ۰۵:۲۹

در نشست خبری هفته بزرگداشت حکیم بوعلی سینا مطرح شد

عقلانیت سنیایی می‌تواند نجاتمان دهد

روزنامه جوان | شماره ۲۲۴ | پنج‌شنبه ۳۰ مرداد ۱۴۰۴ | ۲۷ صفر ۱۴۴۷ | اذان ظهر: ۱۲:۰۷ | غروب آفتاب: ۱۸:۴۶ | اذان‌مغرب: ۱۹:۰۵ | شنبه‌شعر: ۲۲:۲۲ | اذان‌صبح‌فردا: ۰۳:۵۹ | طلوع آفتاب‌فردا: ۰۵:۲۹

با نسل امروز به‌ویژه جوانان و نوجوانان، بسیار مؤثر تر خواهد بود. با توجه به محدودیت فرصت، همکاران م‌سا که در این جمع حضور دارند، همچنان با تلاش و همت خود ا‌ا ن برنامه‌ها را ادامه خواهند داد.

■ **عقلانیت سنیایی**

در ادامه، ان‌شاه‌الله رحمتی، رئیس بنیاد علمی، فرهنگی بوعلی سینا نیز در سخنانی گفت: اگر پرسیده شود که این بزرگداشت‌ابن‌سینا‌امروز‌به چه کار ما می‌آید، شاید ضروری باشد بگویم که ما با مسئله‌ای اساسی در سطح کلان فرهنگی مواجه هستیم. این مسئله سه مؤلفه اصلی دارد که شامل اخلاق، دین و معنویت است. جامعه‌ما امروز با این سه پرشتن اساسی روبه‌رو است که دین ما چگونه باید باشد، اخلاق ما چگونه باید تعریف شود و اخیراً نیز مفهومی جدید به آن افزوده شده که همان معنویت است.

وی افزود: بسیاری سعی می‌کنند طی معنویت را به‌عنوان جایگزینی برای دین مطرح‌کنند. در اینجا پرسش مهم این است که چرا‌ابن‌سینا اهمیت دارد؟ به نظر من، این‌سینا بزرگ‌ترین فیلسوف ماست که توانسته اخلاق و معنویت را به‌نحو منسجمی طراحی کند و به ما کمک کرده‌است از مدار عقلانیت خارج نشویم.

رحمتی بیان کرد: یکی از اسائیت‌ما‌خطرهای نقل می‌کرد که از دوستی پرسیدنداگر عقلانیت سنیایی وجود نمی‌داشت، چه اتفاقی می‌افتاد؟ او پاسخ داد: داعش همه‌جا را می‌گرفت. به‌نظرم این سخن بسیار عمیق است. زیرا نشان می‌دهد دین‌ورزی ما بدون این‌سینا به مسیر دیگری می‌رفت. هر گاه از عقلانیت سنیایی فاصله گرفته‌ایم، اخلاق و معنویت ما با چالش‌های جدی روبه‌رو شده‌است.

■ **عرفان عقلانی**

رحمتی ادامه داد: این‌سینا در عین حال که یک انسان معنوی و عارف است (چنان‌که مقامات‌العراقین را می‌نویسند)، اما عارف او تأثیر گذار بودند، امروز نیز کاربرد فراوان دارند. همچنین، توجه مستشرقین به اندیشه‌های او جایگاه ویژه‌ای در معرفی بین‌المللی او داشته‌است. جالب است که حتی برخی از آثار ابن‌سینا در حوزه‌های هنری نیز مورد توجه قرار گرفته‌اند. آثار نمایشی همچون‌سلامان و ایسال و استفاده از تمثیلات او، هنرمندان، کارگردانان و نویسندگان را به سمت بهره‌گیری از اندیشه‌های او سوق داده‌است. خوشبختانه با تدبیر و ترکیب وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی مبنی بر تشکیل شورای هنری برای معرفی مفاخر ملی، می‌توان از این ظرفیت‌ها در زمینه‌های نمایشی، سینما، مستند و حتی موسیقی بهره‌برداری کرد.

وی گفت: در این راستا، شورای علمی ما با حضور رئیس بنیاد فرهنگی این‌سینا تشکیل شده و جمعی از کارگردانان، نویسندگان و صاحب‌نظران هنری نیز برای مشورت دعوت خواهند شد. تجربه سال گذشته ما در معرفی حافظ از طریق یک برنامه نمایشی در شیراز نقطه عطفی بود که نشان داد این مسیر می‌تواند به معرفی مؤثرتر مفاخر ما بینجامد. مطمئمن که اگر شخصیت بزرگی همچون این‌سینا با ابزارهای هنری و قالب‌هایی مانند مجموعه‌های تلویزیونی و سینمایی معرفی شود، ارتباط و

امام صادق علیه‌السلام:

بسی نگاه که حسرتی طولانی به بار آورده است.

کافی: ج ۵، ص ۵۵۹، ج ۱۲

گفت‌وگوی «جوان» با تهیه‌کننده سریال «عملیات مهندسی»

تولید سریال‌های تاریخ معاصر

مشکل طراحی صحنه دارد

متأسفانه در ۳ دهه اخیر، نمادهای شهری کاملاً تغییر کرده و هیچ شهرکی برای نمایش تاریخ معاصر وجود ندارد

داد: بزرگ‌ترین مشکل ما برای ساخت سریال‌های تاریخ معاصر، طراحی صحنه و تأمین آکسسوار است. متأسفانه در دهه سه اخیر، نمادهای شهری کاملاً تغییر کرده‌است و هیچ شهرکی برای نمایش تاریخ معاصر یعنی دهه ۱۳۵۰ و ۱۳۶۰ و حتی ۱۳۷۰ وجود ندارد. برای هر کاری عملاً باید تمام اینها ساخته یا بازسازی کامل شود. برای تولید همه سریال‌های تاریخ معاصر این مشکل وجود دارد و قطعاً ما هم با آن درگیر بوده‌ایم.

وی ادامه داد: البته برای ساخت سریال‌های «شاهرگ»، «کمپیا» و «وضعیت سفید» هم این مشکلات را داشته‌ایم، اما چون تغییرات زندگی شهری دائمی و تند است، روزه‌روز این مشکل بزرگ‌تر می‌شود. به همین دلیل بود که بخش زیادی از لوکیشن‌های «عملیات مهندسی» با اینکه قصه در تهران می‌گذرد، ما را به حاشیه و شهرهای اطراف تهران کشاند تا تغییر نمادین کمتر باشد و بازسازی ما هم کمتر شود. این تهیه‌کننده تلویزیونی با تأکید بر اهمیت توجه به تاریخ و تماشای قصه‌هایی چون «عملیات مهندسی» گفت: مردم در این سریال‌ها یک واقعه تاریخی رخ داده در ۴۰ سال قبل را می‌بینند. بسیاری از وقایع آن دوران را در این مدت تجربه کرده‌ایم و نکته این است که تاریخ ما همید تکرار می‌شود. شفعی ادامه داد: در بوجوه جنگ تحمیلی عراق، نغذیه‌هایی که به دستگاه امنیتی ما ضربه می‌زند و موزورانی که با دشمن معارض ما همکاری کردند و قصه‌های دیگر مواجه هستیم. در جنگ ۱۲ روزه‌اخیر هم آن جاسوسان را دیدیم و از طرف دیگر وحدت مردم را هم شاهد بودیم. همان وحدت در جنگ با عراق هم برقرار بود. مردم با عوامل امنیتی همکاری می‌کردند و خانه امن این آدم‌ها را لومی‌دادند. در نتیجه، دیدن این قصه‌ها برای شناخت موقعیت‌های‌ری‌سان است.

وی در پایان گفت: این سریال ۲۰ قسمت است؛ همان‌گونه که فیلمنامه هم ۲۰ قسمت بود، اما در تولید ممکن است کمی تغییر کند یا قسمتی اضافه یا کم شود. فضای این عملیات محصور به این قصه است و ظرفیت دراماتیک خودش را دارد. که نهایتاً در ۲۰ قسمت می‌گنجد و فصل دومی هم نخواهد داشت.

نویسنده کتاب «پاسیاد پسر خاک»:

مطالعه زندگی شهدا و دانشمندان راهگشای زندگی است

قرار است در نخستین هفته از شهریور تقریظ رهبر معظم انقلاب پسر کتاب «پاسیاد پسر خاک» نوشته محمد قیبادی در فرۆیزون رونمایی شود. این کتاب به زندگی و زمانه مرحوم حاجت‌الاسلام سیدعلی‌اکبر ابوترابی‌فرد می‌پرس‌داد، کتابی در ۴۶۷ صفحه که سال ۱۳۸۸ توسط انتشارات سوره مهر به چاپ رسید.

به گزارش «جوان»، قیبادی درباره اهمیت مطالعه زندگی شخصیت‌های مهم و تأثیرگذار به این‌ها گفت: مطالعه تاریخ و زندگی بزرگان تاریخی و در واقع زندگی تأثیرگذاران جامعه درس آموز و عبرت‌آموز است. مطالعه زندگی هر کدام از شهدا و دانشمندان، چه حوزوی و چه دانشگاهی با فعالان سیاسی یا رزمندگان و نیروهای نظامی و امنیتی و هر شخصیتی که در جامعه یک حوزه تأثیر گذاری دارد، می‌تواند راهگشای زندگی امروز ما باشد و مطالعه کتاب مرحوم ابوترابی یا هر یک از شهدای می‌تواند بخشی از نیازهای روحی ما را به کرامت انسانی هرمنون کند.

وی درباره کتاب «پاسیاد پسر خاک» گفت: آن چیزی که در این کتاب نوشته‌م، از سر ارادت به مرحوم آقای ابوترابی و براساس دریافت‌خودم از شخصیت او بوده، چون این کتاب یک اثر پژوهشی است که کار را با جمع‌آوری منابع کتابخانه‌ای آغاز کردم و کتاب‌ها، اسناد و نشریاتی را که تا آن زمان منتشر شده بود، بررسی کردم و بعد از آن هم به منظور پر کردن خلأهای ناگفته‌های زندگی آقای ابوترابی برای ارائه به مخاطب، وارد فضای گفت‌وگو با دوستان، آشنایان و همراهان ابوترابی شدم که حاصل آن ۸۰ ساعت مصاحبه در قم، مشهد و تهران بود.

ژاله آموزگار در یکصدوچهاردهمین نشست کتابخانه مرجع کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان تأکید کرد: پرورش خرد و تفکر انتقادی در نسل جدید، کلید مقابله با چالش‌های هوش مصنوعی و حفظ هویت فرهنگی است.

به گزارش «جوان»، یکصدوچهاردهمین نشست کتابخانه مرجع کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان با حضور ژاله آموزگار، استاد برجسته دانشگاه تهران و عضو فرهنگستان زبان و ادب فارسی با موضوع «سواد زندگی ۳: خرد و خردمندی» برگزار شد.

این نشست که به بررسی نقش خرد در مواجهه با فناوری‌های نوین و حفظ هویت فرهنگی اختصاص داشت، روز سه‌شنبه ۲۸ مردادماه

۱۴۰۴ در کتابخانه مرجع کانون برگزار شد. این نشست با حضور ژاله آموزگار، استاد دانشگاه تهران، مؤلف، مترجم، پژوهشگر فرهنگ و زبان‌های باستانی و عضو هیئت‌مدیره فرهنگستان زبان و ادب فارسی و همچنین چهره‌هایی چون مصطفی رحماندوست، مرجان فولادوند، آذر رضایی، شهبان نعمت‌زاده، ایران کلباسی و محمود برابادی به‌صورت حضوری و برخط برگزار شد.

در این نشست، ژاله آموزگار به بررسی مفهوم سواد در دنیای مدرن پرداخت و اظهار داشت: «مروزه بی‌سوادی دیگر به معنای ناتوانی در خواندن و نوشتن نیست، بلکه به عدم درک فضای مجازی و فناوری‌های نوین اشاره دارد. از پرداخت قبض تا تعامل‌های روزمره، همه در این فضا انجام می‌شود.» او افزود، برخی افراد این

ژاله آموزگار:

پرورش تفکر انتقادی کلید مقابله با چالش‌های هوش مصنوعی است

«بی‌سوادی» را می‌پذیرند و وظایف را به نسل جوان واگذار می‌کنند، در حالی که گروهی دیگر تلاش می‌کنند با یادگیری، خود را به‌روز نگه دارند. آموزگار با اشاره به چالش‌های هوش مصنوعی پرسید: «شعور هوش مصنوعی کجاست؟ وقتی فرزندانمان را به دست دستگاه‌ها می‌سپاریم، خطر این وجود دارد که آنها تنها به شنیدن دکمه‌ها عادت کنند.» او هشدار داد که بدون پرورش ابتکار و تفکر انتقادی، نسل آینده ممکن است به افرادی بدون خلاقیت تبدیل شوند که تنها با برنامه‌های از پیش تعیین شده عمل می‌کنند.